

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Tregtisë dhe Industrisë - Ministarstvo Trgovine i Industrije - Ministry of Trade and Industry

**UDHËZIMI ADMINISTRATIV (MTI) NR. 13/2020 PËR
KUSHTET DHE KRITERET TEKNIKO-METROLOGJIKE PËR AUTORIZIMIN E SUBJEKTIT JURIDIK PËR
KRYERJEN E VEPRIMTARIVE PËR SHËRBIMIN E RIPARIMIT DHE PËRGATITJEN E MJETEVE MATËSE PËR
VERIFIKIM**

**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MTI) NO. 13/2020 FOR
TECHNICAL-METROLOGICAL CONDITIONS AND CRITERIA FOR AUTHORIZATION OF THE LEGAL ENTITY
FOR PERFORMANCE OF ACTIVITIES FOR SERVICE OF REPAIR AND PREPARATION OF MEASURING
MEASURES FOR VERIFICATION**

**ADMINISTRATIVNE UPUTE (MTI) BR. 13/2020 ZA
TEHNIČKO-METROLOŠKI USLOVI I KRITERIJUMI ZA ODOBRENJE PRAVNOG LICA ZA IZVOĐENJE
AKTIVNOSTI ZA USLUGE POPRAVKE I PRIPREME MERILNIH MERA ZA VERIFIKACIJU**

Ministri i Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë Në mbështetje të nenit 36 paragrafi 4 të Ligjit Nr. 06/L -037 Për Metrologji, Gazetë Zyrtarë e Republikës së Kosovës Nr. 7/8 Maj 2018, nenit 8 paragrafi 1 nën-paragrafi 1.4, Shtojca 13 e Rregullores (QRK) Nr. 06/2020 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, si dhe nenit 38, paragrafit 6, të Rregullores Nr.09/2011, së punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës (Gazeta Zyrtare nr.15, 12.09.2011) Nxjerr : UDHËZIMI ADMINISTRATIV (MTI) NR.13/2020 PËR KUSHTET DHE KRITERET TEKNIKO- METROLOGJIKE PËR AUTORIZIMIN E SUBJEKTIT JURIDIK PËR KRYERJEN E VEPRIMTARIVE PËR SHËRBIMIN E RIPARIMIT DHE PËRGATITJEN E MJETEVE MATËSE PËR VERIFIKIM	Minister of the Ministry of Trade and Industry Pursuant to the Article 36 paragraph 4 of the Law No. 06/L-037 on Metrology, the Official Gazette of the Republic of Kosovo No. 7/8 May 2018, Article 8 paragraph 1 subparagraph 1.4, Annex 13 of Regulation (GRK) No. 06/2020 on the Areas of Administrative Responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministries, as well as Article 38, paragraph 6, of Regulation No. 09/2011, of the Government of the Republic of Kosovo (Official Gazette No.15, 12.09.2011). Issues: ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MTI) NO.13/2020 FOR TECHNICAL-METROLOGICAL CONDITIONS AND CRITERIA FOR AUTHORIZATION OF THE LEGAL ENTITY FOR PERFORMANCE OF ACTIVITIES FOR SERVICE OF REPAIR AND PREPARATION OF MEASURING MEASURES FOR VERIFICATIO	Ministar Ministarstvo Trgovine i Industrije Na osnovu člana 36. stav 4. Zakona br. 06/L - 037 o metrologiji, Službeni list Republike Kosovo br. 7/8 maj 2018, Član 8 stav 1 tačka 1.4. Aneks 13 Uredbe (VRK) br. 06/2020 o Oblastima Administrativne Odgovornosti Kancelarije Premijera i Ministarstava, i člana 38, stav 6 Pravilnika Br.09/2011 o Radu Vlade Republike Kosovo, (Službeni List br.15,12.09.2011), Donosi: ADMINISTRATIVNE UPUTE (MTI) BR.13/2020 ZA TEHNIČKO-METROLOŠKI USLOVI I KRITERIJUMI ZA ODOBRENJE PRAVNOG LICA ZA IZVOĐENJE AKTIVNOSTI ZA USLUGE POPRAVKE I PRIPREME MERILNIH MER ZA VERIFIKACIJA
---	---	--

Neni 1 Qëllimi Me këtë udhëzim administrativ përcaktohen kushtet tekniko-metrologjike që duhet t'i plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim.	Article 1 Purpose This Administrative Instruction determines technical-metrological conditions that must be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments for verification.	Član 1 Cilj Ovim administrativnim uputstvomutvrđuje tehničko-metrološke uslove koje treba da ispunjuju pravni subjekti za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje.
Neni 2 Fushëveprimi 1.Subjekti juridik i autorizuar i kryen veprimet e përgatitjes të mjeteve matëse ligjore për verifikim si vijon: 1.1.Riparimin; 1.2. Testimin; 1.3. Hartimin e raportit të testimit / riparimit dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim.	Article 2 Scope 1.The authorized legal entity shall carry out preparation of legal measuring instruments for verification, such as: 1.1.Repair, 1.2. Testing; 1.3. Drafting of test/repair report and preparation of legal measuring instruments for verification.	Član 2 Delokrug 1.Ovlašćeni pravni subjekat obavlja delatnosti pripreme zakonskih merila za overavanje kao što su: 1.1. Popravka; 1.2. Ispitivanje, 1.3.Izrada izveštaja o ispitivanju / popravci i priprema zakonskih merila za overavanje.
Neni 3 Dokumentacioni përcjellës i kërkesës për autorizim 1.Subjekti juridik i cili aplikon për autorizim duhet që kërkesës ti bashkangjitët dokumentacionin si në vijim:	Article 3 Accompanying documentation of the application for authorization 1.The legal entity applying for authorization must attach the following documentation to the application:	Član 3 Prateća dokumentacija zahteva za ovlašćenje 1.Pravni subjekat koji se prijavljuje za dobijanje ovlašćenja, treba da zahtevu priloži sledeću dokumentaciju:

1.1. Çertifikatën e regjistrimit të biznesit me dokumentacionin përcjellës; 1.2. Procedurat nga fusha e testimit të mjeteve matëse për autorizim; 1.3. Dëshminë mbi çertifikimin profesional të stafit në fushën e caktuar të autorizimit; 1.4. Fotokopjen e noterizuar të lejes së identifikimit të personit përgjegjës, apo dëshminë mbi rregullimin e vendqëndrimit në Kosovë, në rast se ai nuk është shtetas i Republikës së Kosovës; 1.5. Kontratën e punës me personin përgjegjës, me vlefshmëri më së paku 1 vit; 1.6. Çertifikatat e kalibrimit të etalonëve nga fusha e autorizimit të lëshuar nga labororet e AMK-së të cilet kanë arritur kompetencë me ndërkrahime laboratorike, apo laborator i akredituar ose Institut Nacional i Metrologjisë (NMI) ndërkombëtare; 1.7. Lista e regjistrimit të etaloneve, pajisjeve testuese dhe pajimeve tjera me të dhënat teknike me të dhënat e kalibrimit, përfshirë edhe afatin kohor ri-kalibrues; 1.8. Manualët e përdorimit nga prodhuesit për përdorimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve për testim;	1.1. Business registration certificate with accompanying documentation; 1.2. Procedures from the testing area of measuring instruments for authorisation; 1.3. Proof of professional certification of the staff in certain authorisation area; 1.4. Notarized copy of the responsible person's identity card or proof of the regulation of residence in Kosovo, in case he/she is not national of the Republic of Kosovo; 1.5. Employment contract with the responsible person, with at least 1-year validity; 1.6. Certificates of calibration of measuring instruments (etalons) from authorisation area issued by the KMA laboratories, which have assumed competence with laboratory intercomparisons, or accredited laboratory or National Metrology Institute (NMI); 1.7. List of etalon registrations testing devices and other fittings with technical data, with calibration data including the re-calibration period; 1.8. Use manuals by manufacturers for the use and maintenance of testing devices;	1.1. Sertifikat o registraciji poslovnog subjekta sa pratećom dokumentacijom; 1.2. Procedure iz oblasti ispitivanja merila za ovlašćenje; 1.3. Potvrdu o stručnoj sertifikaciji osoblja u određenoj oblasti ovlašćenja; 1.4. Overenu fotokopiju dozvole identifikacije odgovornog lica, ili potvrdu o regulisanju boravišta na Kosovu, u slučaju da nije državljanin Republike Kosovo; 1.5. Ugovor o radu sa odgovornim licem u trajanju od najmanje godinu dana; 1.6. Sertifikate o kalibraciji etalona iz oblasti ovlašćenja, izdate od strane laboratorija KAM-a, koji su stekli kompetentnost laboratorijskim poređenjima, ili akreditovana laboratorija ili Nacionalni institut međunarodne metrologije (NMI); 1.7. Spisak registracije etalona, ispitnih uređaja i ostale opreme sa tehničkim podacima, podacima o kalibraciji, uključujući i vremenski rok za ponovnu kalibraciju; 1.8. Priručnici o upotrebi od proizvođača za upotrebu i održavanje opreme za ispitivanje;
--	---	---

1.9. Formularët e kërkesave për përgatitjen për testim, format e raporteve mbi testimin riparimin e mjeteve matëse ligjore nga fusha e autorizimit; 1.10.Dëshminë se ndaj personit përgjegjës të subjektit juridik për autorizim nuk është inicuar procedurë penale për kryrjen e veprës penale të ndërlidhur me ushtrimin e veprimtarisë; 1.11.Dëshminë se subjekti juridik nuk është në procedurë të falimentimit për subjektet ekzistuese, ndërsa për subjektet që regjistrohen për herë parë nuk është e domosdoshme; 1.12.Vërtetimin tatimor se subjekti juridik për autorizim nuk ka borqe tatimore apo obligime tjera tatimore të pa shlyera; 1.13.Polisa e sigurimit ose garancioni bankar në vlerë prej 5.000,00€ për kompensimin e dëmeve të shkaktuara gjatë punës së tyre dhe ndaj personave të tretë; 1.14.Deklaratën e pa-anshmërisë dhe që është i pavarur në punën e testimeve; 1.15.Dëshminë për pagesën e taksës administrative për aplikim.	1.9. Application forms for preparation for testing, report forms on testing / repair of legal measuring instruments from the authorization area; 1.10.Proof that no criminal procedure has been initiated against the responsible person of the legal entity for authorization for committing a criminal offense related to the exercise of the activity; 1.11.Proof that the legal entity is not in bankruptcy procedure for existing entities, whereas it is not necessary for entities being registered for the first time; 1.12.Tax certification that the legal entity for authorisation has no tax debts or other outstanding tax liabilities; 1.13.Insurance policy or bank guarantee in the amount of 5.000,00€ for compensation of damages caused during their work and against third persons; 1.14.Statement of impartiality and independence during testing; 1.15.Proof of payment of application administrative fee.	1.9. Obrasci zahteva za pripremu za ispitivanje, obrasci izveštaja o ispitivanju / popravci zakonskih merila iz oblasti ovlašćenja; 1.1.0.Potvrdu da protiv odgovornog lica pravnog subjekta za ovlašćenje nije pokrenut krivični postupak za izvršenje krivičnog dela povezanog sa obavljanjem delatnosti; 1.11.Potvrdu za postojeće subjekte da se pravni subjekat ne nalazi u stečajnom postupku, a za subjekte koji se po prvi put registruju to nije neophodno; 1.12.Poresko uverenje da pravni subjekat za ovlašćenje nema poreskih dugova ili drugih poreskih neizmirenih obaveza; 1.13.Police osiguranja ili bankarska garancija u iznosu od 5.000,00€ za nadoknadu štete izazvane tokom njihovog rada i prema trećim licima; 1.14..Izjavu o nepristrasnosti i da je nezavistan u poslu ispitivanja; 1.15.Potvrdu o plaćanju administrativne takse za prijavu.
---	---	---

Neni 4 Kushtet tekniko –metrologjike për autorizimin e subjektit jurik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim 1. Subjekti jurik i autorizuar duhet t'i plotësojnë kushtet dhe kërkesat tekniko-metrologjike të përcaktuara me këtë udhëzim administrativ: 1.1.Të ketë personel të mjaftueshëm,. 1.2 Të ketë etalonët dhe pajisje teknike për autorizimin e dhënë; 1.3. Të kenë hapësirë të përshtatshme për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim. 2. Kushtet nga nën paragrafi 1.2 dhe 1.3 i këtij neni janë të përcaktuara në shtojca, e që janë pjesë përbërëse e këtij udhëzimi administrativ.	Article 4 Technical – metrological conditions for authorisation of the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments for verification 1. The authorised legal entity must fulfil the technical-metrological conditions and requirements determined in this Administrative Instruction, such as: 1.1. Posses sufficient staff; 1.2.Posses etalons and technical instruments for the granted authorisation; 1.3. Posses suitable space for repair and preparation of legal measuring instruments for verification. 2. Conditions referred to in subparagraph 1.2 and 1.3 of this Article are determined in annexes to this Administrative Instruction.	Član 4 Tehničko-metrološki uslovi za davanje ovlašćenja pravnom subjektu za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje 1. Ovlašćeni pravni subjekat treba da ispuni tehničko-metrološke uslove i zahteve utvrđene ovim administrativnim uputstvom: 1.1.Imaju dovoljan broj osoblja; 1.2. Imaju etalone i tehničku opremu za dato ovlašćenje; 1.3. Imaju odgovarajući prostor za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje. 2. Uslovi iz tačaka 1.2 i 1.3 ovog člana utvrđeni su u prilogu, a koji su sastavni deo ovog administrativnog uputstva.
Neni 5 Personeli 1.Subjekti juridik i autorizuar duhet të ketë së paku një person përgjegjës profesional dhe së paku një nëpunës profesional, cilët kryejnë	Article 5 Staff 1.The authorised legal entity must have at least one responsible professional person and at least one professional employee, who carry out	Član 5 Osoblje 1.Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima najmanje jedno odgovorno stručno lice i najmanje jednog stručnog službenika, koji

veprimet e riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim.	repair and preparation of legal measuring instruments for verification.	obavljaju delatnosti popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje.
2.Personi përgjegjës profesional dhe nënpunësi profesional duhet të këtë së paku shkollën e mesme teknike ose profesionale, për kryerjen e veprimeve të riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim, në fushën metrologjisë për të cilën autorizohet.	2.The responsible professional and the professional employee must have completed at least the technical-professional secondary education in order to be able to carry out repair and preparation of legal measuring instruments for verification, in the field of metrology for which it is authorised.	2.Odgovorno stručno lice i stručni službenik treba da imaju najmanje srednju tehničku ili stručnu školu, za obavljanje delatnosti popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje, u oblasti metrologije za koju se ovlašćuje.
3.Personi përgjegjës profesional nga paragrafi 2 i këtij neni duhet të posedojnë dëshmi për përvojën profesionale së paku 1 (një) vit përvojë pune në veprimet e riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim, dhe të posedojnë certifikatë të trajnimit nga fusha e autorizimit.	3.The responsible professional from paragraph 2 of this Article must possess proof of professional experience of at least 1 (one) year in repair and preparation of legal measuring instruments for verification, and a training certificate in the authorisation area.	3.Odgovorna stručna lica iz stava 2. ovog člana treba da poseduju uverenje o stručnom iskustvu od najmanje 1 (jedne) godine radnog iskustva u delatnostima popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje, i da poseduju sertifikate o završenoj obuci iz oblasti ovlašćenja.
4.Personi përgjegjës profesional duhet të njohin legjislacionin, udhëzimet administrative, rekomandimet e OIML-së dhe metodat e testimit të mjeteve matëse të cilat e mbulojnë fushën për të cilën autorizohet.	4.The responsible professional must be familiarized with the legislation, administrative instructions, OIML recommendations and methods for testing of measuring instruments, which cover the field for which he is authorized.	4.Odgovorna stručna lica treba da poznaju zakonodavstvo, administrativna uputstva, preporuke OIML-a i metode ispitivanja merila koja pokrivaju ovu oblast za koju je ovlašćen.
5.Nënpunësi profesional duhet të jetë teknikisht i përgatitur dhe të ketë përvojë pune së paku 1 (një) vit në kryerjen e veprimeve të	5.The professional employee must be technically prepared and have at least 1 (one) year of experience in repair and preparation of	5.Stručni službenik treba da bude tehnički spreman i da ima radno iskustvo od najmanje 1 (jedne) godine u obavljanju delatnosti

riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim në fushën e autorizimit. 6.Nënpunësi duhet të ketë certifikatë të trajnimit nga fusha e autorizimit. Neni 6 Detyrimet e subjekteve juridike të autorizuara 1.Subjekti juridik i autorizuar për kryerjen e veprimeve të riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim duhet: 11.Të ushtroj veprimtarinë nga fusha e autorizimit në mënyrë profesionale në pajtim me vendimin për autorizim; 1.2.Të njoftoj AMK-në në afat prej 7 (shtatë) ditësh për çfarëdo ndryshimi të kushteve të autorizimit; 1.3.Të paraqesë në AMK listen e regjistrimit të etaloneve, pajisjeve testuese dhe pajimeve tjera me të dhënat teknike dhe me të dhënat e kalibrimit, përfshirë edhe afatin kohor ri-kalibrujes, bashkë me certifikatat e kalibrimit se paku një herë në vit;	legal measuring instruments in the authorisation area. 6.The employee should have a training certificate in the authorisation area. Article 6 Obligations of authorised legal entities 1.The legal entity authorized to perform repair actions and prepare legal measuring instruments for verification must: 1.1.Exercise activity from the authorisation area in a professional manner, in compliance with the decision for authorisation; 1.2.Notify KMA within 7 (seven) days of any change in authorisation conditions; 1.3.Provide KMA with the register of etalons, testing instruments and other fittings with technical data and calibration data, including the re-calibration period, along with calibration certificates at least annually;	popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje u oblasti ovlašćenja. 6.Službenik treba da poseduje sertifikat o završenoj obuci iz oblasti ovlašćenja. Član 6 Obaveze ovlašćenih pravnih subjekata 1.Ovlašćeni pravni subjekat za obavljanje delatnosti popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje treba da: 1.1.Obavlja delatnost iz oblasti ovlašćenja na profesionalan način u skladu sa odlukom o ovlašćenju; 1.2.Obavesti KAM u roku od 7 (sedam) dana o bilo kakvoj promeni uslova ovlašćenja; 1.3.Dostavi KAM-u spisak registracije etalona, ispitne i ostale opreme sa tehničkim podacima i podacima o kalibraciji, uključujući i vremenski rok za ponovnu kalibraciju, zajedno sa sertifikatima o kalibraciji najmanje jednom godišnje;
---	--	---

1.4.Të paraqes raportin e punës për çdo 3 muaj në AMK mbi riparimet dhe përgatitjet e kryera të mjeteve matëse ligjore për verifikim si dhe raportin e përgjithshëm vjetor jo më vonë se 31 janari i vitit vijues; 1.5.T'i ofroj qasje inspektorit të mbikqyrjes metrologjike në të gjitha dokumentet kerkuara qe lidhet me fushen e autorizimit; 1.6. Ruajnë dokumentacionin e riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim në forme elektronike dhe kopje fizike, në afat jo më pak se 3 (tri) vite; 1.7.Të shenjoj vendet e mjetit mates ku duhet të plumbobet nga AMK-ja ose trupat emëruara për verifikim, në mënyrë qe të ndalohet manipulimi; 1.8. Ruajnë sekretin afarist që ka të bëjë me të gjitha të dhënat që mund të mblidhen gjatë kryerjes së detyrave sipas dispozitave të këtijë udhëzimi administrativ, përveç ndaj AMK-së; 1.9. Të paraqesë në Agjencionin e Metrologjisë së Kosovës (A.M.K) dëshminë nga Administrata Tatimore e Kosovës (ATK-ja) që personi përgjegjës profesional dhe nënpunesi profesional janë në	1.4.Provide KMA with the work report on quarterly basis with regards to repairs and preparations of the legal measuring instruments for verification and general annual report not later than 31 January of the subsequent year; 1.5.Provide the metrological supervision inspector with all necessary information related to authorisation area; 1.6. Is obliged to store the documentation of repair and preparation of legal measuring instruments for verification in electronic form and hard copy, for a period of not less than 3 (three) years; 1.7.The spots to be sealed of the measuring instrument or bodies appointed for verification should be marked, in order to prevent the manipulation; 1.8. Are obliged to maintain business secret relating to all data that may be collected during the performance of duties under the provisions of this administrative instruction, except to KMA; 1.9. Provide Kosovo Metrology Agency (KMA) with proof issued by Tax Administration of Kosovo (TAK) which proves that the responsible professional and professional employee are in an	1.4.Podnosi izveštaj o radu svaka 3 meseca KAM-u o izvršenim popravkama i pripremama zakonskih merila za overavanje, kao i opšti godišnji izveštaj, najkasnije do 31. januara sledeće godine; 1.5.Obezbedi pristup inspektoru za metrološki nadzor u svim traženim dokumentima koji se odnose na oblast ovlašćenja; 1.6. Čuva dokumentaciju o popravci i pripremi zakonskih merila za overavanje u elektronskoj i štampanoj formi, u roku od najmanje 3 (tri) godine; 1.7.Obeleži mesta na merilima koja KAM ili imenovana tela za overavanje treba da plombiraju, kako bi se sprečila manipulacija; 1.8. Čuvaju poslovnu tajnu koja se odnosi na sve podatke koji se mogu prikupiti tokom obavljanja zadataka prema odredbama ovog administrativnog uputstva, osim prema KAM-u; 1.9. Dostavi Kosovskoj agenciji za metrologiju (KAM) uverenje iz Poreske administracije Kosova (PAK) da odgovorno stručno lice i stručni službenik su u radnom odnosu u okviru ovlašćenog
---	--	--

mardhënie pune në kuadër të subjektit juridik të autorizuar dhe janë duke iu kryer në mënyrë efektive tatimet dhe kontributet pensionale sipas deklarimeve të parapara, dhe atë në mënyrë të rregullt vjetore; 1.10..Të paraqesë në Agjencionin e Metrologjisë së Kosovës (A.M.K) dëshminë e lëshuar nga ATK-ja, që subjektet juridike të autorizuar për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim kanë kryer detyrimet e përfitimeve publike, dhe atë në mënyrë të rregullt vjetore; 1.11.Para nxjerrjes së vendimit për autorizim të subjektit juridik për kryerjen e veprimeve të riparimit dhe përgatitjes së mjeteve matëse ligjore për verifikim, subjekti juridik duhet t'i paguajë shpenzimet e procedurës së nxjerrjes së vendimit të përcaktuar me akte nënligjor të nxjerrur nga ministria për Lartësinë dhe Procedurën e Pagesës për Shërbimet në Metrologji. Neni 7 Vendimi për autorizim 1.Komisioni përgatitë raport në bazë të vlerësimit të aplikacionit për dokumentacionin	employment relationship with the authorised legal entity and effectively cover the tax and pension contributions, according to the declarations foreseen, on a regular annual basis; 1.10. Provide the Kosovo Metrology Agency (KMA) with proof issued by TAK which proves that the legal entities authorised to carry out repair and preparation of legal measuring instruments for verification have settled the liabilities of public benefits, on a regular annual basis; 1.11. Prior to the issuance of the decision for the authorisation of the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments for verification, the legal entity shall cover the procedure costs for issuance of the decision as defined in bylaws issued by the ministry for the amount and procedure of payment for metrological services. Article 7 Decision on Authorization 1.The Commission prepares a report based on the evaluation of the application for the submitted documentation and verified	pravnog subjekta i da na efikasan način isplaćuju poreze i penzijske doprinose u skladu sa predviđenim izjavama, i to na redovnoj godišnjoj osnovi; 1.10.Dostavi Kosovskoj agenciji za metrologiju (KAM) uverenje izdato od strane PAK-a, da je ovlašćeni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje izvršio isplatu javnog profita, i to na redovnoj godišnjoj osnovi; 1.11. Pre donošenja odluke o izdavanju ovlašćenja pravnom subjektu za obavljanje delatnosti popravke i pripreme zakonskih merila za overavanje, pravni subjekat treba da uplati troškove postupka izdavanja odluke, propisane podzakonskim aktima izdatim od strane ministarstva o visini i postupku plaćanja za usluge u metrologiji. Član 7 Odluka o ovlašćenju 1.Komisija priprema izveštaje na osnovu ocenjivanja prijave o podnetoj dokumentaciji i overenih dokaza, gde se ocenjuje da li
---	--	---

e dorëzuar dhe provave të verifikuara, ku vlerësonon nëse aplikuesi i plotëson kushtet për autorizim në përputhje me rregulloret teknike përkatëse. 2.Nëse Komisioni vlerëson se aplikuesi i plotëson kushtet për autorizim, atëherë i rekomandon Drejtorit të Përgjithshëm të AMK-së për autorizim të plotë ose autorizim për disa aktivitete. Nëse Komisioni vlerëson se aplikuesi nuk i plotëson kushtet për autorizim, atëherë i rekomandon Drejtorit të Përgjithshëm të AMK-së që kërkesa e parashtruar të refuzohet. 3.Për dhënien e rekomandimit nga paragrafi 2 i këtij neni, Komisioni duhet të japë arsyetim profesional. 4.Bazuar në rekomandimin nga paragrafi 3 i këtij neni, Drejtorit të përgjithshëm të AMK-së nxjerr vendim për autorizim ose për refuzim të aplikacionit. Aplikuesi duhet të njoftohet për vendimin dhe arsyet në rast të refuzimit të plotë apo të pjesshëm. Neni 8 Vazhdimi i autorizimit	evidence, where it evaluates whether the applicant meets the conditions for authorization in accordance with the relevant technical regulations. 2.If the Commission deems that the applicant meets the conditions for authorization, then it recommends to the General Director of KMA for full authorization or authorization for certain activities. If the Commission deems that the applicant does not meet the conditions for authorization, then it recommends to the General Director of KMA that the submitted request be rejected. 3.In giving the recommendation from paragraph 2 of this Article, the Commission must provide professional. justifications. 4.Based on the recommendation from paragraph 3 of this Article, the General Director of KTA will issue a decision to authorize or reject the application. The applicant must be notified of the decision and the reasons in case of full or partial rejection. Article 8 Extension of authorisation	podnosilac prijave ispunjava uslove za ovlašćenje u skladu sa relevantnim tehničkim propisima. 2.Ukoliko Komisija ocenjuje da podnosilac prijave ispunjava uslove za ovlašćenje, onda preporučuje generalnom direktoru KAM-a dodelu punog ovlašćenja ili ovlašćenje za određene aktivnosti. Ukoliko Komisija ocenjuje da podnosilac prijave ne ispunjava uslove za ovlašćenje, onda preporučuje generalnom direktoru KAM-a da se podneti zahtev odbija. 3.Za davanje preporuke iz stava 2. ovog člana, Komisija treba da daje profesionalno obrazloženja. 4.Na osnovu preporuke iz stava 3. ovog člana, generalni direktor KAM-a doneće odluku o ovlašćenju ili odbijanju prijave. Podnosioca prijave treba obavestiti o odluci i razlozima u slučaju potpunog ili delimičnog odbijanja. Član 8 Produženje ovlašćenja
--	--	--

1.Kërkesa për vazhdimin e autorizimit të subjektit juridik për riparimin dhe përgatitjen e mejeve matese ligjore për verifikim, duhet të bëhet gjashtëdhjetë (60) ditë para skadimit të afatit të autorizimit. 2.Drejtori i përgjithshëm i AMK-së mund të vazhdojë autorizimin e subjektit juridik për riparimin e dhe përgatitjen e mejeve matese ligjore për verifikim, të mbështetur në raportet e mbyqyrjes metrologjike. 3.Për vazhdimin/refuzimin e autorizimit të subjektit juridik për riparimin dhe përgatitjen e mejeve matese ligjore për verifikim, në afat prej tridhjetë (30) ditë, nga dita e parashtrimit të kërkesës Drejtori i Përgjithshëm i AMK-së lëshon vendimin për autorizim/refuzim.	1.Application for extension of the authorisation of the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments for verification must be submitted sixty (60) days prior to the expiration of authorisation period. 2.The General Director of KMA may extend the authorisation of the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments for verification, based on metrological surveillance reports. 3.For the extension/rejection of the authorisation of the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments for verification, within thirty (30) days from the day of submitting the request, the General Director of KMA shall issue a decision on authorization/rejection.	1.Zahtev za produženje ovlašćenja pravnog subjekta za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje, treba podneti šesdeset (60) dana pre isteka roka ovlašćenja. 2.Generalni direktor KAM-a može produžiti ovlašćenje pravnom subjektu za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje, na osnovu izveštaja o metrološkom nadzoru. 3.O produženju/odbijanju ovlašćenja pravnog subjekta za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje, generalni direktor KAM-a, u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja zahteva, donosi odluku o ovlašćenju/odbijanju.
Neni 9 Dispozitat kalimtare 1.Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi administrativ, subjektet juridike të interesuara mund të aplikojnë për marrjen e autorizimit për kryerjen e punëve sipas fushave të specifikuar në nenin 10 të këtij udhëzimi.	Article 9 Transitional provisions 1.Upon the entry into force of this Administrative Instruction, the interested legal entities may apply for obtaining the authorisation to perform works according to the areas specified in Article 10. this Administrative Instruction:	Član 9 Prelazne odredbe 1.Stupanjem na snagu ovog administrativnog uputstva, zainteresovani pravni subjekti mogu se prijaviti za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova prema oblastima navedenim u članu 10. ovog Administrativnog uputstva:

2.Trupat të cilat i plotësojnë kushtet e përcaktuara me këtë udhëzim administrativ ju lëshohet autorizimi në kohëzgjatje prej 3 (tri) vitesh nga dita e dhënies së autorizimit. 3.Subjekti juridik i autorizuar i cili vepron në kundërshtim me dispozitat ligjore dhe kundër vendimit për autorizim i shfuqizohet vendimi, si dhe i njëjti nuk mund të parashtroj kërkesë të re për autorizim në afatin kohor prej 3 (tri) viteve nga dita e shfuqizimit. Neni 10 Shtojcat	2.Bodies that meet the conditions set out in this Administrative Instruction are issued an authorization for a period of 3 (three) years from the date of issuance of the authorization. 3.The decision shall be revoked for the authorized legal entity that acts in contradiction with the legal provisions and against the decision for authorization, and the same cannot submit a new request for authorization within a period of 3 (three) years from the day of revocation. Article 10 Annexes	2.Pravnim subjektima, koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim administrativnim uputstvom, izdaje se ovlašćenje u trajanju od 3 (tri) godine od dana izdavanja ovlašćenja. 3.Ovlašćenom pravnom subjektu, koji deluje u suprotnosti sa zakonskim odredbama i protiv odluke o ovlašćenju, ukida se odluka o ovlašćenju, kao i isti ne može podneti novi zahtev za ovlašćenje u vremenskom roku od 3 (tri) godine od dana ukidanja. Član 10 Prilozi
1.Shtojcat prej 1 deri në 20 janë pjesë përbërëse e këtij Udhëzimi Administrativ: 1.1.Shtojca -1- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të gjatësisë dhe këndit për verifikim; 1.2.Shtojca -2- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore automatike të nivelit të lëngjeve në rezervuarët (enët) e palëvizshëm për verifikim; 1.3.Shtojca -3- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për rezervuarët	1.Annexes 1 to 20 are integral parts of this Administrative Instruction: 1.1.Annex -1- For repair and preparation of legal measuring instruments of length and angle for verification; 1.2.Annex -2- For repair and preparation of automatic legal measuring instruments for level of fluids in stationary tanks (containers) for verification; 1.3.Annex -3- For repair and preparation of legal measuring instruments for	1.Prilozi od 1 do 20 su sastavni deo ovog Administrativnog uputstva: 1.1.Prilog -1- Za popravku i pripremu zakonskih merila dužine i ugla za overavanje; 1.2.Prilog -2- Za popravku i pripremu zakonskih merila automatskog merenja nivoa tečnosti u nepomičnim rezervoarima (posudama) za overavanje; 1.3.Prilog -3- Za popravku i pripremu zakonskih merila cilindričnih horizontalnih i vertikalnih rezervoara za overavanje;

cilindrikë horizontale dhe vertikale për verifikim; 1.4.Shtojca -4- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore ujëmatësve dhe mjeteve matëse të rrjedhjes së ujit për verifikim; 1.5.Shtojca -5- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të energjisë termike për verifikim; 1.6.Shtojca -6- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të sistemeve matëse tësasisë së rrjedhjeve së lëngjeve të ndryshme nga uji për verifikim; 1.7.Shtojca -7- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të pajisjeve që tregojnë vëllimin për verifikim; 1.8.Shtojca -8- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të rrjedhjes së vëllimit të gazit (gazmatësit) për verifikim; 1.9.Shtojca -9- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore me të cilat korrigjohet vëllimi i gazit të rrjedhur (korrektorët); 1.10.Shtojca-10- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të masës dhe peshave (gramarët) për verifikim; 1.11.Shtojca-11- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore – termometrave për verifikim;	horizontal and vertical cylindrical tanks for verification; 1.4.Annex -4- For repair and preparation of legal measuring instruments for water meters and water flow meters for verification; 1.5.Annex -5- For repair and preparation of legal measuring instruments for thermal energy for verification; 1.6.Annex -6- For repair and preparation of legal measuring instruments of legal measuring systems for measuring the level of fluids other than water for verification; 1.7.Annex -7- For repair and preparation of legal measuring instruments for verification of instruments indicating the volume for verification; 1.8.Annex -8- For repair and preparation of legal measuring instruments for gas flow volume (gas meter) for verification; 1.9.Annex -9- For repair and preparation of legal measuring instruments which correct the flown gas volume (correctors); 1.10.Annex-10- For repair and preparation of legal measuring instruments of mass and weight meters for verification; 1.11.Annex-11- For repair and preparation of legal measuring instruments - thermometers for verification;	1.4.Prilog -4- Za popravku i pripremu zakonskih merila vodomera i merila protoka vode za overavanje; 1.5.Prilog -5- Za popravku i pripremu zakonskih merila toplotne energije za overavanje; 1.6.Prilog -6- Za popravku i pripremu zakonskih merila mernih sistema za merenje količine tečnosti koja nisu voda za overavanje; 1.7.Prilog -7- Za popravku i pripremu zakonskih merila uređaja koji pokazuju zapreminu za overavanje; 1.8.Prilog -8- Za popravku i pripremu zakonskih merila zapreminskog protoka gasa (gasomera) za overavanje; 1.9.Prilog -9- Za popravku i pripremu zakonskih merila uređaja kojima se koriguje zapreminski protok gasa (korektora) za overavanje; 1.10.Prilog-10-Za popravku i pripremu zakonskih merila i merača mase (tegova) za overavanje; 1.11.Prilog-11- Za popravku i pripremu zakonskih merila - termometara za overavanje;
---	--	---

1.12.Shtojca-12-Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore si manometrave, vakuumetrave, manovakuumetrave, konvertuesëve (shndërruesve) matës të shtypjes, aparateve për matjen e shtypjes së gjakut, aparateve për matjen e shtypjes së gomave (mjeteve matëse të shtypjes) për verifikim; 1.13.Shtojca-13- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore - njehsorëve të energjisë elektrike për verifikim; 1.14.Shtojca-14- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-transformatorëve matës të energjisë elektrike për verifikim; 1.15.Shtojca-15- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim të cilat përdoren për testimin e instalimeve elektrike; 1.16.Shtojca-16- Për riparimin dhe përgatitjen verifikimin e mjeteve matëse ligjore për verifikim të pajisjeve për matjen e nivelit të alkoolit etilik në frymëmarrje; 1.17.Shtojca-17- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-taksimetrave për verifikim;	1.12.Annex-12- For repair and preparation of legal measuring instruments such as manometers, vacuum meters, manuvaccummeter, pressure measuring instrument converters, blood pressure measuring instruments, tire pressure measuring instruments (pressure measuring instruments) for verification; 1.13.Annex-13- For repair and preparation of legal measuring instruments - electricity meters for verification; 1.14.Annex-14- For repair and preparation of legal measuring instruments - electricity measuring transformers for verification; 1.15.Annex-15- For repair and preparation of legal measuring instruments for verification used for testing of electricity installations; 1.16.Annex-16- For repair and preparation verification of legal measuring instruments for verification of instruments for measuring the level of ethyl alcohol in the breath; 1.17.Annex-17-For repair and preparation of legal measuring instruments - taximeters for verification;	1.12.Prilog-12- Za popravku i pripremu zakonskih merila kao što su manometri, vakuumometri, manovakuumometri, konverteri (pretvarači) za merenje pritiska, aparati za merenje krvnog pritiska, aparati za merenje pritiska guma (merila za pritisak) za overavanje; 1.13.Prilog-13- Za popravku i pripremu zakonskih merila - brojila električne energije za overavanje; 1.14.Prilog-14- Za popravku i pripremu zakonskih merila - mernih transformatora električne energije za overavanje; 1.15.Prilog-15- Za popravku i pripremu zakonskih merila koje se koriste za ispitivanje električnih instalacija za overavanje; 1.16.Prilog-16- Za popravku i pripremu zakonskih merila uređaja za merenje nivoa etil-alkohola u izdahu za overavanje; 1.17.Prilog-17- Za popravku i pripremu zakonskih merila - taksimetara za overavanje;
--	---	---

1.18.Shtojca-18- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të shpejtësisë në trafikun rrugor për verifikim; 1.19.Shtojca-19- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse në qendrat e kontrollimit teknik të automjeteve për verifikim; 1.20.Shtojca-20- Për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-tahogafët dhe kufizuesit e shpejtësisë për verifikim.	1.18.Annex-18- For repair and preparation of legal measuring instruments for speed in road traffic for verification; 1.19.Annex-19- For repair and preparation of measuring instruments in Vehicle Technical Inspection Centres for verification; 1.20.Annex-20- For repair and preparation of legal measuring instruments - tachographs and speed limiters for verification.	1.18.Prilog-18- Za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje uređaja brzine u drumskom saobraćaju; 1.19.Prilog-19- Za popravku i pripremu zakonskih merila u centrima za tehnički pregled vozila za overavanje; 1.20.Prilog-20- Za popravku i pripremu zakonskih merila - tahografa i graničnika brzine za overavanje.
Neni 11 Dispozitat shfuqizuese	Article 11 Repealing provisions	Član 11 Odredbe o stavljanju van snage
1.Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi administrativ shfuqizohet të gjitha aktet nënligjore të metrologjisë të cilat e kanë rregulluar këtë fushë: 1.1. Udhëzim Administrativ nr. 13/2013 “Për kushtet tekniko-metrologjike për autorizimin e serviseve për përgatitjen e ujëmatësve për verifikim”; 1.2. Udhëzim Administrativ nr. 2006/23 “Për kërkesat tekniko-metrologjike për autorizimin e serviseve për përgatitjen e	1. Upon the entry into force of this Administrative Instruction, all bylaws on metrology that have governed the following areas shall be repealed: 1.1. Administrative Direction no. 13/2013 “on technical-metrological requirements for services authorization for preparation the water meters for verification”; 1.2. Administrative Direction no. 2006/23 “on technical-metrological requirements for services authorizing for preparation of electrical energy meters for verification”;	1. Stupanjem na snagu ovog administrativnog uputstva, ukidaju se svi podzakonski akti o metrologiji koji su regulisali sledeće oblasti: 1.1. Administrativno uputstvo br. 13/2013 “o tehničko-metrološkim uslovima za ovlašćenje servisa za pripremu vodomera za overavanje”; 1.2. Administrativno uputstvo br. 2006/23 “o tehničko-metrološkim zahtevima za ovlašćenje servisa za pripremu brojila električne energije za overavanje”;

njehsorëve të energjisë elektrike për verifikim”; 1.3. Udhëzim Administrativ nr.05/2015 “Për kërkesat teknike dhemetrologjike për autorizimin e subjekteve për përgatitjen e mjeteve matëse të masës për verifikim”; 1.4. Udhëzim Administrativ (MTI) nr. 03/2017” Për ndryshimin dhe plotësimin e udhëzimit administrativ nr.05/2015 për kërkesat teknike dhe metrologjike për autorizimin e subjekteve për përgatitjen e mjeteve matëse të masës për verifikim”; 1.5. Udhëzim Administrativ nr. 2006/26 “Për kërkesat tekniko - metrologjike për autorizimin e serviseve për përgatitjen e mjeteve matëse të rrjedhjes së lëngjeve për verifikim me përjashtim të ujit”.	1.3. Administrative Direction (MTI) nr. 05/2015 “on technical-metrological requirements for authorizing the entities for preparation of mass measuring instruments for verification”; 1.4. Administrative Direction (MTI) no. 03/2017 “ on changing and adding the Administrative Instruction no.05/2015 on technical-metrological requirements for authorizing the entities for preparation of mass measuring instruments for verification”; 1.5. Administrative Direction no. 2006/26 “on technical-metrological requirements for services authorization for preparation the liquids flow measuring instruments for verification with exception to water”.	1.3. Administrativno uputstvo br. 05/2015 “o tehničkim i metrološkim zahtevima za ovlašćenje subjekata za pripremu merila mase za overavanje”; 1.4. Administrativno uputstvo (MTI) br. 03/2017”o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva br. 05/2015 o tehničkim i metrološkim zahtevima za ovlašćenje subjekata za pripremu merila mase za overavanje”; 1.5. Administrativno uputstvo br. 2006/26 “o tehničko-metrološkim zahtevima za ovlašćenje servisa za pripremu merila za overavanje protoka tečnosti koja nisu voda”;
--	---	--

Neni 12 Hyrja në fuqi	Article 12 Entry into force	Član 12 Stupanje na snagu
Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) pas publikimit në “Gazetën Zyrtare” të Republikës së Kosovës.	This Administrative Instruction shall enter into force seven (7) days of publication in the “Official Gazette” of the Republic of Kosovo.	Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon objavljivanja u „Službenom listu“ Republike Kosovo.
Vesel Krasniqi Ministër i Tregtisë dhe Industrisë Prishtinë, 08.12.2020	Vesel Krasniqi Minister of Trade and Industry Prishtina, 08.02.2020	Vesel Krasniqi Ministar trgovine i industrije Priština, 08.12.2020

SHTOJCA 1	ANNEX 1	PRILOG 1
Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të gjatësisë dhe këndit për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 35-1, OIML R 35-2, OIML R 35-3 dhe OIML R 66. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Etalonët për testimin e mjeteve matëse mund të jenë: – shiriti matës, – vizorja matëse. Pasiguria matëse e shiritit matës dhe vizores matëse të duhet të jetë së paku dy herë më e vogël se sa gabimi më i madhe i lejuar i mjetit matës të gjatësisë. 1.2. Pajisjet për testimin e mjeteve matëse mund të jenë:	Conditions to be met by the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments for length and angle for verification Specific conditions contained in this annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 35-1, OIML R 35-2, OIML R 35-3 and OIML R 66. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Etalons for verification of measuring instruments may be: – measuring tape, – measuring ruler. Measuring uncertainty of the measuring tape and measuring ruler shall be at least twice as smaller as the maximum permissible error of the length measuring instrument. 1.2. Devices for testing measuring instruments may be:	Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila dužine i ugla za overavanje Posebni uslovi iz ovog priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 35-1, OIML R 35-2, OIML R 35-3 i OIML R 66. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Etaloni za ispitivanje merila mogu biti: – merna traka, – merni lenjir. Merna nesigurnost merne trake i mernog lenjira treba da bude barem dva puta manja od najveće dozvoljene greške merila dužine. 1.2. Uređaj za ispitivanje merila može biti:

– pajisja për testimin e mjetit matës të gjatësisë me shiritin matës, ku pasiguria relative matëse e pajisjes për testimin e mjetit matës së gjatësisë me shirit matës nuk guxon të jetë më e madhe se $\pm 0.01\%$; – pajisja për testimin e mjeteve matëse të ngurta të gjatësisë, ku pasiguria relative matëse e pajisjes për testimin e mjeteve matëse të ngurta të gjatësisë nuk guxon të jetë më e madhe se $\pm 0.01\%$; – pajisja për testimin e mjeteve matëse të gjerësisë dhe lartësisë së binarëve, pasiguria matëse e pajisjes për testimin e mjeteve matëse të gjerësisë dhe lartësisë së binarëve duhet të jetë së paku dy herë më e vogël se sa gabimi më i madh i lejuar i mjetit matës të gjatësisë. 1.3. Pajisjet ndihmëse që përdoren në testimin e mjeteve matëse përbëhen nga: – libela për sjelljen e pajisjeve për testimin e mjeteve matëse dhe mjeteve matëse në pozitë horizontale, ndjeshmëria e libelës për sjelljen e pajisjeve për testimin e mjeteve matëse dhe mjeteve matëse në pozitë horizontale duhet të jetë së paku 0,01 mm/m; – mbartësi (transportuesi), stoli dhe mbajtësi i mjetit matës dhe etalonit - stoli dhe mbajtësi i	– device for verification of the measuring instrument for length with measuring tape, where the relative measuring uncertainty of the instrument for the verification of measuring instrument of length with measuring tape cannot be greater than $\pm 0.01\%$; – device for verification of solid measuring instruments for length, where the relative measuring uncertainty of the instrument for verification of solid measuring instruments for length cannot be greater than $\pm 0.01\%$; – device for verification of measuring instruments for rail width and height, measuring uncertainty of the instrument for verification of measuring instruments of rail width and height should be at least twice smaller than the error permitted in the measuring instrument for length; 1.3. Auxiliary instruments used for testing of measuring instruments shall consist of the: – spirit level for bringing the instruments for testing of measuring instruments and measuring instruments in horizontal position, sensitivity of spirit level for bringing instruments for testing of measuring instruments and measuring instruments in horizontal position should be at least 0,01 mm/m;	– uređaj za overavanje merila dužine sa mernom trakom, gde relativna merna sigurnost za ispitivanje merila dužine sa mernom trakom ne sme biti veća $\pm 0.01\%$; – uređaj za overavanje čvrstih merila dužine, gde relativna merna nesigurnost za ispitivanje čvrstih merila dužine ne sme biti veća od $\pm 0.01\%$; – uređaj za ispitivanje merila širine i visine šina, merna nesigurnost uređaja za overavanje merila širine i visine šina treba da bude barem dva puta manja od najveće dozvoljene greške merila dužine. 1.3. Pomoćni uređaji koji se koriste u ispitivanju merila sastoje se od: – libela za postavljanje uređaja za ispitivanje merila i merila u horizontalnom položaju, osetljivost libele za postavljanje uređaja za ispitivanje merila i merila u horizontalnom položaju treba da bude barem 0,01 mm/m;
---	---	--

mjetit matës dhe etalonit mund të jenë të punuar në mënyra të ndryshme, por duhet të mundësojnë vendosjen e etalonit ose mjetit matës në pozitë të duhur, me kushte që të arrihen rezultateve më të besueshme të matjes; – mjetet për heqjen e yndyrës dhe pastrimin e etalonëve dhe mjeteve matëse, mjetet për heqjen e yndyrës nga etalonët mund të jenë alkooli ose benzina e lehtë, kurse mjete për pastrim mund të jenë leckë e butë, furça me qime të buta e të ngjashme; – mjetet për mbrojtjen e sipërfaqeve matëse të etalonit dhe mjeteve matëse, mjetet për mbrojtjen e sipërfaqeve matëse të etalonit dhe mjeteve matëse mund të jenë yndyra e vazelinës ose vaji; – mjetet ndihmëse që janë pjesë përbërëse të pajisjes për testimin e mjetit matës, që është karakteristik për çdo pajisje që varet nga qëllimi i vet. 1.4. Termometri me ndarje 0.1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të mjedisit të punës. 1.5. Hygrometri me ndarje 0.1 % për matjen e lagështisë relative të ajrit të mjedisit të punës. 1.6. Etalonët dhe pajisjet nën pikën 1.1. ; 1.2.; libela nga pika 1.3.; 1.4 dhe 1.5., duhet të jenë	– carrier, stool and holder of measuring instrument and etalon - holder, stool and holder of measuring instrument and etalon may be made in various ways, but they should enable the establishment of etalon or measuring instrument at the proper position, provided that most reliable measurement results are achieved; – means for removing fat and cleaning etalons and measuring instruments, means for removing grease from etalons may be alcohol or light gasoline, whereas means for cleaning may be soft cloths, brushes with soft bristles and the like; – means for protection of measuring surfaces of etalon and measuring instruments, means for protection of measuring surfaces of etalon and measuring instruments may be Vaseline fat or oil; – auxiliary means that are integral part of the instrument for testing of measuring instrument, which is characteristic of any instrument that depends on its purpose. 1.4. Thermometer with 0.1 °C graduation for measuring the temperature of work environment air. 1.5. Hygrometer with 0.1 % graduation for measuring relative air humidity in the work environment.	– nosaç, postolje i držač merila i etalona – postolje i držač merila i etalona mogu biti izrađeni na različite načine, ali treba da omoguće postavljanje etalona ili merila na odgovarajućem položaju, pod uslovom da se postignu pouzdaniji rezultati merenja; – sredstva za uklanjanje masti i čišćenje etalona i merila, sredstva za uklanjanje masti iz etalona mogu biti alkohol ili lagani benzin, dok sredstva za čišćenje mogu biti mekane krpe, četka sa mekanim čekinjama i slično; – sredstva za zaštitu mernih površina etalona i merila, sredstva za zaštitu mernih površina etalona i merila mogu biti vazelinska mast ili ulje; – pomoćna sredstva koja su sastavni deo uređaja za ispitivanje merila, što je karakteristika za svaki uređaj koji zavisi od svoje namene. 1.4. Termometar sa podeljkom skale 0.1 °C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.5. Higrometar sa podeljkom skale 0.1 % za merenje relativne vlažnosti radnog okruženja;
---	--	---

të kalibruara, dhe pajisjet e tjera matëse të jenë të verifikuara ose kalibruara. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirë të punës e cila i plotëson kushtet e mëposhtme: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – të jetë e pajisur me orendi për vendosjen e mjeteve matëse që testohen; – të ketë ndriçim natyral si dhe ndriçim elektrik; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të ketë termometër për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë hygrometër për matjen e lagështisë relative të ajrit; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18°C deri 22°C.	1.6. Etalons and devices referred to in point 1.1.; 1.2.; spirit level referred to in point 1.3.; 1.4 and 1.5., should be calibrated and other measuring instruments should be verified or calibrated. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have a work space that fulfils the following conditions: – be clean, dry and sufficient for unhindered testing; – must have sufficient space for placing necessary instruments; – must be protected from the direct impact of sunlight; – be equipped with furniture for placing testing measuring instruments; – have natural lightning and electrical lightning; – the sources of the vibration cannot affect the accuracy of the measurements within the space and its surroundings; – there should be thermometer for measuring the air temperature; – there should be hygrometer for measuring the air relative humidity; – be equipped with heat sources for uniform heating of the work space and air conditioners, where necessary.	1.6. Etaloni i uređaji iz tačke 1.1.; 1.2.; libela iz tačke 1.3.; 1.4 i 1.5., moraju biti kalibrirani, a i ostali merni instrumenti moraju biti overavani ili kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju koja ispunjava sledeće uslove: – da je čista, suva i da ima dovoljno prostora za nesmetano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanja potrebnih uređaja; – da je zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da je opremljena nameštajem za postavljanje merila koja se ispituju; – da ima prirodno osvetljenje kao i električno osvetljenje; – u prostoriji i oko nje izvori vibracije ne smeju uticati na preciznost merenja; – treba da ima termometar za merenje temperature vazduha; – treba da ima higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da je opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, sa klima uređajem.
---	---	---

2.3. Lagështia relative e ajrit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 50% deri 60%. 2.4. Termometri dhe hygrometri duhet të jenë të vendosur në murin e hapësirës ashtu që nga muri të jenë larg 10 cm deri 15 cm, dhe lartësi 150 cm deri 170 cm nga dyshemeja. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve, gjegjësisht nga vendi ku kryhet testimi dhe ta mundësojnë ngrohjen e njëtrajtshme të hapësirës.	2.2. Work environment temperature in the work spaces should be within the range from 18°C to 22°C. 2.3. Air relative humidity at the work spaces should be within the range from 50% to 60%. 2.4. Thermometer and hygrometer should be placed at the wall of the spaces so that they are 10 cm to 15 cm away from the wall, and a height of 150 cm to 170 cm from the floor. 2.5. Heating sources of the spaces should be at least 1,5 m distance from instruments, namely from the location of testing and should enable the uniform heating of the spaces.	2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude na granici od 18°C do 22°C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude na granici od 50% do 60%. 2.4. Termometar i higrometar treba da budu postavljeni na zidu prostorije tako da budu udaljeni od zida 10 do 15 cm, i na visini od 150 do 170 cm od poda. 2.5. Grejni izvori prostorije treba da budu najmanje 1,5 m udaljeni od uređaja, odnosno od mesta gde se vrši overavanje i treba da omoguće ravnomerno grejanje prostorije.
---	--	---

SHTOJCA 2 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore automatike të nivelit të lëngjeve në rezervuarët (enët) e palëvizshëm për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 85-1-2 dhe OIML R 85-3. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Testimi në laborator: 1.1.1. Ena (kupë) testuese e mbushur me lëngun testues. 1.1.2. Programi matës për kontrollim automatik të saktësisë, ndjeshmërisë dhe histerezës gjegjësisht dirigjimi adekuat me dorë për rregullimin e nivelit të lëngut testues. 1.1.3. Interferometri laserik me optikë lineare dhe mbështetje programore të kompensimit për matjen e lartësisë reale të nivelit.	ANNEX 2 Conditions to be met by the legal entity for repair and preparation of automatic legal measuring instruments for measurement of fluid levels in stationary reservoirs (containers) for verification Specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 85-1-2 and OIML R 85-3. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Laboratory testing: 1.1.1. Testing containers (cup) filled with testing fluid. 1.1.2. Measuring program for automatic controls of accuracy, sensitivity and hysteresis, i.e. adequate manual direction for regulating testing fluids level.	PRILOG 2 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila automatskog merenja nivoa tečnosti u nepomičnim rezervoarima (posudama) za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 85-1-2 i OIML R 85-3. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Ispitivanje u laboratoriji: 1.1.1. Ispitna posuda (šolja) napunjena ispitnom tečnošću. 1.1.2. Merni program za automatsku kontrolu preciznosti, osetljivosti i histereze, odnosno adekvatno ručno dirigovanje za regulisanje nivo ispitne tečnosti.
--	--	---

1.1.4. Matësi i temperaturës me shkallëzim prej 0,1 °C dhe saktësi prej $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$. 1.1.5. Matësi i shtypjes së ajrit. 1.1.6. Matësi lëvizës (shubleri). 1.2. Testimi në vendngjarje: 1.2.1. Shufra matëse (shiriti matës). 1.2.2. Termometri me ndarje 0,1 °C për matjen e temperaturës së ajrit në ambientin e punës. 1.2.3 Hygrometer me ndarje 0.1 % për matjen e lagështisë së ajrit në ambientin e punës 1.2.3. Laptop me mbështetje programore të instaluar për testimin e versioneve programore të stacionit matës. 1.3. Etalonët nën pikën 1.1. dhe 1.2. duhet të jenë kalibruar. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik të ketë hapësirë të punës kur kryhen testime në laborator e cila duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – të jetë e pajisur me orendi për vendosjen e mjeteve matëse që testohen;	1.1.3. Laser interferometer with linear optics and program support for measuring realistic level height. 1.1.4. Temperature meter with a calibration of 0,1 °C and an accuracy of $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$. 1.1.5. Air pressure meter. 1.1.6. Calliper. 1.2. Site testing: 1.2.1. Measuring bars (measuring band). 1.2.2. Thermometers with 0,1 °C calibration for measuring air temperature in working environments. 1.2.3 Hygrometer with 0.1 % calibration for measuring air humidity in working environments 1.2.3. Laptops with software support installed to test software versions of measuring station. 1.3. Etalons under item 1.1 and 1.2 must be calibrated. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have working spaces where laboratory testing is performed which must fulfil the following conditions: – be clean, dry and have sufficient room for unhindered testing; – sufficient space for placement of necessary instruments; – protected from direct sunlight exposure;	1.1.3. Laserski interferometer sa linearnom optikom i programskom podrškom kompenzacije za merenje stvarne visine nivoa. 1.1.4. Merač temperature sa skalom od 0,1 °C i preciznošću od $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$. 1.1.5. Merač pritiska vazduha. 1.1.6. Pomični merač (šubler). 1.2. Ispitivanje na licu mesta: 1.2.1. Merna šipka (merna traka). 1.2.2. Termometar sa podeljkom skale 0,1 °C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.2.3 Higrometar sa podeljkom skale 0.1 % za merenje vlažnosti vazduha u radnoj prostoriji 1.2.3. Laptop sa instaliranom programskom podrškom za ispitivanje programskih verzija merne stanice. 1.3. Etaloni pod tačkom 1.1. i 1.2. moraju biti kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju kada se vrše ispitivanja u laboratoriji koja mora ispuniti sledeće uslove: – da je čista, suva i da ima dovoljno prostora za nesmetano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljenja potrebnih uređaja;
---	---	--

– të ketë ndriçim natyral dhe ndriçim elektrik; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të ketë termometër për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë hygrometër për matjen e lagështisë relative të ajrit; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe kondicioner ajri. 2.2. Temperatura ambientit të punës në hapësirën e punës (laborator) duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 25 °C. 2.3. Lagështia relative e ajrit në hapësirën e punës (laborator) duhet të jetë në kufijtë prej 50% deri 60%. 2.4. Termometrat dhe hygrometrat duhet të jenë të vendosur në murin e hapësirës ku largësia nga muri të jenë larg 10 cm deri 15 cm, dhe në lartësi 150 cm deri 170 cm nga dyshemeja. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve, gjegjësisht nga vendi ku kryhet testimi dhe ta mundësojnë ngrohjen e njëtrajtshme të hapësirës.	– equipped with furniture for placement of measuring instruments tested; – have natural lightning and electrical lightning; – the sources of the vibration cannot affect the accuracy of the measurements within spaces and its surroundings; – there should be a thermometer for measuring air temperature; – there should be a hygrometer for measuring relative humidity of the air; – must be equipped with a heating source for uniform heating of working spaces and air conditioner, as needed. 2.2. The working environment temperature in working stations (laboratories) must be between 18 °C to 25 °C. 2.3. Relative humidity of the working stations (laboratories) must be from 50% to 60%. 2.4. The thermometer and hygrometer must be placed in the wall, whereby their distance from the wall must be 10cm to 15 cm, and the height from the floor must be 150 cm to 170 cm. 2.5. Heating sources must be at least 1.5 m away from the instruments, namely from	– da je zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da je opremljena nameštajem za postavljanje merila koji se ispituju; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – u prostoriji i oko nje izvori vibracije ne smeju uticati na preciznost merenja; – treba da ima termometar za merenje temperature vazduha; – treba da ima higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da je opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, sa klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji (laboratoriji) treba da bude na granici od 18 °C do 25 °C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji (laboratoriji) treba da bude na granici od 50% do 60%. 2.4. Termometar i higrometar treba da budu postavljeni na zidu prostorije tako da budu udaljeni od zida 10 do 15 cm, i na visini od 150 do 170 cm od poda. 2.5. Grejni izvori prostorije treba da budu najmanje 1,5 m udaljeni od uređaja, odnosno
---	--	---

SHTOJCA 3 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik i autorizuar për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për rezervuarët cilindrikë horizontale dhe vertikale për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 71, OIML R 80.1, OIML R 95 dhe OIML R 125. Rezervuarët (enët) në kuptim të kësaj shtojce kategorizohen në këto metoda të matjes: 1. Rezervuarët cilindrikë vertikale nëse matja kryhet me metodën e trekëndëzimit optik. 2. Rezervuarët cilindrikë vertikale nëse matja kryhet me metodën e linjës referuese optike. 3. Rezervuarët cilindrikë vertikale nëse matja kryhet me metodën e brezit.	where testing is performed, and must enable uniform heating of the spaces. ANNEX 3 Conditions to be met by the legal entity authorised for repair and preparation of legal measuring instruments for horizontal and vertical cylindrical tanks for verification Specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 71, OIML R 80.1, OIML R 95 and OIML R 125. Tanks (containers) within the meaning of this Annex are categorized in the following measuring methods: 1. Vertical cylindrical tanks, if measuring is done with optical triangulation method. 2. Vertical cylindrical tanks, if measuring is done with the optical referral line method.	od mesta gde se vrši overavanje i treba da omoguće ravnomerno grejanje prostorije. PRILOG 3 Uslove koje treba da ispuni ovlašćeni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila cilindričnih horizontalnih i vertikalnih rezervoara za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 71, OIML R 80.1, OIML R 95 i OIML R 125. Rezervoari (posude) u smislu ovog priloga svrstani su u sledeće metode merenja: 1. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom optičke triangulacije 2. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom optičke referentne linije
---	---	---

4. Rezervuarët cilindrikë vertikalë nëse matja kryhet me metodën e matjes së distancës së brendshme elektrooptike. 5. Rezervuarët cilindrikë horizontalë. 1. Rezervuarët cilindrikë vertikalë nëse matja kryhet me metodën e trekëndëzimit optik 1.1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1.1. Teodoliti elektronik, 2 copë, saktësia 2×10^{-4} [°] gradë me pajisjet e nevojshme. 1.1.2. Programi i validuar për punimin e tabelës së vëllimit. 1.1.3. Shiriti matës prej 25 m. 1.1.4. Matësi i thellësisë prej 25 m. 1.1.5. Termometri me ndarje 0,2 °C. 1.1.6. Termometri kontaktues me ndarje prej 0,2 °C. 1.1.7. Pajisjet laserike për teodolite. 1.1.8. Matësi me ultrazë i trashësisë së murit. 1.1.9. Matësi i rrjedhës, pasiguria maksimale matëse 0,2%. 1.1.10. Pajisjet ndihmëse duhet të jetë sipas udhëzimeve të prodhuesit të mjetit matës.	3. Vertical cylindrical tanks, if the measuring is done with the strapping method. 4. Vertical cylindrical tanks, if the measuring is done with the method of measuring the internal electro-optical distance. 5. Horizontal cylindrical tanks. 1. Vertical cylindrical tanks, if measuring is done with the method of optical triangulation 1.1. ETALONS AND DEVICES 1.1.1. Electronic theodolites, 2 pieces, accuracy 2×10^{-4} [°] grades with necessary instruments. 1.1.2. Validated program for preparing the volume chart. 1.1.3. Measuring band of 25 m. 1.1.4. Depth measuring instrument of 25 m. 1.1.5. Thermometer with calibration of 0,2 °C. 1.1.6. Contact thermometer with calibration of 0,2 °C. 1.1.7. Laser instruments for theodolites. 1.1.8. Ultrasound measuring instrument of wall thickness. 1.1.9. Flow meter, maximum measuring uncertainty of 0,2%.	3. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom pojasa 4. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom merenja unutrašnje elektro-optičke udaljenosti 5. Horizontalni cilindrični rezervoari. 1. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom optičke triangulacije 1.1. ETALONI I UREĐAJI 1.1.1. Elektronski teodolit, 2 komada, preciznost 2×10^{-4} [°] stepena sa potrebnim uređajima. 1.1.2. Validirani program za izradu zapreminske tabele. 1.1.3. Merna traka od 25 m. 1.1.4. Merač dubine od 25 m. 1.1.5. Termometar sa podeljkom skale 0,2 °C. 1.1.6. Kontaktni termometar sa podeljkom skale od 0,2 °C. 1.1.7. Laserski uređaji za teodolite. 1.1.8. Ultrazvučni merač debljine zida. 1.1.9. Merač protoka, maksimalna merna nesigurnost 0,2%.
--	--	---

Etalonët dhe pajisjet matëse duhet të jenë të kalibruar. 1.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET Subjekti juridik duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, hapësirë të mjaftueshme për etalonët dhe pajisjeve, gjithashtu edhe hapësirë për ruajtje të sigurte të dokumentacionit. 2. Rezervuarët cilindrikë vertikalë nëse matja kryhet me metodën e linjës referuese optike 2.1. ETALONËT DHE PAJISJET 2.1.1. Pajisja për matjen e devijimit vertikal. 2.1.2. Programi i validuar për punimin e tabelës së vëllimit. 2.1.3. Shiriti matës prej 25 m. 2.1.4. Matësi i thellësisë prej 25 m. 2.1.5. Termometri me ndarje 0,2 °C. 2.1.6. Termometri kontaktues me ndarje prej 0,2 °C. 2.1.7. Pajisjet laserike për teodolitet. 2.1.8. Matësi me ultrazë i trashësisë së murit. 2.1.9. Matësi i rrjedhës, pasiguria maksimale matëse 0,2%. 2.1.10. Pajisjet ndihmëse duhet të jetë sipas udhëzimeve të prodhuesit të mjetit matës.	1.1.10. Auxiliary devices must be according to the manufacturer's guidelines. Etalons and measuring instruments must be calibrated. 1.2. SPACES AND CONDITIONS The legal entity must have office spaces, sufficient space for etalons and instruments, and also sufficient space for safe storage of documentation. 2. Vertical cylindrical tanks, if the measuring is done with the method of optical referral line 2.1. ETALONS AND DEVICES 2.1.1. Instruments for measuring vertical deviation. 2.1.2. Validated program for preparing the mass chart. 2.1.3. Measuring band of 25 m. 2.1.4. Depth measuring instrument of 25 m. 2.1.5. Thermometer with calibration 0,2 °C. 2.1.6. Contact thermometer with calibration of 0,2 °C. 2.1.7. Laser instruments for theodolites. 2.1.8. Ultrasound measuring instrument of wall thickness. 2.1.9. Flow meter, maximum measuring uncertainty 0,2%.	1.1.10. Pomoćni uređaji treba da budu prema uputstvima proizvođača merila. Etaloni i merni uređaji moraju biti kalibrirani. 1.2. PROSTORIJE I USLOVI Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, dovoljan prostor za etalone i uređaje, takođe i prostor za bezbedno čuvanje dokumentacije. 2. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom optičke referentne linije 2.1. ETALONI I UREĐAJI 2.1.1. Uređaj za merenje vertikalnog odstupanja. 2.1.2. Validirani program za izradu zapreminske tabele. 2.1.3. Merna traka od 25 m. 2.1.4. Merač dubine od 25 m. 2.1.5. Termometar sa podeljkom skale 0,2 °C. 2.1.6. Kontaktni termometar sa podeljkom skale od 0,2 °C. 2.1.7. Laserski uređaji za teodolite. 2.1.8. Ultrazvučni merač debljine zida. 2.1.9. Merač protoka, maksimalna merna nesigurnost 0,2%.
---	---	---

Etalonët dhe pajisjet matëse duhet të jenë të kalibruar. 2.2. HAPËSIRA DHE KUSHTET Subjekti juridik i autorizuar duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, hapësirë të mjaftueshme për etalonët dhe pajisjeve, gjithashtu edhe hapësirë për ruajtje të dokumentacionit. 3. Rezervuarët cilindrikë vertikalë nëse matja kryhet me metodën e brezit 3.1. ETALONËT DHE PAJISJET 3.1.1. Programi i validuar për krijimin e tabelës së vëllimit. 3.1.2. Shiriti matës prej 25 m. 3.1.3. Matësi i thellësisë prej 25 m. 3.1.4. Peshorja me spirale. 3.1.5. »Step-over«. 3.1.6. Rregulluesi i shiritit. 3.1.7. Termometri me ndarje 0,2 °C. 3.1.8. Termometri kontaktues me ndarje prej 0,2 °C. 3.1.9. Matësi me ultrazë i trashësisë së murit. 3.1.10. Matësi i rrjedhës, pasiguria maksimale matëse 0,2%.	2.1.10. Auxiliary devices must be according to the manufacturer's instructions. Etalons and measuring devices must be calibrated. 2.2. SPACES AND CONDITIONS The authorised legal entity must have office spaces, sufficient space for etalons and instruments, and also sufficient space for safe storage of documentation. 3. Vertical cylindrical tanks, if the measuring is done with the strapping method 3.1. ETALONS AND DEVICES 3.1.1. Validated program for preparing the mass table. 3.1.2. Measuring tape of 25 m. 3.1.3. Depth measuring instrument of 25 m. 3.1.4. Spiral scale. 3.1.5. »Step-over«. 3.1.6. Tape adjuster. 3.1.7. Thermometer with calibration 0,2 °C. 3.1.8. Contact thermometer with calibration of 0,2 °C. 3.1.9. Ultrasound measuring instrument of wall thickness.	2.1.10. Pomoćni uređaji treba da budu prema uputstvima proizvođača merila. Etaloni i merni uređaji moraju biti kalibrirani. 2.2. PROSTORIJE I USLOVI Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, dovoljan prostor za etalone i uređaje, takođe i prostor za bezbedno čuvanje dokumentacije. 3. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom pojasa 3.1. ETALONI I UREĐAJI 3.1.1. Validirani program za izradu zapreminske tabele. 3.1.2. Merna traka od 25 m. 3.1.3. Merač dubine od 25 m. 3.1.4. Vaga sa spiralom. 3.1.5. »Step-over«. 3.1.6. Regulator trake. 3.1.7. Termometar sa podeljkom skale 0,2 °C. 3.1.8. Kontaktni termometar sa podeljkom skale od 0,2 °C. 3.1.9. Ultrazvučni merač debljine zida.
--	---	--

3.1.11. Pajisjet ndihmëse duhet të jenë sipas udhëzimeve të prodhuesit të mjetit matës, si pajisje ndihmëse është skela për matjen e perimetrit të rezervuarit. 3.1.12. Etalonët dhe pajisjet matëse duhet të jenë të kalibruar. 3.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET Subjekti juridik duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, hapësirë të mjaftueshme për etalonët dhe pajisje, dhe hapësirë për ruajtje të dokumentacionit. 4. Rezervuarët cilindrikë vertikalë nëse matja kryhet me metodën e matjes së distancës së brendshme elektrooptike 4.1. ETALONËT DHE PAJISJET 4.1.1. Programi i validuar për punimin e tabelës së vëllimit. 4.1.2. Instrumenti EODR (elektro-optical distance ranging instrument), saktësia 10^{-4} [g] gradë . 4.1.3. Pajisjet laserike – duhet të jenë në përputhje me IEC 825 dhe mund të jenë pjesë përbërëse e instrumenteve EODR. 4.1.4. Shufra standarde – duhet të jetë me gjatësi 2 metra dhe nuk e ndryshon gjatësinë më shumë se ± 0.02 mm. 4.1.5. Shiriti matës prej 25 m.	3.1.10. Flow meter, maximum measuring uncertainty 0,2%. 3.1.11. Auxiliary instruments must be according to the manufacturer's instructions, as auxiliary instruments are the scaffold for measuring the tanks perimeter. 3.1.12. Etalons and measuring instruments must be calibrated. 3.2. SPACES AND CONDITIONS The legal entity must have office spaces, sufficient space for etalons and instruments, and also sufficient space for safe storage of documentation. 4. Vertical cylindrical tanks, if the measuring is done with the method of measuring the internal electro-optical distance 4.1. ETALONS AND DEVICES 4.1.1. Validated program for preparing the volume table. 4.1.2. Measuring device EODR (electro-optical distance ranging instrument), accuracy 10^{-4} [g] grade. 4.1.3. Laser instruments– must be in accordance with IEC 825 and could be a component of the measuring device EODR.	3.1.10. Meraç protoka, maksimalna merna nesigurnost 0,2%. 3.1.11. Pomoćni uređaji treba da budu prema uputstvima proizvođača merila, kao pomoćni uređaj je skela za merenja prečnika rezervoara. 3.1.12. Etaloni i merni uređaji moraju biti kalibrirani. 3.2. PROSTORIJE I USLOVI Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, dovoljan prostor za etalone i uređaje, takođe i prostor za bezbedno čuvanje dokumentacije. 4. Vertikalni cilindrični rezervoari ako se merenje vrši metodom merenja unutrašnje elektro-optičke udaljenosti 4.1. ETALONI I UREĐAJI 4.1.1. Validirani program za izradu zapreminske tabele. 4.1.2. Instrument EODR (elektro-optical distance ranging instrument), tačnost 10^{-4} [g] stepeni . 4.1.3. Laserski uređaj – mora biti u skladu sa IEC 825 i može biti sastavni deo EODR instrumenata.
---	--	--

4.1.6. Matësi i thellësisë prej 25 m. 4.1.7. Termometri me ndarje 0,2 °C. 4.1.8. Termometri kontaktues me ndarje prej 0,2 °C. 4.1.9. Matësi me ultrazë i trashësisë së murit. 4.1.10. Matësi i rrjedhës, pasiguria maksimale matëse 0,2%. 4.1.11. Pajisjet ndihmëse duhet të jenë sipas udhëzimeve të prodhuesit të mjetit matës. 4.1.12. Etalonët dhe pajisjet matëse duhet të jenë të kalibruar. 4.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET Subjekti juridik i duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, hapësirë të mjaftueshme për etalonët, pajisje, dhe për ruajtje të dokumentacionit. 5. Rezervuarët cilindrikë horizontalë 5.1. ETALONËT, PAJISJET DHE PAJIMET 5.1.1. Ekstensiometri. 5.1.2. Program i validuar për punimin e tabelës së vëllimit. 5.1.3. Shiriti matës prej 25 m. 5.1.4. Shiriti matës prej 2 m apo më tepër. 5.1.5. Shufra matëse 3 m, me ndarje milimetrike.	4.1.4. Standard bars – must be with a length of 2 meters and does not change in length more than ± 0.02 mm. 4.1.5. Measuring tape of 25 m. 4.1.6. Depth measuring instrument of 25 m. 4.1.7. Thermometer with calibration 0,2 °C. 4.1.8. Contact thermometer with calibration of 0,2 °C. 4.1.9. Ultrasound measuring instrument of wall thickness. 4.1.10. Flow meter, maximum measuring uncertainty 0,2%. 4.1.11. Auxiliary devices must be according to the manufacturer's instructions. 4.1.12. Etalons and measuring devices must be calibrated. 4.2. SPACES AND CONDITIONS The legal entity must have office spaces, sufficient space for etalons and instruments, and also sufficient space for safe storage of documentation. 5. Horizontal cylindrical tanks 5.1. ETALONS, DEVICES AND FITTINGS 5.1.1. Extensometer. 5.1.2. Validated program for preparing the volume table. 5.1.3. Measuring tape of 25 m.	4.1.4. Standardna šipka - treba da bude u dužini od 2 metra i ne menja dužinu više od ± 0.02 mm. 4.1.5. Merna traka od 25 m. 4.1.6. Merač dubine od 25 m. 4.1.7. Termometar sa podeljkom skale 0,2 °C. 4.1.8. Kontaktni termometar sa podeljkom skale od 0,2 °C. 4.1.9. Ultrazvučni merač debljine zida. 4.1.10. Merač protoka, maksimalna merna nesigurnost 0,2%. 4.1.11. Pomoćni uređaji treba da budu prema uputstvima proizvođača merila. 4.1.12. Etaloni i merni uređaji moraju biti kalibrirani. 4.2. PROSTORIJE I USLOVI Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, dovoljan prostor za etalone i uređaje, takođe i prostor za bezbedno čuvanje dokumentacije. 5. Horizontalni cilindrični rezervoari 5.1. ETALONI I UREĐAJI I OPREMA 5.1.1. Ekstenziometar. 5.1.2. Validirani program za izradu zapreminske tabele. 5.1.3. Merna traka od 25 m.
---	---	---

5.1.6. Libela apo lavjerrësi apo teodoliti me shufer standarde. 5.1.7. Termometri me ndarje 0,2 °C. 5.1.8. Matësi i rrjedhës, pasiguria maksimale matëse 0,2%. 5.1.9. Pajisjet ndihmëse duhet të jenë sipas udhëzimeve të prodhuesve të pajisjeve matëse. 5.1.10 Etalonët dhe mjetet matëse duhet të jenë të kalibruara. 5.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET Subjekti juridik i duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, hapësirë të mjaftueshme për etalonët, pajisje, dhe për ruajtje të dokumentacionit.	5.1.4. Measuring tape of 2 m or more. 5.1.5. Measuring bar of 3 m, with millimetre division. 5.1.6. Spirit level or pendulum, or theodolites with standard bar. 5.1.7. Thermometer with calibration 0,2 °C. 5.1.8. Flow meter, maximum measuring uncertainty 0,2%. 5.1.9. Auxiliary devices must be according to the manufacturer's instructions. 5.1.10 Etalons and measuring instruments must be calibrated. 5.2. SPACES AND CONDITIONS The legal entity must have office spaces, sufficient space for etalons and instruments, and also sufficient space for safe storage of documentation.	5.1.4. Merna traka od 2 m ili više. 5.1.5. Merna šipka 3 m, sa milimetarskim podeljkom. 5.1.6. Libela ili klatno ili teodolit sa standardnom šipkom. 5.1.7. Termometar sa podeljkom skale 0,2 °C. 5.1.8. Merač protoka, maksimalna merna nesigurnost 0,2%.. 5.1.9. Pomoćni uređaji treba da budu prema uputstvima proizvođača merila. 5.1.10 Etaloni i merni uređaji moraju biti kalibrirani. 5.2. PROSTORIJE I USLOVI Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, dovoljan prostor za etalone i uređaje, takođe i prostor za bezbedno čuvanje dokumentacije.
--	--	---

SHTOJCA 4 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-ujëmatësve dhe mjeteve matëse të rrjedhjes së ujit për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 49-1, OIML R 49-2 dhe OIML R 49-3. Për qëllimet të kësaj shtojce mjetet matëse ndahen në këto kategori: 1. Ujëmatësit 2. Mjetet matëse të rrjedhjes së ujit. 1. Ujëmatësit 1.1. ETALONËT DHE PAJISJET	ANNEX 4 Conditions to be met by the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments of water meters and/or water flow measuring instruments for verification; Specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 49-1, OIML R 49-2 and OIML R 49-3. For the purpose of this Annex, the measuring instruments are divided into these categories: 1. Water meters 2. Water flow measuring devices. 1. Water meters	PRILOG 4 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila vodomera i/ili merila protoka vode za overavanje; Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 49-1, OIML R 49-2 i OIML R 49-3. Za potrebe ovog Priloga, merila su podeljena u sledeće kategorije: 1. Vodomeri 2. Merila protoka vode. 1. Vodomeri
---	--	--

1.1.1. Pajisja për testimin e ujëmatësve me pajisjet shoqëruese si manometri, termometri, rregulluesi i rrjedhës, peshorja, ena matëse etj. 1.1.2. Manometri për matjen e shtypjes së ujit në hyrjen e linjës testuese, me gabim të lejuar maksimal $\pm 5\%$. 1.1.3. Ngrohësit që ngrohin ujin deri në temperaturën e punës minimum $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ (nëse testohen ujëmatësit për ujë të ngrohtë). 1.1.4. Termometri me ndarje $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$ për matjen e temperaturës së ambientet te punës. Etalonët dhe pajisjet nga pika 1.1.1. 1.1.2. dhe 1.1.4 duhet të jenë të kalibruara. 1.1.5. Pajisja për testimin e ujëmatësit duhet ta mundësojë testimin e ujëmatësit me metodën volumetrike ose gravimetrike. 1.1.6. Pajisja për testimin e ujëmatësit duhet t'i ketë këto veçori metrologjike: – gabimi maksimal i lejuar i matjes së vëllimit të ujit, që gjatë testimit kalon nëpër ujëmatës, nuk guxon të jetë më i madh se një e pesta ($1/5$) e gabimit maksimal të lejuar të ujëmatësit të testuar. – gabimi maksimal i lejuar së shtypjes ujit gjatë testimit nuk duhet të jete më e madhe se $\pm 10\%$	1.1. ETALONS AND DEVICES 1.1.1. The instruments for testing of water meters, with accompanying control instruments such as: manometer, thermometer, flow meter, scale, measuring vessel, etc. 1.1.2. Manometer for water pressure measuring in the input of the testing line with a maximum allowed error of $\pm 5\%$. 1.1.3. Water heaters heating water to a minimum operating temperature of $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ (if hot water meters are tested). 1.1.4. Thermometer with division of $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$ for measuring the working spaces temperature. Etalons and instruments under item 1.1.1. 1.1.2. and 1.1.4 must be calibrated. 1.1.5. Device for testing of water meter must allow for testing of the water meter with the volumetric or gravimetric method. 1.1.6. The instruments for testing of the water meter must have the following metrological features: – the maximum permissible error of measuring the water volume, which during the testing passes through the water meter, must not be greater than one fifth ($1/5$) of the maximum permissible error of the tested water meter.	1.1. ETALONI I UREĐAJI 1.1.1. Uređaj za ispitivanje vodomera, sa pratećim kontrolnim uređajima kao što su: metar, termometar, merač protoka, vaga, merna posuda itd. 1.1.2. Manometar za merenje pritiska vode na ulazu linije overavanja, sa maksimalno dozvoljenom greškom od $\pm 5\%$. 1.1.3. Grejači koji zagrevavaju vodu na minimalnoj radnoj temperaturi od $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ (ako je overavan vodomera za toplu vodu). 1.1.4. Termometar sa podeljkom skale $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$ za merenje temperature radnog okruženja. Etaloni i uređaji iz tačke 1.1.1. 1.1.2. i 1.1.4 moraju biti kalibrirani. 1.1.5. Uređaj za ispitivanje vodomera treba da omogući overavanje vodomera volumetrijskom ili gravimetrijskom metodom. 1.1.6. Uređaj za ispitivanje vodomera treba da ima sledeće metrološke karakteristike: – maksimalna dozvoljena greška merenja zapremine vode, koja prolazi kroz vodomera tokom ispitivanja, ne sme biti veća od jedne petine ($1/5$) maksimalno dozvoljene greške ispitivanog vodomera.
--	--	--

– Pasiguria maksimale e shtypjes së ujit nuk duhet të jete me e madhe se $\pm 5\%$ e vlerës së matur. – Pasiguria maksimale e temperaturës së ujit nuk duhet të jetë me e madhe se $\pm 1^\circ\text{C}$. 1.1.7. Pajisja për testimin e ujëmatësit mund të jetë automatike, me linja të ndryshme të parakaluese, valvule, kufizues të rrjedhës e ngjashëm, kështu që: - ndryshimet e shtypjes së ujit gjatë kohës testimit të ujëmatësit nuk duhet të jenë me te madha se: a) 5% për rrjedha $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, dhe për $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 10% për rrjedha $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ dhe për $Q_2 \leq Q < Q_3$ - ndryshimet e rrjedhave të ujit gjatë kohës së testimit të ujëmatësit nuk duhet të jenë më të madha se: a) $2,5\%$ për rrjedha $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, dhe për $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 5% për rrjedha $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ dhe për $Q_2 \leq Q < Q_3$ – ndryshimet e temperaturës së ujit gjatë kohës së testimit të ujëmatësit nuk duhet të jetë më i madh se $\pm 5^\circ\text{C}$; – temperatura e ujit gjatë kohës së testimit të ujëmatësit është në kufijtë:	– maximum permissible water pressure error during testing should not be greater than $\pm 10\%$ – Maximum water pressure uncertainty should not exceed $\pm 5\%$ of the measured value. – Maximum water temperature uncertainty should not be greater than $\pm 1^\circ\text{C}$. 1.1.7. The meter testing instruments can be automatic, with different bypass lines, valves, flow limiters and the like, so: - changes in water pressure during testing period of the water meter should not be greater than: a) 5% for flows $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, and for $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 10% for flows $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ and for $Q_2 \leq Q < Q_3$ - changes in water flows during the testing of the water meter should not be greater than: a) $2,5\%$ for flows $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, and for $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 5% for flows $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ and for $Q_2 \leq Q < Q_3$ – water temperature changes during water meter testing must not be more than $\pm 5^\circ\text{C}$;	– maksimalno dozvoljena greška pritiska vode za vreme ispitivanja ne treba da bude veća od $\pm 10\%$ – Maksimalna nesigurnost pritiska vode ne sme biti veća od $\pm 5\%$ izmerene vrednosti. – Maksimalna nesigurnost temperature vode ne sme biti veća od $\pm 1^\circ\text{C}$. 1.1.7. Uređaj za ispitivanje vodomera može biti automatski, sa različitim obilaznim linijama, ventilima, graničnicima protoka i slično, tako da: -promene pritiska vode za vreme ispitivanja vodomera ne smeju biti veće od: a) 5% za protok $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, i za $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 10% za protok $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ i za $Q_2 \leq Q < Q_3$ - promene protoka vode za vreme ispitivanja vodomera ne smeju biti veće od: a) $2,5\%$ za protok $Q_{\min} \leq Q < Q_t$, i za $Q_1 \leq Q < Q_2$ b) 5% za protok $Q_t \leq Q < Q_{\max}$ i za $Q_2 \leq Q < Q_3$
---	---	--

a) $(20 \pm 5) ^\circ\text{C}$, për testimin e ujëmatësimit për ujë të ftohtë; b) $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$, për testimin e ujëmatësimit për ujë të ngrohtë; – shtypja e ujit në hyrje të ujëmatësimit, gjatë kohës së testimit të ujëmatësimit, nuk është më i lartë se shtypja e lejuar punuese për llojin e testuar të ujëmatësimit; – shtypja e ujit, në dalje të ujëmatësimit, gjatë kohës së testimit të ujëmatësimit, nuk duhet të jetë më i ulët se $0,03 \text{ MPa}$ ($0,3 \text{ bar}$). 1.1.8. Mundëson testimin veç e veç të ujëmatësive apo testimin në varg: - mund të paraqiten veçoritë e se cilit ujëmatës; - nuk ka ndërveprime të ujëmatësve ; - shtypja e ujit në dalje të çdo ujëmatësi është mjaftueshëm e lartë për ta parandaluar shfaqjen e kavitacionit. 1.1.9. Çdo cikël testues i ujëmatësimit mund të jetë i mbikëqyrur. 1.1.10. Në çdo moment gjatë testimit të ujëmatësimit mund të matet, përkatësisht të mbikëqyret humbja e brendshme e shtypjes. 1.1.11. Në çdo moment gjatë testimit të ujëmatësimit, janë plotësuar kushtet e punës që i përcakton prodhuesi i ujëmatësimit që testohet.	– water temperature during testing of the water meter is in the borders of: a) $(20 \pm 5) ^\circ\text{C}$, for testing of the water meter for cold water; b) $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$, for testing of the water meter for hot water; – water pressure at the entry of the water meter, during the testing of the water meter, should not be higher than the allowed working pressure for the tested type of water meter. – water pressure at the exit of the water meter, during testing, must not be lower than $0,03 \text{ MPa}$ ($0,3 \text{ bar}$). 1.1.8. Allows individual testing of water meters or range testing: - the features of each water meters can be presented; - there is no interaction between water meters; - water pressure in each water meter is sufficiently high to prevent cavitations. 1.1.9. Every testing of the water meter must be supervised. 1.1.10. In each moment during the testing of the water meter, internal pressure loss can be measured, namely be supervised.	– promene temperature vode za vreme ispitivanja vodomera ne smeju biti veće od $\pm 5 ^\circ\text{C}$; – temperatura vode za vreme ispitivanja vodomera je u granicama od: a) $(20 \pm 5) ^\circ\text{C}$, za ispitivanje vodomera za hladnu vodu; b) $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$, za ispitivanja vodomera za toplu vodu; – pritisak vode na ulazu u vodomera, za vreme ispitivanja vodomera, nije veći od dozvoljenog radnog pritiska za ispitivanu vrstu vodomera; – pritisak vode, na izlazu vodomera, za vreme ispitivanja vodomera, ne sme biti niži od $0,03 \text{ MPa}$ ($0,3 \text{ bar}$). 1.1.8. Omogućava odvojeno ispitivanje vodomera ili ispitivanje u nizu: - mogu biti predstavljene karakteristike svakog vodomera; - nema interakcija vodomera; - pritisak vode na svakom izlazu vodomera je dovoljno visok za sprečavanje pojavljivanja kavitacije. 1.1.9. Svaki ciklus ispitivanja vodomera može se nadgledati. 1.1.10. U bilo koje vreme tokom ispitivanja vodomera može se izmeriti, odnosno pratiti unutrašnji gubitak pritiska.
--	---	--

1.1.12. Siguron që gjatë testimit të ujëmatësit nuk ka ajër në sistemin testues. 1.1.13. Nëse ena matëse e pajisjes për testimin e ujëmatësit është e ndarë në disa dhomëza, muret ndarëse duhet të jenë mjaftueshëm të ngurta për të siguruar që vëllimi i dhomëzës mos të ndryshoj më shumë se 0,5%, varësisht prej asaj nëse dhomëzat fqinje janë të plota apo të zbrazëta. 1.1.14. Sistemi testues plotëson kërkesat tjera teknike të prodhuesit të mjetit matës, i cili është përfshirë në sistemin testues të pajisjes për testimin e ujëmatësit. 1.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 1.2.1. Subjekti juridik të ketë hapësirat punuese që duhet t'i plotësojnë këto kushte: – të jenë të pastra, të thata dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testimin e papenguar të mjeteve matëse; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen pajisjeve të nevojshme; – të jenë të mbrojtura nga ekspozimi direkt i rrezeve të diellit; – të ketë orendi për vendosjen e mjetit matës që testohet;	1.1.11. During the testing of the water meter, the working conditions determined by the water meter tested must be met at all times. 1.1.12. Ensures that during the testing of the water meter, there is no air in the testing system. 1.1.13. If the metering vessel of the water meter testing instruments is separated into several chambers, the partition walls must be solid enough to ensure that the chamber volume does not change by more than 0.5%, depending on whether the adjacent chambers are full or empty. 1.1.14. The testing system fulfils other technical requirements of the measuring device manufacturer, which is included in the testing system of the water meter testing instruments. 1.2. SPACES AND CONDITIONS 1.2.1. The legal entity must have working spaces that fulfil the following conditions: – must be clean, dry and have sufficient room for unhindered testing of measuring instruments; – must have sufficient space for placement of necessary instruments – must be protected from direct exposure to sunlight;	1.1.11. U bilo koje vreme tokom ispitivanja vodomera, ispunjavaju se uslovi rada koje je odredio proizvođač vodomera koji se ispituje. 1.1.12. Osigurava da tokom ispitivanja vodomera nema vazduha u sistemu ispitivanja. 1.1.13. Ako je merna posuda uređaja za ispitivanje vodomera podeljena na nekoliko komora, pregradni zidovi moraju biti dovoljno čvrsti da osiguraju da se zapremina komore ne menja za više od 0,5%, u zavisnosti od toga da li su susedne komore pune ili prazne. 1.1.14. Ispitni sistem zadovoljava ostale tehničke zahteve proizvođača merila, koji je uključen u sistem za ispitivanje uređaja za ispitivanje vodomera. 1.2. PROSTORIJE I USLOVI 1.2.1. Pravni subjekat treba da ima radne prostorije koje ispunjuju sledeće uslove: - treba da budu čisti, suvi i da postoji dovoljno prostora za nesmetano ispitivanje merila; – treba da imaju dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme; – treba da budu zaštićena od direktnog izlaganja sunčevim zracima;
--	--	--

– të ketë ndriçim natyral si dhe ndriçim elektrik; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të ketë termometër për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë hygrometer për matjen e lagështisë së ajrit; – të ketë barometer për matjen e presionit atmosferik; 1.2.2. Të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës punuese dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 1.2.3. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 15 °C deri në 25 °C. 1.2.4. Lagështia relative e ambientit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 45% deri 75%. 1.2.5. Presioni në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 860 mbar deri 1060 mbar. 1.2.6. Termometri për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës duhet të jetë i vendosur në mur të hapësirës për testimin, ku largësia nga muri të jetë 10 cm deri në 15 cm, dhe me lartësi 1,5 m deri 1,7 m nga dyshemeja	– must be equipped with furniture for the placement of the measuring instrument that is testing; – have natural lightning and electrical lightning; – the sources of the vibration cannot affect the accuracy of the measurements within the spaces and the surrounding areas; – there should be thermometer for measuring the air temperature; – there should be hygrometer for measuring the air relative humidity; – there should be barometer for measuring the atmospheric pressure; 1.2.2. Must be equipped with heating sources for uniform heating of working spaces, and air conditioning, when needed. 1.2.3. The working environment temperature in working stations must be between 15 °C to 25 °C. 1.2.4. Relative humidity of the working environment must be between 45% to 75%. 1.2.5. Pressure in the working spaces must be between 860 mbar to 1060 mbar. 1.2.6. The thermometer for measuring the air temperature at the working environment must be in the wall of the spaces for testing of water	– treba da imaju nameštaj za postavljanje merila koje se ispituje; – treba da imaju prirodno i električno osvetljenje; – u prostoru i oko njega izvori vibracije ne smeju uticati na tačnost merenja; – imaju termometar za merenje temperature vazduha; – imaju higrometar za merenje vlažnosti vazduha; – imaju barometar za merenje atmosferskog pritiska; 1.2.2. Da bude opremljen izvorima toplote za ravnomerno zagrevanje radnog prostora, a po potrebi i klima uređajem. 1.2.3. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u granicama od 15 °C do 25 °C. 1.2.4. Relativna vlažnost okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u granicama od 45% do 75%. 1.2.5. Pritisak u radnoj prostoriji treba da bude u granicama od 860 mbari do 1060 mbari. 1.2.6. Termometar za merenje temperature vazduha radnog okruženja treba postaviti na zid prostorije za ispitivanje vodomera tako da
--	--	---

1.2.7. Burimet e ngrohjes së hapësirës për testimin e ujëmatësve duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve nga vendi ku kryhet testimi i ujëmatësit dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës për testimin e mjeteve matëse. 1.2.8. Muret e hapësirës për testim duhet të jenë të mbuluar me pllaka të qeramikës apo të lyhen me ngjyrë vaji në lartësi së paku 1,5 m nga dyshemeja. 1.2.9. Dyshemeja e hapësirës për testim duhet të jetë e shtruar me pllaka të qeramikës apo me dysheme jo të rrëshqitshme me rënie drejt vrimës për largimin e ujërave të zeza. 1.2.10. Në dysheme të hapësirës për testim, rreth pajisjes për testimin e ujëmatësve, duhet të ketë grila druri apo shtrojë gome me vrima, nëse gjatë testimit të ujëmatësve vjen deri tek derdhja e ujit mbi dysheme. 1.2.11. Në hapësirën për testim mund të jetë cilido sistem i furnizimit me ujë, por nëse bëhet testimi i disa ujëmatësve ne lidhje serike, kjo nuk guxon të ketë pengesa që do të jenë në kundërshtim me kërkesat e parapara në pikën 1.1. dhe kërkesat teknike të prodhuesit të pajisjes për testimin e ujëmatësve. 1.2.12. Sistemi i furnizimit me ujë duhet të jetë i atillë që mos të ketë luhatje të shtypjes së ujit	meter, so as to have the wall in a distance of 10cm to 15 cm, and at a height of 1.5m and 1.7m from the floor. 1.2.7. Heating sources of the area for testing of water meters must be at least 1.5m away from the instrument, i.e. from the place where the testing of water meters is conducted, and must allow for uniform heating of areas for testing of measuring devices. 1.2.8. The walls of the testing area must be covered in ceramic tiles or coated with oil paint in a height of at least 1.5 m from the floor. 1.2.9. The floor of the testing area must with ceramic tiles or with anti-slip floor, with an incline toward the wastewater removal hole. 1.2.10. The floor of the area for water meter testing instruments must have wooden bars or a perforated rubber cover, in case of water spilled during verification of water meters. 1.2.11. In the testing area there could be any water supply system, but if several testing cycles of water meters are performed, there cannot be any obstacles that would be in contradiction with the requirement under Item 1.1. and the technical requirements of the manufacturer of the water meter testing device.	je zid udaljen 10 do 15 cm, a visina 1,5 m i 1,7 m od poda. 1.2.7. Izvori grejanja prostorije za ispitivanje vodomera moraju biti udaljeni najmanje 1,5 m od uređaja, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje vodomera i moraju omogućiti ravnomerno zagrevanje prostora za ispitivanje merila. 1.2.8. Zidovi prostora za ispitivanje treba da budu prekriveni keramičkim pločicama ili obojeni uljanom bojom na visini od najmanje 1,5 m od poda. 1.2.9. Pod prostorije za ispitivanje treba popločati keramičkim pločicama ili neklizajućim podom s nagibom prema rupi za odlaganje otpadnih voda. 1.2.10. Na podu prostorije za ispitivanje, oko uređaja za ispitivanje vodomera, treba da postoje drvene šipke ili gumena obloga sa rupama, ako tokom ispitivanja vodomera dolazi do izlivanja vode na podu. 1.2.11. Bilo koji sistem vodosnabdevanja može biti u području ispitivanja, ali ako se izvrši nekoliko ciklusa ispitivanja vodomera, ne sme biti prepreka koje će biti u suprotnosti sa zahtevima utvrđenim u tački 1.1. i tehničkim zahtevima proizvođača uređaja za ispitivanje vodomera.
---	---	--

gjatë futjes së ujit në pajisjen për testimin e ujëmatësve. 1.2.13. Futja e ujit në enën matëse të pajisjes për testimin e ujësjellësit duhet të jetë e atillë ashtu që të mos ketë rrjedhje turbolente, apo ajo të jetë e minimizuar. 1.2.14. Largimi i ujit duhet të jetë i atillë që mundet njëkohësisht ta pranojë gjithë sasinë e ujit nga ena matëse, pa e bllokuar apo ngadalësuar largimin. 1.2.15. Hapësirë për ruajtje të dokumentacionit 2. Mjetet matëse rrjedhëse së ujit 2.1. ETALONËT DHE PAJISJET 2.1.1. Etalonët që mund të përdoren: – ena matëse e me vëllimin më të vogël që mundëson testimin e rrjedhës një minutëshe për rrjedhën maksimale të mjetit matës së rrjedhës së ujit, pasiguri maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – gypi lakues referent (prover); – gypi standard me piston (compact prover), pasiguri maksimale e matjes $\pm 0,03\%$; – mjetit matës krahasues (mjet matës master) me enë me vëllim minimal që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të rrjedhës së mjetit matës rrjedhës së ujit, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1 \%$;	1.2.12. The water supply system must be such so as not to allow for oscillation of water pressure in water intake by the instruments for testing of water meters. 1.2.13. Water intake in the measuring instruments for testing of water supply system must be such as to ensure that there is no turbulent flow, or it is minimized. 1.2.14. Water drain must be such so as to allow for the simultaneous intake of the entire water amount from the measuring container without blocking or slowing down the drainage. 1.2.15. Space for retention of documentation 2. Water flow measuring instruments 2.1. ETALONS AND DEVICES 2.1.1. Etalons that can be used: – measuring container of etalons with smaller volume that allows for testing of one-minute flow for the maximum flow of the water flow measuring instruments, maximum uncertainty of the measurement $\pm 0,05\%$; – reference curved tube (prover)) – Standard piston tube (compact prover), with maximum measuring accuracy of $\pm 0,03\%$; – comparative measuring instruments (master measuring instruments) with a container of minimum value that allows for testing of one-	1.2.12. Sistem vodosnabdevanja mora biti takav da nema fluktuacije pritiska vode kada se voda izliva u uređaj za ispitivanje vodomera. 1.2.13. Izlivanje vode u mernu posudu uređaja za ispitivanje vodosnabdevanja treba da bude takvo da je voda minimalno poremećena. 1.2.14. Odvod treba da bude takav da istovremeno može da prihvati celokupnu količinu vode iz merne posude, bez blokiranja ili usporavanja odvoda. 1.2.15. Prostorija za čuvanje dokumentacije. 2. Merila protoka vode 2.1. ETALONI I UREĐAJI 2.1.1. Etaloni koji se mogu koristiti: – etalonska merna posuda sa najmanjom zapreminom koja omogućava jednominutno ispitivanje protoka za maksimalni protok merila protoka vode, maksimalna merna nesigurnost $\pm 0,05\%$; – referentna savitljiva cev (prover); – standardna klipna cev (compact prover), maksimalna merna nesigurnost $\pm 0,03\%$; – uporedno merilo (master merilo) sa posudom sa minimalnom zapreminom koja omogućava
--	---	--

2.1.2. Termometri ndarja e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se 0,1 °C. 2.1.3. Sekondmatësi. 2.1.4. Etalonët dhe pajisjet duhet të jenë të kalibruara. 2.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë këto kushte: – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve; – të jenë të mbrojtura nga ekspozimi direkt i rrezeve të diellit; – të ketë orendi për vendosjen e dokumentacionit; – të ketë ndriçim natyral dhe si dhe ndriçim elektrik; – të ketë hapësirë për punën në zyrë.	minute flow for the maximum flow of the water flow measuring instruments, with maximum measuring uncertainty $\pm 0,1 \%$; 2.1.2. Thermometer with calibration that is not higher than 0,1 °C. 2.1.3. Chronometer. 2.1.4. The etalons and instruments must be calibrated. 2.2. SPACES AND CONDITIONS 2.2.1. Legal entity must have working spaces that fulfil the following conditions: – must have sufficient space for placement of instruments; – must be protected of direct sunlight exposure; – must be equipped with furniture for placement of documentation; – must have natural and electrical lightning; – must have space for office work.	jednominutno ispitivanje protoka za maksimalni protok merila za merenje protoka vode, maksimalna merna nesigurnost $\pm 0,1\%$; 2.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od 0,1 °C.. 2.1.3 Hronometar (štoperica). 2.1.4. Etaloni i uređaji moraju biti kalibrirani. 2.2. PROSTORIJE I USLOVI 2.2.1. Pravni subjekat treba da ima radne prostorije koje ispunjuju sledeće uslove: – treba da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme; – treba da bude zaštićena od direktnog izlaganja sunčevim zracima; – treba da ima nameštaj za postavljanje dokumentacije; – treba da ima prirodno i električno osvetljenje; – treba da ima prostor za rad u kancelariji.
--	--	---

SHTOJCA 5 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të energjisë termike për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 75-1, OIML R 75-2 dhe OIML R 75-3. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisjet e nevojshme për testimin e mjeteve matëse të energjisë termike: – tavolina matëse për testim me matës të integruar për matjen e energjisë termike, apo të mjeteve matëse të rrjedhjes si nëngrup i mjeteve matëse të energjisë termike, me ujë me temperaturë $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$; – peshorja me enën përkatëse për përcaktimin e vëllimit (apo masës) i cili kalon nëpër mjetet matëse të rrjedhës që testohen.	ANNEX 5 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring devices of thermal energy for verification Specific conditions contained in this annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 75-1, OIML R 75-2 and OIML R 75-3. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Necessary devices for testing of thermal energy measuring instruments: – measurement table for testing with integrated meters for measuring thermal energy, or flow measuring instruments as a subset of thermal energy measuring instruments, with water at temperature $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$; – the weighing instrument with the appropriate container for determining the volume (or mass)	PRILOG 5 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila toplotne energije za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 75-1, OIML R 75-2 i OIML R 75-3. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Potrebni uređaji za ispitivanje merila toplotne energije: – merni sto za ispitivanje sa integrisanim merilima za merenje toplotne energije, ili merila protoka kao podgrupa merila toplotne energije, sa vodom sa temperaturom $(50 \pm 5) ^\circ\text{C}$;
---	---	---

1.2. Saktësia e etalonëve duhet të sigurojë që gabimet në procesin e matjes të jetë e barabartë apo më e ulët se 1/3 e vlerës së gabimit të lejuar maksimal të mjetit matës që testohet. 1.3. Aplikimi i peshores ndërlidhet me vendin ku është e vendosur peshorja dhe vlen vetëm në kushtet që janë përcaktuar në kalibrim. 1.4. Në peshore duhet të jetë të shënuara madhësia minimale dhe maksimale e peshimit, e cila konfirmohet me rastin e miratimit të vendit të testimit. 1.5. Madhësia minimale e lejuar e peshimit është 5 kg. Midis madhësisë minimale të peshimit $m_{\min}$ dhe madhësisë maksimale të peshimit $m_{\max}$, gabimi nuk duhet ta kalojë vlerën e më poshtme: $P_{\text{dop}} = \pm [10+0,2(m-5)]$. - m, është masa e peshimit në kg, - P_{dop}, është gabimi i lejuar në g. 1.6. Ena e peshores duhet të jetë e ndërtuar në atë mënyrë që sasia e mbajtësit të nxehtësisë që avullohet gjatë testimit nuk kalon 1/5 të gabimit të lejuar nga sasia përkatëse e peshimit.	which passes through the flow measuring instruments that are tested. 1.2. The accuracy of the etalons should ensure that the errors in the measurement process are equal to or less than 1/3 of the maximum permissible error value of the measuring instrument being tested. 1.3. The application of the weighing instrument relates to the place where the weighing instrument is located and is valid only under the conditions specified in the calibration. 1.4. The minimum and maximum size of the weighing instrument must be marked on the weighing instrument, which is confirmed upon approval of the place of testing. 1.5. The minimum allowable weighing size is 5 kg. Between the minimum $m_{\min}$ and the maximum $m_{\max}$ weighing size, the error must not exceed the following value: $P_{\text{dop}} = \pm [10+0,2(m-5)]$. - m, is the weighing size in kg, - P_{dop}, is the error allowed in g. 1.6. The weighing container must be constructed in such a way that the amount of heat retainer that evaporates during the testing	– vaga sa odgovarajućom posudom za određivanje zapremine (ili mase) koja prolazi kroz instrumente za merenje protoka koji se ispituju. 1.2. Tačnost etalona treba da osigura da greške u procesu merenja treba da budu jednake ili manje od 1/3 maksimalno dozvoljene vrednosti greške merila koji se ispituje. 1.3. Primena vage povezana je sa mestom gde je postavljena vaga i važi samo pod uslovima koji su utvrđeni u kalibraciji. 1.4. Na vagi trebaju biti označene minimalna i maksimalna veličina merenja, što se potvrđuje prilikom odobravanja mesta ispitivanja. 1.5. Minimalna dozvoljena veličina težine je 5 kg. Između minimalne težine merenja $m_{\min}$ i maksimalne težine merenja $m_{\max}$, greška ne sme preći sledeću vrednost $P_{\text{dop}} = \pm [10+0.2(m-5)]$. - m, je mera težine u kg, - P_{dop}, je dozvoljena greška u g.
---	---	--

1.7. Peshat duhet të jenë të klasës gjegjëse të saktësisë, me të cilat mund të vërtetohet që saktësia e peshores është brenda kufijve të lejuar të gabimeve. 1.8. Banjat me temperaturë të rregulluar duhet të punohen ashtu që në diapazonin e temperaturës mes 40 °C dhe 130 °C, brenda fushës së testimit, luhatjet e temperaturës pas arritjes së temperaturës së duhur nuk duhet të jenë më të larta se $\pm 0,02$ K. Thellësia e hapësirës punuese të banjës duhet të jetë e barabartë apo më e madhe se 200 mm. 1.9. Termometri rezistues nga platini për matjen e temperaturës së banjave me temperaturë të rregulluar duhet të jenë të konstruktuar ashtu që gabimet e matjes të jenë të barabarta apo më të vogla se $\pm 0,02$ K dhe ndryshimi e treguar në diapazonin e temperaturës mes 40 °C dhe 130 °C mos të jetë më i lartë se $\pm 0,02$ K në vit. Termometrat rezistues nga platini duhet kalibruar çdo dy vjet. 1.10. Sistemi për testimin e njësisë llogaritëse si nëngrup i mjeteve matëse të energjisë termike. 1.11. Rezistuesit testues të etalonëve duhet të jenë të kalibruar çdo dy vjet. Koeficienti i temperaturës së rezistuesve testues të etalonëve nuk duhet të jetë më i lartë se ± 1	does not exceed 1/5 of the error allowed by the respective amount of weighing. 1.7. The weights must be of the appropriate accuracy class, by which it can be verified that the accuracy of the weighing instrument is within the permissible limits of error. 1.8. Regulated temperature baths should be operated in such a way that in the temperature range between 40 °C and 130 °C, within the testing field, temperature fluctuations after reaching the right temperature should not be higher than ± 0.02 K. The depth of the working space of the bathroom should be equal to or greater than 200 mm. 1.9. Platinum resistance thermometer for temperature measurements of bathrooms with regulated temperature must be constructed so that the measurement errors are equal to or less than ± 0.02 K and the difference shown in the temperature range between 40 °C and 130 °C is not higher than $\pm 0,02$ K per year. Platinum resistance thermometer should be calibrated every two years. 1.10. System for testing of the calculation unit as a subset of thermal energy measuring instruments. 1.11. Etalon test resistors must be calibrated every two years. The temperature coefficient	1.6. Posuda vage treba da bude izrađena na način da količina zadržavača toplote koja isparava tokom ispitivanja ne prelazi 1/5 dozvoljene greške od odgovarajuće količine merenja. 1.7. Tegovi moraju biti odgovarajuće klase tačnosti, kojima se može potvrditi tačnost vage u dozvoljenim granicama grešaka. 1.8. Kupatila sa regulisanom temperaturom trebaju se raditi na takav način da u temperaturnom opsegu između 40 °C i 130 °C, unutar polja za ispitivanje, variranja temperature nakon dostizanja odgovarajuće temperature ne smeju biti veća od ± 0.02 K. Dubina radnog prostora kupatila treba biti jednaka ili veća od 200 mm. 1.9. Otporni termometar od platine za merenje temperature kupatila sa regulisanom temperaturom mora biti konstruisan tako da greške merenja budu jednake ili manje od ± 0.02 K i razlika prikazana u temperaturnom opsegu između 40 °C i 130 °C ne bude viša od ± 0.02 K tokom godine. Otporne termometre od platine potrebno je kalibrirati svake dve godine. 1.10. Sistem za ispitivanje računске јединице kao podgrupe merila toplotne energije.
---	--	--

ppm/K. Ndryshimi i rezistencës së rezistuesve nuk duhet të jetë më i madh se ± 10 ppm/për vit. 1.12. Pajisjet e kalibruara për përcjelljen e kushteve të ambientit të punës me mundësi regjistrimi të të dhënave (termometri për matjen e temperaturës së ajrit me ndarje prej $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$). 1.13. Për matjen e vëllimit të ujit të ngrohtë me qëllim të verifikimit, peshorja guxon të zëvendësohet me mjete krahasuese matëse të rrjedhjes (apo me disa mjete krahasuese matëse të rrjedhjes), nëse ky mjet matës është i konstruktuar ashtu që ndryshimi i prituri i gabimeve të matjes së vëllimit në tërë diapazonin e matjes nuk është më i madh se $\pm 0.2\%$ në vit, dhe nëse saktësia e mjeteve krahasuese matëse të rrjedhjes verifikohet me ndihmën e peshores se paku një herë në muaj dhe për këtë të mbahen shënime. Diapazonet e matjes së mjetit krahasues matës së rrjedhjes (apo mjeteve krahasuese matëse) përcaktohen në raportin mbi miratimin e vendit testues. 1.14. Etalonët për përcaktimin e vëllimit të ujit të ngrohtë që rrjedh nëpër mjetet testuese matëse dhe për mbikëqyrje të mjetit krahasues matës të rrjedhjes mund të jenë vetëm peshoret, që janë të lidhura me termometrat për korrigjimin e dendësisë dhe koeficientit	of the test resistors of the etalon should not be higher than ± 1 ppm/K. The resistance difference of resistors should not be greater than ± 10 ppm/year. 1.12. Calibrated instruments for monitoring the conditions of the work environment with the possibility of recording data (thermometer for measuring air temperature with a separation of $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$). 1.13. For hot water volume measurement for verification purposes, the weighing instrument may be replaced with flow measuring instruments (or with some flow measuring instruments) if this measuring instrument is constructed in such a way that the expected difference in measurement errors of the volume in the whole measuring range is not greater than $\pm 0.2\%$ per year, and if the accuracy of the comparative flow measuring instruments is verified with the help of the weighing instrument at least once a month and for these notes must be kept. The measurement ranges of the flow measuring comparator (or measuring comparators) are defined in the test site approval report. 1.14. Only weighing instruments can be the etalons for determining the volume of hot water flowing through the measuring test instruments and for monitoring the flow	1.11. Ispitni otpornici etalona treba da budu kalibrirani svake dve godine. Koeficijent temperature ispitnih otpornika etalona ne sme biti veći od ± 1 ppm/K. Razlika otpora otpornika ne sme biti veća od ± 10 ppm/za godinu. 1.12. Kalibrirani uređaji za praćenje uslova radnog okruženja sa mogućnošću registrovanja podataka (termometar za merenje temperature vazduha podeljkom skale od $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$). 1.13. Za merenje zapremine tople vode u cilju ispitivanja, vaga se sme zameniti sa uporednim merilima protoka (ili sa određenim uporednim merilima protoka), ako je ovo merilo konstruisano na način da očekivana promena grešaka merenja zapremine u celom opsegu nije veća od $\pm 0.2\%$ godišnje, i ako se tačnost uporednih merila protoka ispituju se uz pomoć vage najmanje jednom mesečno i da se vode beleške o tome. Opsezi merenja uporednih merila protoka (ili uporednih merila) definisani su u izveštaju o odobrenju ispitnog mesta.
---	---	--

termik. Subjekti i autorizuar mundet për këtë qëllim mund ta përdorë një apo më shumë peshore. 1.15 Etalonët në piken 1.1 me pajisjet përcjellëse duhet të jenë të kalibruara. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i duhet ta ketë hapësirën punuese që duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jenë të pastra, të thata dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të mjeteve matëse; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve; - të jenë të mbrojtura nga ekspozimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; - të ketë orendi për vendosjen e mjeteve matëse që testohen; - të ketë hapësirë për ruajtjen e dokumentacionit; – në hapësirat punuese duhet të jetë i vendosur pajisja për përcjelljen e kushteve të ambientit të punës; – të ketë ndriçim natyral dhe elektrik;	measuring instrument, which are connected to the thermometers for the correction of density and thermal coefficient. The authorized entity may use one or more weighing instruments for this purpose. 1.15 The etalons under point 1.1 with the accompanying instruments must be calibrated. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have the working space that must meet the following conditions: – be clean, dry and sufficient space for unhindered testing of measuring instruments; – must have sufficient space for placing devices; - must be protected from the direct impact of sunlight; – the sources of the vibration cannot affect the accuracy of the measurements within spaces and its surroundings; - be equipped with furniture for placing the measuring instruments that are being tested - provide space for storing documentation; – the instrument for monitoring the conditions of the work environment must be placed in the working spaces;	1.14. Etaloni za utvrđivanje zapremine tople vode koja protiče kroz ispitna merila i za nadzor uporednog merila protoka, mogu biti samo vage, koje su povezane sa termometrima za korekciju gustine i toplotnog koeficijenta. Za tu svrhu, ovlašćeni subjekat može koristiti jednu ili više vaga. 1.15 Etaloni u tački 1.1 sa pomoćnim uređajima trebaju biti kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju koja ispunjava sledeće uslove: – da budu čisti, suvi i sa dovoljnim prostorom za ispitivanje i neometano ispitivanje merila; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme; - da je zaštićen od direktnog izlaganja vanjskih sunčevih zraka; – u prostoru i okolinu nije dozvoljen bilo koji izvor vibracije koji utiče na tačnost merenja; - da ima nameštaj za postavljanje merila koji se ispituju; - da ima prostor za čuvanje dokumentacije;
---	--	--

– të jenë të pajisura me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës, dhe sipas nevojës me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirat punuese duhet të jetë në kufijtë prej 20 °C deri në 25 °C. 2.3. Burimet e ngrohjes së hapësirës për testimin e mjeteve matëse të energjisë termike duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve ku bëhet testimi i mjeteve matëse dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës për testimin e mjeteve matëse të energjisë termike.	– have natural lighting as well as electric lighting; – be equipped with heat sources for uniform heating of the work space, air conditioner, when necessary. 2.2. The temperature of the work environment in the work spaces should be in the range of 20 °C to 25 °C. 2.3. The space heating sources for the testing of thermal energy measuring instruments must be at least 1.5 m away from the instruments, i.e. from the place where the testing of the measuring instruments are made and must enable uniform heating of the space for the testing of thermal energy measuring instruments.	– u radnim prostorijama treba da je postavljen uređaj za praćenje uslova radnog okruženja; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – da budu opremljene izvorima toplote za ravnomerno grejanje radnog prostora i, po potrebi, klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnim prostorijama treba da bude u granicama od 20 °C do 25 °C. 2.3. Izvori grejanja prostorije za ispitivanje merila toplotne energije moraju biti udaljeni najmanje 1.5 m od uređaja, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje merila i moraju omogućiti ravnomerno zagrevanje prostora za ispitivanje merila toplotne energije.
--	--	---

SHTOJCA 6 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të sistemeve matëse të sasisë së rrjedhjeve të lëngjeve të ndryshme nga uji për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 81, OIML R 117, OIML R 81 ann, OIML R 105, OIML R 119, OIML R 120 dhe OIML R 105ann. Mjetet dhe sistemet matëse për matjen e sasive të lëngjeve të ndryshme nga uji kategorizohen në këto fusha: 1. Mjetet për matjen e vëllimit të alkoolit, pijeve joalkoolike, birrës, qumështit; 2. Agregatet për mbushjen e mjeteve motorike me karburante; 3. Agregatet për mbushjen e mjeteve motorike me GLN; 4. Sistemet matëse në autocisterna për qumësht dhe artikuj tjerë në industrinë ushqimore;	ANNEX 6 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring devices of measuring systems of the amount of flows of various liquids other than water for verification Specific conditions contained in this annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology in force: OIML R 81, OIML R 117, OIML R 81ann, OIML R 105, OIML R 119, OIML R 120 and OIML R 105ann. Measuring instruments and systems for measuring the quantities of different liquids other than water are categorized in the following areas: 1. Instruments for measuring the volume of alcohol, soft drinks, beer, milk; 2. Aggregates for refuelling motor vehicles; 3. Aggregates for refuelling motor vehicles with LPG;	PRILOG 6 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila mernih sistema za merenje količine tačnosti koja nisu voda za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 81, OIML R 117, OIML R 81 ann, OIML R 105, OIML R 119, OIML R 120 i OIML R 105ann. Merila i sistemi za merenje količine različitih tačnosti od vode razvrstani su u sledećim oblastima: 1. Merila za merenje zapremine alkohola, bezalkoholnih pića, piva, mleka.
--	--	--

5. Sistemet matëse në autocisterna për karburante, në vendet për ngarkim të autocisternave, cisternë-vagonëve dhe cisternave në anije; 6. Sistemet matëse në autocisterna dhe sistemet matëse të palevizshme për GLN; 7. Mjetet matëse të vëllimit që nuk gjendet në sistemin matës; 8. Kompenzatorët e temperaturës. 1. Mjetet për matjen e vëllimit të alkoolit, pijeve joalkoolike, birrës, qumështit 1.1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1.1. Për testimin e mjeteve matëse mund të përdoret: – ena matëse me vëllimin më të vogël që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – gypi lakues referent (prover); – gypi standard me piston (compact prover), pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,03\%$; – mjeti matës krahasues (mjet matës master) me enë me vëllim minimal që mundëson testimin rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1 \%$.	4. Measuring systems in tankers for milk and other items in the food industry; 5. Measuring systems in fuel tankers, in places for loading tankers, tank-wagons and tankers on ships; 6. Measuring systems in tankers and stationary measuring systems for LPG; 7. Volume measuring instruments not found in the measuring system; 8. Temperature compensators. 1. Instruments for measurement of volume of alcohol, soft drinks, beer, milk 1.1. ETALONS AND DEVICES 1.1.1. The following can be used for testing of measuring instruments: – etalon measuring container with the smallest volume that enables testing of one-minute flow for the maximum flow of the measuring system maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$; – reference curved tube prover; – standard piston tube compact prover, maximum measurement uncertainty $\pm 0.03\%$; – measuring comparator (master measuring instrument) with a container with a minimum	2. Agregati za punjenje motornih vozila gorivom 3. Agregati za punjenje motornih vozila TNG-om 4. Merni sistemi u autocisternama za mleko i drugi artikli u prehrambenoj industriji 5. Merni sistemi u autocisternama za gorivo, u mestima za utovar autocisterni, vagon-cisterni i cisterni na brodovima. 6. Merni sistemi u autocisternama i nepomični merni sistemi za TNG 7. Merila zapremine koja se ne nalaze u mernom sistemu 8. Kompenzatori temperature. 1. Merila za merenje zapremine alkohola, bezalkoholnih pića, piva, mleka 1.1. ETALONI I UREĐAJI 1.1.1. Za ispitivanje merila može se koristiti: – posuda za merenje sa najmanjom zapreminom koja omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalni protok sistema merenja, maksimalna nesigurnost merenja od $\pm 0.05\%$; – referentna savitljiva cev (provere);
---	--	---

1.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se 0,1 °C. 1.1.3. Kronometri. 1.1.4. Etalonët nga pika 1.1.1. dhe 1.1.2 duhet të jenë të kalibruar 1.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 1.2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën për punë në zyrë, për ruajtje të etalonëve dhe dokumentacionit: 1.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë testimit duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C deri në 35 °C. 2. Agregatet për mbushjen e mjeteve motorike me karburante 2.1. ETALONËT DHE PAJISJET 2.1.1. Enët matëse standarde prej 5 litrash, 10 litrash, 20 litrash, 50 litrash, dhe 100 litrash për rrjedhat deri në 100 litra/min – pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,05\%$. 2.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se 0,1 °C. 2.1.3. Kronometri. 2.1.4. Etalonët nga pika 2.1.1. dhe 2.1.2 duhet të jenë të kalibruar. 2.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET	volume that enables one-minute flow verification for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.1\%$. 1.1.2. Thermometer whose graduation should not be greater than 0.1 °C. 1.1.3. Chronometer. 1.1.4. Etalons from point 1.1.1. and 1.1.2. must be calibrated 1.2. SPACES AND CONDITIONS 1.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation: 1.2.2. The temperature of the work environment during the testing should be in the range from 0 °C to 35 °C. 2. Aggregates for refuelling motor vehicles 2.1. ETALONS AND DEVICES 2.1.1. Etalon measuring containers of 5 litres, 10 litres, 20 litres, 50 litres, and 100 litres for flows up to 100 litres/min - maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$. 2.1.2. Thermometer whose graduation should not be greater than 0.1 °C. 2.1.3. Chronometer.	– standardna klipna cev (compact prover), maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.03\%$; – uporedno merilo (master merilo) sa posudom sa minimalnom zapreminom koje omogućava ispitivanje jednogminutnog protoka za maksimalni protok sistema merenja, maksimalna nesigurnost merenja od $\pm 0.1 \%$. 1.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od 0.1 °C. 1.1.3. Hronometar 1.1.4. Etaloni iz tačke 1.1.1 i 1.1.2; moraju biti kalibrirani 1.2. PROSTORIJE I USLOVI 1.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 1.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja treba da bude u granicama od 0 °C do 35 °C. 2. Agregati za punjenje motornih vozila gorivom 2.1. ETALONI I UREĐAJI 2.1.1. Standardne merne posude od 5 litara, 10 litara, 20 litara, 50 litara i 100 litara za protok do 100 litara/min – maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.05\%$.
---	---	---

2.2.1. Subjekti juridik duhet të ketë hapësirën për punë në zyrë, për ruajtje të etalonëve dhe dokumentacionit: 2.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse për rrjedhje duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C deri në 35 °C. 3. Agregatet për mbushjen e mjeteve motorike me GLN 3.1. ETALONËT, PAJISJET DHE PAJIMET 3.1.1. Për testimin e mjeteve matëse që mund të përdoren: – enët matëse prej së paku 20 litra me pajisjen për zbrazjen e enës së etalonit, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1\%$; – mjet matës krahasues (master meter) me enë me vëllim minimal që mundëson testimin rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale agregatit për mbushje me GLN, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,2\%$; – mjeti matës krahasues (master metër) me mundësi të rregullimit të rrjedhjeve sipas të cilave verifikohet mjeti matës i rrjedhjes, me pasiguri maksimale $\pm 0,2\%$, 3.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se 0,1 °C. 3.1.3. Kronometri.	2.1.4. Etalons from point 2.1.1. and 2.1.2 must be calibrated. 2.2. SPACES AND CONDITIONS 2.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation: 2.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the flow measuring instruments should be in the range from 0 °C to 35 °C. 3. Aggregates for refuelling motor vehicles with LPG 3.1. ETALONS AND DEVICES 3.1.1. The following can be used for the testing of measuring instruments: – etalon measuring containers of at least 20 litres with the instrument for emptying the etalon container, maximum measurement uncertainty $\pm 0.1\%$; – measuring comparator (master measuring instrument) with a container with a minimum volume that enables one-minute flow testing for the maximum flow of the aggregate for refuelling with LPG, maximum measurement uncertainty $\pm 0.2\%$; – measuring comparator (master meter) with the possibility of adjusting the flows according	2.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od 0.1 °C. 2.1.3. Hronometar 2.1.4. Etaloni iz tačke 2.1.1. i 2.1.2 moraju biti kalibrirani. 2.2. PROSTORIJE I USLOVI 2.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 2.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja merila za protok treba da bude u granicama od 0 °C do 35 °C. 3. Agregati za punjenje motornih vozila TNG-om 3.1. ETALONI I UREĐAJI I OPREMA 3.1.1. za ispitivanje merila mogu se koristiti: – posude za merenje etalona od najmanje 20 litara sa uređajem za pražnjenje etalonske posude- maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.1\%$; – uporedno merilo (master merilo) sa posudom sa minimalnom zapreminom koje omogućava ispitivanje jednogminutnog protoka za maksimalni protok agregata za punjenje TNG-om, maksimalna nesigurnost merenja od $\pm 0.2\%$;
---	---	--

3.1.4. Etalonët nga pika 3.1.1. dhe 3.1.2. duhet të jenë të kalibruar. 3.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 3.2.1. Subjekti juridik duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, për ruajtje të etalonëve dhe dokumentacionit: 3.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse rrjedhëse duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C deri në 35 °C. 4. Sistemet matëse në autocisterna dhe sistemet e qëndrueshme matëse për qumësht dhe artikuj tjerë në industrinë ushqimore 4.1. ETALONËT DHE PAJISJET 4.1.1. Për testimin e mjeteve matëse mund të përdoren: – enët matëse me vëllimit minimal që mundësojnë testimin e rrjedhës njëminutëshe për vëllim maksimal të sistemit matës me pasiguri maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – gypi i lakuar referent (prover) apo gypi i standard me piston (compact prover), pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,03\%$; – mjeti krahasues matës (master meter) që mundëson testimin rrjedhës njëminutëshe për	to which the flow measuring instrument is verified, with maximum uncertainty $\pm 0.2\%$; 3.1.2. Thermometer graduation of which should not be greater than 0.1 °C. 3.1.3. Chronometer. 3.1.4. Etalons from point 3.1.1. and 3.1.2. must be calibrated. 3.2. SPACES AND CONDITIONS 3.2.1. The legal entity should have space for office work, storage of etalons and documentation: 3.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the current measuring instruments should be in the range from 0 °C to 35 °C. 4. Measuring systems in tankers and sustainable measuring systems for milk and other items in the food industry 4.1. ETALONS AND DEVICES 4.1.1. The following can be used for the testing of measuring instruments: – etalon measuring container with the smallest volume that enables testing of one-minute flow for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$;	- uporedno merilo (master merilo) sa mogućnošću regulisanja protoka prema kojima se ispituje merilo protoka, sa maksimalnom nesigurnošću $\pm 0.2\%$; 3.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od 0.1 °C. 3.1.3. Hronometar . 3.1.4. Etaloni iz tačke 3.1.1. moraju biti kalibrirani. 3.2. PROSTORIJE I USLOVI 3.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 3.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom vremena ispitivanja merila protoka treba da bude u granicama od 0 °C do 35 °C. 4. Merni sistemi u autocisternama i održivim mernim sistemima za mleko i druge artikule u prehrambenoj industriji 4.1. ETALONI I UREĐAJI 4.1.1. Za ispitivanje merila mogu se koristiti: – merne posude sa etalom minimalne zapremine koje omogućavaju ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalnu
---	--	---

rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1 \%$. 4.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 4.1.3. Kronometri. 4.1.4. Etalonët nga pika 4.1.1. dhe 4.1.2. duhet të jenë të kalibruar. 4.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 4.2.1. Subjekti juridik i duhet të ketë hapësira për punë në zyrë, për ruajtje të etalonëve dhe dokumentacionit: 4.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse të rrjedhjes duhet të jetë në kufijtë prej $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ deri në $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5. Sistemet matëse në autocisterna për karburante dhe në vendet për ngarkim në autocisterna, cisternë- vagonëve dhe cisterna në lundruese 5.1. ETALONËT DHE PAJISJET 5.1.1. Për testimin e mjeteve matëse mund të përdoren: – një apo më shumë enë matëse me vëllim minimal që mundësojnë testimin e rrjedhës	– reference curved tube prover or standard piston tube compact prover, maximum measurement uncertainty $\pm 0.03\%$; – measuring comparator (master metering instrument) that enables one-minute flow verification for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.1\%$. 4.1.2. Thermometer the graduation of which should not be greater than $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 4.1.3. Chronometer. 4.1.4. Etalons from point 4.1.1. and 4.1.2. must be calibrated. 4.2. SPACES AND CONDITIONS 4.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation: 4.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the flow measuring instruments should be in the range from $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ to $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5. Measuring systems in fuel tankers and in sites for loading in tankers, tanker-wagons and tankers on floaters 5.1. ETALONS AND DEVICES	zapreminu mernog sistema sa maksimalnom nesigurnošću merenja $\pm 0.05\%$; – referentna savitljiva cev (provere) ili standardna klipna cev (compact prover), maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.03\%$; – uporedno merilo (master merilo) koje omogućava ispitivanje jednogminutnog protoka za maksimalni protok mernog sistema – maksimalna nesigurnost merenja od $\pm 0.1 \%$. 4.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od $0.2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 4.1.3. Hronometar. 4.1.4. Etaloni iz tačke 4.1.1. moraju biti kalibrirani. 4.2. PROSTORIJE I USLOVI 4.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 4.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom vremena ispitivanja merila protoka treba da bude u granicama od $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ do $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5. Merni sistemi u autocisternama za gorivo, u mestima za utovar autocisterni, vagon-cisterni i cisterni na brodovima
---	---	---

njëminutëshe për vëllim maksimal të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – gypi i lakuar referent (prover) apo gypi standard me piston (compact prover), pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,03\%$; – mjeti krahasues matës (mjet matës master) me enë me vëllim minimal që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1 \%$. 5.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5.1.3. Kronometri. 5.1.4. Etalonët nga pika 5.1.1. dhe 5.1.2. duhet të jenë të kalibruar. 5.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 5.2.1. Subjekti juridik duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, për ruajtje të etalonëve dhe dokumentacionit: 5.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse rrjedhëse duhet të jetë në kufijtë prej $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ deri në $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 6. Sistemet matëse në autocisterna dhe sistemet e qëndrueshme matëse për GLN 6.1. ETALONËT DHE PAJISJET	5.1.1. The following can be used for the testing n of measuring instruments: – one or more etalon measuring containers with the smallest volume that enables testing of one-minute flow for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$; – reference curved tube prover or standard piston tube compact prover - maximum measurement uncertainty $\pm 0.03\%$; – measuring comparator (master measuring instrument) with a container with a minimum volume that enables one-minute flow testing for the maximum flow of the measuring system - maximum measurement uncertainty $\pm 0.1\%$. 5.1.2 Thermometer whose graduation should not be greater than $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5.1.3. Chronometer. 5.1.4. Etalons from point 5.1.1. and 5.1.2. must be calibrated. 5.2. SPACES AND CONDITIONS 5.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation: 5.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the flow measuring instruments should be in the range from $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ to $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$.	5.1. ETALONI I UREÐAJI 5.1.1. Za ispitivanje merila može se koristiti: – jedna ili više posuda za merenje etalona minimalne zapremine koje omogućavaju ispitivanje jednogminutnog protoka za maksimalnu zapreminu mernog sistema, maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.05\%$; – referentna savitljiva cev (provere) ili standardna klipna cev (compact prover), maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.03\%$; – uporedno merilo (master merilo) sa posudom sa minimalnom zapreminom koja omogućava ispitivanje jednogminutnog protoka za maksimalni protok mernog sistema – maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.1 \%$. 5.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od $0.2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 5.1.3. Hronometar. 5.1.4. Etaloni iz tačke 5.1.1. moraju biti kalibrirani. 5.2. PROSTORIJE I USLOVI 5.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 5.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom vremena ispitivanja merila protoka treba da bude u granicama od $0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ do $35 \text{ }^{\circ}\text{C}$.
--	--	--

6.1.1. Për testimin e mjeteve matëse mund të përdoren: – ena matëse e me vëllimin më të vogël që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – laku i gypit të etalonit (prover), me pasiguri maksimale $\pm 0.03\%$; – gypi i etalonit me piston (compact prover), me pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,03\%$; – mjeti krahasues matës (matës master) që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,2 \%$; - mjeti matës krahasues (master metër) me mundësi të rregullimit të rrjedhjeve sipas të cilave verifikohet mjeti matës i rrjedhjes, me pasiguri maksimale $\pm 0.2\%$. 6.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 6.1.3. Kronometri. 6.1.4. Etalonët nga pika 6.1.1. duhet të jenë të kalibruar. 6.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET	6. Measuring systems in tankers and stable measuring systems for LPG 6.1. ETALONS AND DEVICES 6.1.1. The following can be used for testing of measuring instruments: – etalon measuring containers with the smallest volume that enables testing of one-minute flow for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$; – reference curved tube prover with maximum uncertainty $\pm 0.03\%$; – or standard piston tube compact prover with maximum measuring uncertainty $\pm 0.03\%$; – measuring comparator (master measuring instrument) that enables one-minute flow testing for the maximum flow of the measuring system - maximum measurement uncertainty $\pm 0.2\%$; - measuring comparator (master meter) with the possibility of adjusting the flows according to which the flow measuring instrument is verified, with maximum uncertainty $\pm 0.2\%$. 6.1.2. Thermometer graduation of which should not be greater than $0,2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 6.1.3. Chronometer. 6.1.4. Etalons from point 6.1.1. must be calibrated.	6.Merni sistemi u autocisternama i nepomični merni sistemi za TNG 6.1. ETALONI I UREĐAJI 6.1.1. Za ispitivanje merila može se koristiti: – merna posuda sa etalomom minimalne zapremine koja omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalnu zapreminu mernog sistema, maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.05\%$; – referentna savitljiva cev (provere), sa maksimalnom nesigurnošću $\pm 0.03\%$; – cev etalona sa klipom (compact prover), sa maksimalnom nesigurnošću merenja $\pm 0.03\%$; – uporedno merilo (master merilo) koje omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalni protok mernog sistema - maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.2 \%$; - uporedno merilo (master merilo) sa mogućnošću regulisanja protoka prema kojima se ispituje merilo protoka, sa maksimalnom nesigurnošću $\pm 0.2\%$. 6.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od $0.2 \text{ }^{\circ}\text{C}$. 6.1.3. Hronometar.
---	---	---

6.2.1. Subjekti juridik duhet të ketë hapësirë për punë në zyrë, për ruajtje të etalonët dhe dokumentacionit. 6.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse të rrjedhjes duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C deri në 35 °C. 7. Mjetet matëse të vëllimit që nuk gjenden në sistem matës 7.1. ETALONËT DHE PAJISJET 7.1.1. Për testimin e mjeteve matëse mund të përdoret: – ena matëse e etalonit me vëllimin më të vogël që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,05\%$; – mjeti krahasues matës (mjet matës master) me enë me vëllim minimal që mundëson testimin e rrjedhës njëminutëshe për rrjedhën maksimale të sistemit matës, pasiguria maksimale e matjes $\pm 0,1 \%$. 7.1.2. Termometri ndarjet e të cilit nuk duhet të jenë më të mëdha se 0,1 °C. 7.1.3. Kronometri. 7.1.4. Etalonët nga pika 7.1.1. duhet të jenë të kalibruar.	6.2. SPACES AND CONDITIONS 6.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation. 6.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the flow measuring instruments should be in the range from 0 °C to 35 °C. 7. Volume measuring instruments not found in the measuring system 7.1. ETALONS AND DEVICES 7.1.1. The following can be used for testing of measuring instruments: – etalon measuring containers with the smallest volume that enables testing of one-minute flow for the maximum flow of the measuring system, maximum measurement uncertainty $\pm 0.05\%$; – measuring comparator (master measuring instrument) with a container with a minimum volume that enables one-minute flow testing for the maximum flow of the measuring system - maximum measurement uncertainty $\pm 0.1\%$. 7.1.2. Thermometer graduation of which should not be greater than 0,1 °C. 7.1.3. Chronometer.	6.1.4. Etaloni iz tačke 6.1.1. moraju biti kalibrirani. 6.2. PROSTORIJE I USLOVI 6.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije: 6.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom vremena ispitivanja merila protoka treba da bude u granicama od 0 °C do 35 °C. 7. Merila zapremine koja se ne nalaze u mernom sistemu 7.1. ETALONI I UREĐAJI 7.1.1. Za ispitivanje merila može se koristiti: – merna posuda sa etalomom minimalne zapremine koja omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalnu zapreminu mernog sistema, maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.05\%$; – uporedno merilo (master merilo) sa posudom sa minimalnom zapreminom koja omogućava ispitivanje jednominutnog protoka za maksimalni protok mernog sistema, maksimalna nesigurnost merenja $\pm 0.1 \%$.
---	---	---

7.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 7.2.1. Subjekti juridik i duhet të ketë hapësirën për punë në zyrë, për ruajtjen e etalonëve dhe dokumentacionit. 7.2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit mjeteve matëse të rrjedhjes duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C deri në 35 °C. 8. Kompensatorët e temperaturës 8.1. ETALONËT DHE PAJISJET 8.1.1. Pajisja me transimion elektromotori dhe dy koka të njehsorëve me etalon për të treguar njëkohësisht sasi të kompensuara dhe të pakompensuara. 8.1.2. Termometra me zhivë me diapazon matjeje prej -38 °C deri +10 °C dhe prej 0 °C deri në 50 °C me ndarje minimale prej 0,1 °C për kontrollin e temperaturës së gjeneruar. 8.1.3. Banja me temperaturë me tregues të temperaturës së gjeneruar. 8.1.4. Termometër me ndarje prej 0,5 °C. 8.1.5. Etalonët nga pika 8.1.1.; 8.1.2 dhe 8.1.4 duhet të jenë të kalibruar. 8.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET	7.1.4. Etalons from point 7.1.1. must be calibrated 7.2. SPACES AND CONDITIONS 7.2.1. The legal entity must have the space for office work, for storing etalons and documentation. 7.2.2. The temperature of the work environment during the testing of the flow measuring instruments should be in the range from 0 °C to 35 °C. 8. Temperature compensators 8.1. ETALONS AND DEVICES 8.1.1. Device with electric motor transmission and two-meter heads with etalon to show both compensated and uncompensated quantities. 8.1.2. Mercury thermometers with measuring range from -38 °C to +10 °C and from 0 °C to 50 °C with a minimum separation of 0.1 °C to control the temperature generated. 8.1.3. Temperature bath with generated temperature indicators. 8.1.4. Thermometer with graduation of 0.5 °C. 8.1.5. Etalons from points 8.1.1.; 8.1.2 and 8.1.4 must be calibrated. 8.2. SPACES AND CONDITIONS	7.1.2. Termometar sa podeljkom skale koja ne bi trebalo da je veća od 0.1 °C. 7.1.3. Hronometar. 7.1.4. Etaloni iz tačke 7.1.1. moraju biti kalibrirani 7.2. PROSTORIJE I USLOVI 7.2.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju za rad u kancelariji, za čuvanje etalona i dokumentacije. 7.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom vremena ispitivanja merila protoka treba da bude u granicama od 0 °C do 35 °C. 8. Kompensatori temperature 8.1. ETALONI I UREĐAJI 8.1.1. Uređaj sa elektromotornim prenosom i dve glave brojila sa etalomom za istovremeno prikazivanje kompenzovanih i nekompenzovanih količina. 8.1.2. Termometar sa živom sa opsegom merenja od -38 °C do +10 °C i od 0 °C do 50 °C sa minimalnim podeljkom skale od 0.1 °C za kontrolu generisane temperature. 8.1.3. Kupatilo sa temperaturom sa pokazateljima generisane temperature. 8.1.4. Termometar sa podeljkom skale od 0.5 °C.
--	--	--

Subjekti juridik i të ketë hapësirën për testimin e kompensatorëve të temperaturës që duhet t'i plotësojë këto kushte: 8.2.1. Të jetë e pastër dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim dhe verifikimin e papenguar të pajisjeve treguese, të ketë hapësirë të mjaftueshme që të vendosen pajisjet e nevojshme, dhe të mbrojtura nga ekspozimi direkt i rrezeve të diellit. 8.2.2. Në hapësirën përreth të mos ketë burime të dridhjeve që mund të ndikojnë në saktësinë e matjeve. 8.2.3 Të jetë e pajisur me rafte ose dollap për vendosjen e pajisjeve që testohen dhe për vendosjen e pajisjeve treguese që janë verifikuar. 8.2.4. Të ketë edhe termometer për matjen e temperaturës së ajrit, me ndarje minimale 0.1 °C. 8.2.5. Të ketë ndriçimin natyral dhe elektrik. 8.2.6. Temperatura e ambientit të punës gjatë kohës së testimit të kompensatorëve të temperaturës duhet të jetë në diapazonin prej 15 °C deri në 25 °C.	The legal entity must have the space for testing of temperature compensators that must meet the following conditions: 8.2.1. be clean and have enough space for unhindered testing and verification of indicator instruments, sufficient space to place the necessary instruments, protected from direct sunlight. 8.2.2. no vibration sources in the surrounding area that could affect the accuracy of the measurements. 8.2.3 be equipped with shelves or cabinets for placing the tested instruments and for placing the verified indicative instruments. 8.2.4. have a thermometer for measuring air temperature, with a minimum separation of 0.1 °C. 8.2.5. have natural and electric lighting. 8.2.6. the temperature of the work environment during the testing of temperature compensators should be in the range of 15 °C to 25 °C.	8.1.5. Etaloni iz tačke 8.1.1.; 8.1.2 i 8.1.4 moraju biti kalibrirani. 8.2. PROSTORIJE I USLOVI Pravni subjekat treba da ima prostoriju za ispitivanje kompensatora temperature koja mora ispuniti sledeće uslove: 8.2.1. Mora biti čista i imati dovoljno prostora za nesmetano ispitivanje indikatorskih uređaja, imati dovoljno prostora za postavljanje potrebnih uređaja, zaštićena od direktnog izlaganja sunčevim zracima. 8.2.2. U okolnom prostoru ne sme biti izvora vibracija koji bi mogli uticati na tačnost merenja. 8.2.3 Prostorija mora biti opremljen policama ili ormarima za postavljanje uređaja koji će biti ispitivani i za postavljanje indikatorskih uređaja koji su ispitani. 8.2.4. Da ima termometar za merenje temperature, sa minimalnim podeljkom skale od 0.1 °C. 8.2.5. Mora imati prirodno i električno osvetljenje. 8.2.6. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja kompensatora temperature treba da bude u opsegu od 15 °C do 25 °C.
--	---	---

SHTOJCA 7 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik i për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të pajisjeve që tregojnë vëllimin për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 117. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisja për testimin e funksionalitetit të kompjuterëve – njehsorëve elektronikë (përshkruar nga prodhuesi) 1.2. Osciloskopi. 1.3. Simulatori i pajisjes matëse (gjenerator i impulseve) – simulatori i rrjedhjes së lëngjeve. 1.4. Pajisje me transimion elektromotori dhe njehsor me kokë etaloni. 1.5. Termometër me ndarje 0,5 °C për matjen e temperaturës së ajrit në ambientet e punës. 1.6. Pajisjet duhet të jenë të verifikuara apo të kalibruara. 1.7. Grupi për testimin dhe verifikimin e kompjuterit të pajisjes treguese (njehsorëve elektronikë) përbëhet prej pajisjeve nga pikat 1.1, 1.2, 1.3 dhe 1.5.	ANNEX 7 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring devices of devices that indicate the volume for verification Specific conditions contained in this annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 117. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Instrument for verifying the functionality of computers - electronic meters (described by the manufacturer) 1.2. Oscilloscope. 1.3. Measuring instrument simulator (pulse generator) - fluid flow simulator. 1.4. Electro-motor transmission instruments and meter with etalon head. 1.5. Thermometer with graduation of 0.5 °C for measuring the air temperature in the work environment. 1.6. Instruments must be verified or calibrated. 1.7. The computer testing and verification group of the indicating instrument (electronic meters) consists of instruments from points 1.1, 1.2, 1.3 and 1.5.	PRILOG 7 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila uređaja koji pokazuju zapreminu za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 117. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Uređaj za ispitivanje funkcionalnosti računara - elektronskih brojila (opisano od strane proizvođača) 1.2. Osciloskop. 1.3. Simulator merila (generator impulsa) – simulator protoka tečnosti. 1.4. Oprema sa elektromotornim prenosom i brojilo sa glavom etalona. 1.5. Termometar sa podeljkom skale od 0.5 °C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.6. Uređaji moraju biti ispitani ili kalibrirani.
---	---	---

1.8. Grupi për testimin dhe verifikimin e njehsorit të pajisjes treguese (njehsorit me kokë mekanike) përbëhet prej pajisjeve nga pikat 1.4. dhe 1.5. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i të ketë hapësirën e punës e cila duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme: – të jenë të pastra, të thata dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jenë të mbrojtura nga ekspozimi direkt i rrezeve të diellit; – të kenë orëndi për vendosjen e mjeteve matëse që testohen; – të kenë ndriçim natyral dhe elektrik; – në hapësirë dhe zonën përreth burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të ketë termometer për matjen e temperaturës së ajrit; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe, sipas nevojës, me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C do 22 °C.	1.8. The meter testing and verification group of the indicator instrument (meter with mechanical head) consists of instruments from points 1.4. and 1.5. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have a working space which must meet the following conditions: – be clean, dry and must have sufficient space for unhindered testing; – must have sufficient space for placing necessary instruments; – must be protected against the impact of direct sun light; – have furniture for placing the measuring instruments that are being tested; – have natural and electric lighting; – the sources of the vibration cannot affect the accuracy of the measurements within spaces and its surroundings; – in the work space should be the thermometer for measuring air temperature; – be equipped with heat sources for uniform heating of the work area, air conditioner, when necessary; 2.2. The environment temperature in the work space should be in the range of 18 °C to 22 °C.	1.7. Grupa za ispitivanje računara indikatorskog uređaja (elektronskih brojila) sastoji se od uređaja iz tačaka 1.1, 1.2, 1.3 i 1.5. 1.8. Grupa za ispitivanje brojila indikatorskog uređaja (brojila sa mehaničkom glavom) sastoji se od uređaja iz tačke 1.4. i 1.5. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju koja ispunjava sledeće uslove: – da budu čisti, suvi i sa dovoljnim prostorom za nesmetano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanje potrebnih uređaja; – da je zaštićena od direktnog izloženja sunčevih zraka; – da ima nameštaj za postavljanje merila koja se ispitaju; – da ima prirodno i veštačko osvetljenje; – u prostoriji i okolnom području izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – u radnoj prostoriji treba da bude termometar za merenje temperature vazduha;
--	---	--

2.3. Termometri duhet të jenë të vendosur në murin e hapësirës, në atë mënyrë që nga muri të jetë i larguar 10 cm deri në 15 cm, dhe lartësi prej 150 cm deri në 170 cm nga dyshemeja. 2.4. Burimet për ngrohjen e hapësirës duhet të jenë së paku 1,5 m larg nga pajisjet, ku kryhen testimet dhe të mundësojnë ngrohjen e njëtrajtshme të hapësirës.	2.3. Thermometers should be placed on the wall of the space, so that they are 10 cm to 15 cm away from the wall, and at a height of 150 cm to 170 cm from the floor. 2.4. Sources for heating of the area should be at least 1.5 m away from the devices, i.e. from the place where the verifications are performed and should enable uniform heating of the area.	– da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radnog prostora i, po potrebi, klima uređajem. 2.2. Temperatura okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u granicama od 18 °C do 22 °C. 2.3. Termometar treba da budu postavljeni na zidu prostorije tako da budu udaljeni od zida 10 do 15 cm, i na visini od 150 do 170 cm od poda. 2.4. Grejni izvori prostorije treba da budu najmanje 1.5 m udaljeni od uređaja, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje i treba da omoguće ravnomerno grejanje prostorije.
--	--	---

SHTOJCA 8 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të rrjedhjes së vëllimit të gazit (gazmatësit) për verifikim Kushtet veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 137-1-2. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Etalonët për testimin e gazmatësve mund të jenë: – pajisjet me kambanë (bell-prover) për testimin e gazmatësve; – pajisjet me gazmatës kontrolli (me etalon) për testimin e gazmatësve; – grykë testuese e gazit me gryka kritike; – pajisja për testimin e gazmatësve me kompensim të temperaturës; 1.2. Pajisja me kambanë (bell-prover) për testimin e gazmatësit përbëhet prej: – pjesës matëse me pajisje ndihmëse; – linja testuese me tavolinën për vendosjen e gazmatësit; – instrumentit për matjen dhe rregullimin e rrjedhës së ajrit.	SHTOJCA 8 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring devices of gas volume flow (gas meter) for verification The special conditions of this Annex are defined and applied in accordance with the effective recommendation of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 137-1-2. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Etalons for gas meter verification can be: – bell-prover devices for verifying gas meters; – instruments with control gas meters (with etalon) for verification of gas meters; – gas test nozzle with critical nozzles, – device for verification of gas meters with temperature compensation. 1.2. The bell-prover instrument for gas meter verification consists of: – measuring part with auxiliary instruments; – test line with gas meter placement table; – measuring tool for measuring and regulating air flow.	PRILOG 8 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila zapreminskog protoka gasa (gasomera) za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga određuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 137-1-2. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Etaloni za ispitivanje gasomera mogu biti: – uređaji sa zvonom bell-prover) za ispitivanje gasomera; – uređaji sa kontrolnim gasomerom (sa etalom) za ispitivanje gasomera; – ispitna mlaznica gasa sa kritičnim mlaznicama; – uređaj za ispitivanje gasomera sa kompenzacijom temperature. 1.2. Uređaj sa zvonom (bell-prover) za ispitivanje gasomera sastoji se od:
--	---	--

1.2.1. Pjesa matëse me pajisjet ndihmëse përbëhet nga: – kambana në formë cilindri, baza e sipërme e së cilës është e mbyllur ndërsa baza e poshtme e hapur; – shufra e shkallëzuar, e përforcuar në pjesën anësore të kambanës; – ena me prerje tërthore në formë rrethi apo unaze rrethore e mbushur me ujë apo vaj mineral me dendësi të ulët dhe i hapur në pjesën e sipërme; – binarët kënddrejtë që sigurojnë lëvizjen e duhur vertikale të kambanës; – rrota e vendosur në pjesën e sipërme dhe të poshtme të kambanës që rrëshqet nëpër binarë kënddrejtë; – kundërpesha që cakton shtypjen e ajrit nën kambanë; – litari i çelikut apo zinxhiri i çelikut që lidhë kundërpeshën dhe kambanën; – makaraja mbi të cilën është vendosur litari i çelikut apo zinxhiri i çelikut; – gypi përmes së cilit ajri nga hapësira hyn nën kambanë apo nga kambana del në linjën testuese; – valvuli i cila kur vendoset në pozicionin “hapur” mundëson mbushjen e kambanës me ajër;	1.2.1. The measuring part with auxiliary instruments consists of: – cylindrical shaped bell, the upper base of which is closed while the lower base is open; – stepped rod, reinforced at the side of the bell; – cross-cutting container circular or ring shaped filled with water or low-density mineral oil and open at the top; – rectangular rails that ensure proper vertical movement of the bell; – the wheel located at the top and bottom of the bell that slides across the rectangular rails; – counterweight that determines the pressure of the air under the bell; – steel rope or steel chain connecting counterweight and bell; – the pulley on which the steel rope or steel chain is placed; – the tube through which air from space enters under the bell or through the bell it exits the test line; – the valve which when switched to "open" position enables the bell to be filled with air;	– mernog dela sa pomoćnim uređajem, – ispitne linije sa stolom za postavljanje gasomera, – instrumenta za merenje i regulisanje protoka vazduha. 1.2.1. Merni deo sa pomoćnim uređajima sastoji se od: – zvona cilindričnog oblika, čija je gornja osnova zatvorena dok je donja osnova otvorena; – stepenasta šipka, ojačana na bočnoj strani zvona; – posuda sa poprečnim presekom u obliku kruga ili kružnog prstena napunjena vodom ili mineralnim uljem male gustine i otvorena na gornjem delu; – pravougaone šine koje osiguravaju pravilno vertikalno kretanje zvona; – točak smešten na vrhu i na dnu zvona koji klizi po pravougaonim šinama; – protivteža koja određuje pritisak vazduha ispod zvona; – čelično uže ili čelični lanac koji povezuju protivteg i zvono; – kotur na kojem se postavlja čelično uže ili čelični lanac; – cev kroz koji vazduh iz prostora ulazi ispod zvona ili iz zvona izlazi u ispitnu liniju;
---	--	--

– pika referuese e përforcuar në pjesën e sipërme të enës; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit nën kabanë; – termometri për matjen e temperaturës së ujit apo vajit mineral në enë. 1.2.2. Linja testuese me tavolinën për vendosjen e gazmatësit përbëhet nga: – valvulet hyrëse; – tubacioni; – tavolina për vendosjen e gazmatësit; – manometri për matjen e shtypjes së ajrit në linjën testuese; – manometrat për matjen e rënies së shtypjes në çdo gazmatës të testuar; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit në afërsi të linjës testuese; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit në linjën testuese; – valvuli dalës. 1.2.3. Instrumenti për matjen dhe rregullimin e rrjedhës së ajrit përbëhet nga: – një apo më shumë rotametra me shkallë të shënjuara; – një apo më shumë valvule për rregullimin e rrjedhës së ajrit; – rotometri mbyllës; – valvuli për zgjedhjen e rrjedhës së ajrit që ka shkallë të shënjuara;	– reinforced reference point at the top of the container; – thermometer for measuring the air temperature under the bell; – thermometer for measuring the temperature of water or mineral oil in a container. 1.2.2. The test line with the gas meter placement table consists of: – inlet valves; – pipeline; – table for placing the gas meter; – manometer for measuring air pressure in the test line; – manometers for measuring the pressure drop in each gas meter tested; – thermometer for measuring air temperature near the test line; – thermometer for measuring air temperature in the test line; – outlet valve. 1.2.3. The measuring instrument for measuring and regulating the air flow consists of: – one or more rotameters with marked graduation; – one or more valves for regulating air flow; – closing rotameter; – valve for selecting air flow which has marked scales;	– ventil koji kada se postavi u položaj “otvoreno” omogućava da se zvono napuni vazduhom; – ojačana referentna tačka na gornjem delu posude; – termometar za merenje temperature vazduha ispod zvona; – termometar za merenje temperature vode ili mineralnog ulja u posudi. 1.2.2. Ispitna linija sa stolom za postavljanje gasomera sastoji se od: – ulaznog ventila; – cevovoda; – stola za postavljanje gasomera; – manometra za merenje pritiska vazduha u ispitnoj liniji; – manometra za merenje pada pritiska u svakom ispitnom gasometru; – termometra za merenje temperature vazduha u blizini ispitne linije; – termometra za merenje temperature vazduha u ispitnoj liniji; – izlazni ventil. 1.2.3. Instrument za merenje i regulisanje protoka vazduha sastoji se od: – jednog ili više rotametra sa označenim skalama;
---	---	--

– valvuli për rregullimin e rrjedhës së zgjedhur të ajrit. 1.2.4. Kambana, shkalla dhe ena duhet të jenë të punuar nga materiali apo legura e metaleve që e përballojnë ndryshkun (çeliku i pandryshkshëm, zinku, bakri etj.). 1.2.5. Vëllimi i kambanës duhet të jetë: 50, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000 apo 5000 dm³. 1.2.6. Rrjedha më e madhe e shprehur në m³/h që mund të arrihet me pajisjen me kambanë përcaktohet me barazimin: $Q_{max} = 25 V$ – për lexim vizual, apo $Q_{max} = 70 V$ – për lexim automatik – ku V është vëllimi i kambanës në m³. 1.2.7. Pajisja, kambana e së cilës ka vëllim prej 1000, 1500, 2000 apo 5000 dm³ lejohet krijimi i rrjedhës dy herë më të madhe se sa ajo që është përcaktuar në paragrafin 1.2.6. 1.2.8. Pajisje me kambanë duhet të jetë e konstruktuar në mënyrë që shtypja e ajrit nën kambanë, varësisht nga pozita e kambanës (thellësia e zhytjes së kambanës në lëngun me të cilin është e mbushur ena) të mos ndryshojë më shumë se ± 20 Pa (20 Pa = 0,2 mbar). 1.2.9. Kambana dhe linja e testimit duhet të jenë të padepërtueshme (te mos ketë rrjedhje	– valve for regulating the selected air flow. 1.2.4. Bell, scale and the container must be made of rust-resistant metal material or alloy (stainless steel, zinc, copper, etc.). 1.2.5. The bell volume should be: 50, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000 or 5000 dm³. 1.2.6. The maximum flow expressed in m³ / h that can be achieved with the bell type instrument is determined by the equation: $Q_{max} = 25 V$ - for visual reading, or $Q_{max} = 70 V$ - for automatic reading - where V is the bell volume in m³. 1.2.7. An instrument whose bell has a volume of 1000, 1500, 2000 or 5000 dm³ is allowed to generate a flow twice as large as that specified in paragraph 1.2.6. 1.2.8. The bell type instrument must be so constructed that the pressure of the air under the bell, depending on the position of the bell (the depth of immersion of the bell in the liquid with which the container is filled) does not change by more than ± 20 Pa (20 Pa = 0.2 mbar). 1.2.9. The bell and the verification line must be impermeable (no side leakage) even during the	– jednog ili više ventila za regulisanje protoka vazduha; – zatvarač rotametra; – ventil za izbor protoka vazduha sa označenim skalama; – ventil za regulisanje odabranog protoka vazduha. 1.2.4. Zvono, stepen i posuda trebaju biti izrađeni od materijala ili legure metala otporne na rđu (nerđajući čelik, cink, bakar itd.). 1.2.5. Zapremina zvona treba biti: 50, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000 ili 5000 dm³. 1.2.6. Najveći protok izražen u m³/h koji se može postići sa uređajem sa zvonom određuje se sa ujednačenjem: $Q_{max} = 25 V$ – za vizuelno očitavanje, ili $Q_{max} = 70 V$ – za automatsko očitavanje – gde je V zapremina zvona u m³. 1.2.7. Uređaj, čije zvono ima zapreminu od 1000, 1500, 2000 ili 5000 dm³ dozvoljava se stvaranje protoka dva puta većeg od utvrđenog u stavu 1.2.6. 1.2.8. Uređaj sa zvonom treba biti izrađen tako da pritisak vazduha pod zvonom, u zavisnosti od položaja zvona (dubina potapanja zvona u tečnost kojom je posuda napunjena) se ne menja za više od ± 20 Pa (20 Pa = 0.2 mbar).
---	---	---

anësore) edhe gjatë shtypjes më të madhe punuese të pajisjes me kambanë
1.2.10. Vlerat e ndarjeve dhe shenjave numerike në shufrën e kambanës, varësisht vëllimit të kambanës, janë dhënë në këtë tabelën 1.

Vëllimi i kambanës, në dm ³	Vlerat maksimale të ndarjeve, në dm ³	Shenja numerike, në dm ³
50	1	10
10, 150, 200, 300	5	50
400, 500, 600, 800, 1000, 1500	10	100
2000	20	200
5000	50	500

Tab.1

1.2.11. Vijat ndarëse duhet të jenë të vizatuara qartë dhe barabartë. Me vijën me gjatësi më të madhe duhet të shënohet:

- çdo vijë e pestë – nëse vlera e ndarjes është 1, 10 dhe 20 dm³;
- çdo vijë e dytë – nëse vlera e ndarjes është 5 dhe 50 dm³.

highest working pressure of the bell type instrument

1.2.10. The values of divisions and numerical signs on the bell rod, depending on the volume of the bell, are given in this table 1.

Bell volume, in dm ³	Maximum partition values, in dm ³	Numerical signs, in dm ³
50	1	10
10, 150, 200, 300	5	50
400, 500, 600, 800, 1000, 1500	10	100
2000	20	200
5000	50	500

Tab.1

1.2.11. The dividing lines must be clearly and evenly drawn. The line with the longest length should be marked:

- every fifth line - if the graduation value is 1, 10 and 20 dm³;
- every second line - if the graduation value is 5 and 50 dm³.

1.2.9. Zvono i linija ispitivanja trebaju biti neprobojni (bez bočnog curenja) i tokom

najvećeg radnog pritiska uređaja sa zvonom

1.2.10. Vrednosti podeljka i numeričkih znakova na šipci zvona, u zavisnosti od zapremine zvona, date su u ovoj tabeli 1.

Zapremina zvona u dm ³	Maksimalne vrednosti podeljka u dm ³	Numerički znakovi u dm ³
50	1	10
10, 150, 200, 300	5	50
400, 500, 600, 800, 1000, 1500	10	100
2000	20	200
5000	50	500

Tab.1

1.2.12. Largësia mes vijave ndarëse nuk duhet të jetë më e vogël ose e barabartë me 1,5 mm. 1.2.13. Shufra shkallëzuar e kampanës e cila tregon vëllimin e ajrit nën kampanë ku gabimi i së cilës nuk guxon të jetë më i madhe se: – $\pm 0,2\%$ e vëllimit sipas shkallës së kampanës, për secilin interval të kufizuar me vijën ndarëse zero ose vijën e fundit të shkallës së ziles dhe me çfarëdo numri të shënuar me vijë ndarëse të shkallës së kampanës; – $\pm 0,4\%$ e vëllimit sipas shkallës së kampanës, për çdo interval të kufizuar me dy numra fqinje të shënuar me vija ndarëse të shkallës së ziles (përveç vijës ndarëse zero dhe vijës së fundit ndarëse të shkallës së ziles). 1.2.14. Tavolina për vendosje të gazmatësit duhet të përmbajë elemente për kyçjen e shpejtë të gazmatësit në linjën testuese. 1.3. Pajisja me gazmatës kontrollues (etaloni) për testimin e gazmatësit përbëhet nga: – pjesa operative (punuese); – linja testuese; – instrumenti për matjen dhe rregullimin e rrjedhës së ajrit. 1.3.1. Linjën testuese e përbëjnë: – valvuli hyrës; – gazmatësi kontrollues (etaloni); – tubacioni;	1.2.12. The distance between the dividing lines should not be less than or equal with 1.5 mm. 1.2.13. Scaled bell rod which indicates the volume of air under the bell, the error of which must not be greater than: – $\pm 0,2\%$ of the volume according to the bell scale, for each interval bounded by the zero-graduation line or the last line of the bell scale and by any number marked with the bell scale graduation line; – $\pm 0,4\%$ of the volume according to the bell scale, for each interval bounded by two adjacent numbers marked with bell graduation lines (except zero dividing line and the last dividing bell graduation line). 1.2.14. The gas meter placement table must contain elements for quick connection of the gas meter to the test line. 1.3. The instruments with gas meter controller (etalon) for gas meter verification consists of: – operational (working) part; – test lines; – measuring instrument for measuring and regulating air flow. 1.3.1. The test line consists of: – inlet valve; – control gas meter (etalon); – pipeline;	1.2.11. Linije podeljka trebaju biti jasno i ravnomerno povučene. Linijom sa najvećom dužinom treba označiti: – svaku petu liniju – ako je vrednost podeljka 1, 10 i 20 dm³; – svaku drugu liniju – ako je vrednost podeljka 5 i 50 dm³. 1.2.12. Rastojanje između linija podeljka ne sme biti manje od 1.5 mm i treba biti jednako. 1.2.13. Stepenasta šipka zvana koja pokazuje zapreminu vazduha ispod zvana pri čemu greška ne sme biti veća od: – $\pm 0.2\%$ zapremine prema stepenu zvana za svaki interval koji se graniči sa linijom podeljka nula ili poslednjom linijom stepena zvana i bilo kojim brojem označenim linijom podeljka stepena zvana; – $\pm 0.4\%$ zapremine prema stepenu zvana, za svaki interval koji se graniči sa dva susedna broja obeležena linijama podeljka stepena zvana (osim linije podeljka nula i zadnje linije podeljka stepena zvana). 1.2.14. Sto za postavljanje gasomera treba da sadrži elemente za brzo priključenje gasomera na ispitnoj liniji. 1.3. Uređaj sa kontrolnim gasomerom (etalon) za ispitivanje gasomera sastoji se od: – operativnog (radnog) dela; – ispitne linije;
--	--	---

– manometri për matje e shtypjes tek gazmatësi i testuar dhe kontrollues (etaloni) në pikën referuese; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit në linjën testuese para ose pas gazmatësit; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit në linjën testuese para ose pas gazmatësit të testuar; – valvuli dalës. 1.3.2. Linja testuese mund të ketë: – manometër për matjen e rënies së shtypjes nga gazmatësi i testuar dhe kontrollues (etaloni); – manometër për matjen e rënies së shtypjes në gazmatësin e testuar; – manometër për matjen e rënies së shtypjes në gazmatësin kontrollues (etaloni). 1.3.3. Instrumentet për matjen dhe rregullimin e rrjedhës së ajrit përbëhen nga: – dhënësi i impulsit, i cili më së shpeshti montohet në gazmatësin kontrollues (etaloni); – pjesa demonstruese; – valvuli. 1.3.4. Në linjën testuese të pajisjes me gazmatës kontrollues (etaloni) mund të vendoset më shumë se një gazmatës. Në këtë rast, për secilën gazmatës të testuar duhet të jetë manometri për matjen e shtypjes së ajrit në	– manometer for measuring the pressure at the verified and control gas meter (etalon) at the reference point; – thermometer for measuring the air temperature in the verification line before or after the gas meter – thermometer for measuring the air temperature in the verification line before or after the gas meter tested – outlet valve. 1.3.2. The test line may have: – manometer for measuring the pressure drop from the verified and control gas meter (etalon); – manometer for measuring the pressure drop in the verified gas meter; – manometer for measuring the pressure drop in the control gas meter (etalon). 1.3.3. Measuring instruments for measuring and regulating air flow consist of: – pulse transmitter, which is most often mounted on the control gas meter (etalon); – the demonstration part; – valve. 1.3.4. More than one gas meter can be placed in the test line of the instrument with the control gas meter (etalon). In this case, for each verification gas meter there must be a manometer for measuring the air pressure in	– merila za merenje i regulisanje protoka vazduha. 1.3.1. Ispitnu liniju čine: – ulazni ventil; – kontrolni gasomer (etalon); – cevovod; – manometar za merenje pritiska kod ispitnog i kontrolnog gasomera (etalona) na referentnoj tački; – termometar za merenje temperature vazduha na ispitnoj liniji ispred ili iza gasomera; – termometar za merenje temperature vazduha na ispitnoj liniji ispred ili iza ispitnog gasomera; – izlazni ventil. 1.3.2. Ispitna linija može imati: – manometar za merenje pada pritiska iz ispitnog i kontrolnog gasomera (etalon); – manometar za merenje pada pritiska na ispitnom gasomeru; – manometar za merenje pada pritiska na kontrolnom gasomeru (etalon). 1.3.3. Merni instrumenti za merenje i regulisanje protoka vazduha sastoje se od: – predajnika impulsa, koji se najčešće ugrađuje na kontrolnom gasomeru (etalon); – demonstrativnog dela;
---	---	--

linjën testuese para çdo gazmatësi ose në pikën referuese. Temperatura e ajrit në linjën testuese matet para gazmatësit të parë dhe pas gazmatësit të fundit. 1.3.5. Nëse testohen gazmatësit me madhësi G 250, dhe pajisje më e madhe, me gazmatës kontrollues (etaloni) mund të kontrollohen deri pesë gazmatës etaloni që vendosen veç e veç ose paralelisht në linjën testuese. 1.3.6. Pajisjet me gazmatës kontrollues (etaloni) tek të cilat ventilatori fryn ajrin përgjatë linjës testuese duhet ta ketë edhe enën për qetësimin e rrjedhës dhe për ta barazuar temperaturën e ajrit. Ena montohet menjëherë pas ventilatorit. 1.3.7. Linja testuese e pajisjes me gazmatës kontrollues (etaloni) duhet të jetë e padepërtueshme (të mos ketë rrjedhje ansore) gjatë mbishtypjeve ose nënshtypjeve të pritura gjatë testimit të gazmatësit ose gjatë nënshtypjeve ose mbishtypjeve prej 1 kPa (1 kPa = 10 mbar), nëse nënshtypjet ose mbishtypjet më të mëdha të pritura janë më të vogla. 1.3.8. Si gazmatës kontrollues (etaloni) përdoret: – gazmatësi me lëng, për testimin e gazmatësit me lëng, gazmatësit me shakull (bellows gas metër) dhe gazmatësit me pistona rrotullues;	the verification line in front of each gas meter or at the reference point. The air temperature in the verification line is measured before the first gas meter and after the last gas meter. 1.3.5. If G 250 gas meters are tested, and the largest instrument with a control gas meter (etalon), up to five etalon gas meters can be tested, placed separately or in parallel on the test line. 1.3.6. Instruments with control gas meters (etalon) in which the fan blows air along the verification line must also have the container for calming the flow and to equalize the air temperature. The container is mounted right behind the fan. 1.3.7. The test line of the instrument with control gas meter (etalon) must be impermeable (no side leakage) during overpressures or sub-pressures expected during gas meter verification or during sub-presses or over-pressure of 1 kPa (1 kPa = 10 mbar), if the sub-pressures or larger expected overpressures are smaller. 1.3.8. As a control gas meter (etalon) the following is used: – liquid gas meter, for verification of liquid gas meter, bellows gas meter and rotary piston gas meters;	– ventila. 1.3.4. Na ispitnoj liniji uređaja sa kontrolnim gasomerom (etalonu) moguće je postaviti više od jednog gasomera. U tom slučaju, za svaki ispitni gasomer treba da postoji manometar za merenje pritiska vazduha na ispitnoj liniji ispred svakog gasomera ili na referentnoj tački. Temperatura vazduha na ispitnoj liniji se meri ispred prvog gasomera i iza zadnjeg gasomera. 1.3.5. Ako se ispituju gasomeri veličine G 250, i veći uređaj, sa kontrolnim gasomerom (etalonom) moguće je kontrolisati do pet gasomera etalona koji se postavljaju zasebno ili paralelno na ispitnoj liniji. 1.3.6. Uređaji sa kontrolnim gasomerom (etalonom) kod kojih ventilator izduva vazduh duž ispitne linije, mora imati i posudu za smirenje protoka i za ujednačavanje temperature vazduha. Posuda se ugrađuje odmah iza ventilatora. 1.3.7. Ispitna linija uređaja sa kontrolnim gasomerom (etalonom) treba da bude neprobojna (bez bočnog curenja) tokom nadpritisaka ili podpritisaka od 1 kPa (1 kPa = 10 mbar), ako su nadpritisaci ili podpritisaci veći ili manji od očekivanih.
--	---	--

– gazmatësi me pistona rrotullues, për testimin e gazmatësit me pistona rrotullues, gazmatësit me shakull (bellows gas meter) dhe gazmatësit me turbinë; – gazmatësi me turbinë, për testimin e gazmatësit me pistona rrotullues dhe gazmatësit me turbinë. 1.3.9. Që gazmatësi të përdoret si kontrollues (etaloni), duhet t'i plotësojë këto kushte: – lakorja e gabimeve mesatare relative të gazmatësit (shprehur në përqindje) në funksion të rrjedhjes nga Q_{min} deri në Q_{max} duhet të gjendet brenda diapazonit në të cilin gabimi mesatar relativ është më i vogël se $\pm 1\%$ – gabimi relativ i gazmatësit (shprehur në përqindje) për matjet e veçanta gjatë rrjedhjes së njëjtë nuk guxon të devijojë më shumë se $\pm 0,1\%$ nga gabimi mesatar relativ i gazmatësit (shprehur në përqindje) për atë rrjedhje. 1.3.10. Lakorja e gabimeve mesatare relative të gazmatësit (shprehur në përqindje) në funksion e rrjedhjes nga Q_{min} deri në Q_{max} përcaktohet përmes gabimeve mesatare relative të gazmatësit (shprehur në përqindje) të fituara së paku nga 12 rrjedhje të ndryshme. 1.3.11. Gabimi mesatar relativ i gazmatësit (shprehur në përqindje) për vargun e matjeve	– rotary piston gas meter, for verification of rotary piston gas meter, bellows gas meter and turbine gas meter; – turbine gas meter, for verification of rotary piston gas meter and turbine gas meter. 1.3.9. For the gas meter to be used as a controller (etalon), it must meet these conditions: – the average relative error curve of the gas meter (expressed in percentage) in the function of the flow from Q_{min} to Q_{max} must be found within the range in which the average relative error is less than $\pm 1\%$ – the relative error of the gas meter (expressed in percentage) for separate measurements during the same flow must not deviate more than $\pm 0.1\%$ from the average relative error of the gas meter (expressed in percentage) for that flow. 1.3.10. The curve of the average relative errors of the gas meter (expressed in percentage) in the function of the flow from Q_{min} to Q_{max} is determined through the average relative errors of the gas meter (expressed in percentage) obtained from at least 12 different flows. 1.3.11. The average relative error of the gas meter (expressed in percentage) for the series	1.3.8. Kao kontrolni gasomer (etalon) se koristi: – gasomer sa tačnošću, za ispitivanje gasomera sa tačnošću, gasomera sa mehovima i gasomera sa rotirajućim klipovima; – gasomer sa rotirajućim klipovima, za ispitivanje gasomera sa rotirajućim klipovima, gasomera sa mehovima i gasomera sa turbinom; – gasomer sa turbinom, za ispitivanje gasomera sa rotirajućim klipovima (bellows gas merilo) i gasomera sa turbinom. 1.3.9. Da bi se gasomer koristio kao kontrolni (etalon), mora ispuniti sledeće uslove: – kriva prosečnih relativnih grešaka gasomera (izraženo u procentima) u funkciji protoka od Q_{min} do Q_{max} mora se naći u opsegu u kojem je prosečna relativna greška manja od $\pm 1\%$ – relativna greška gasomera (izraženo u procentima) za posebna merenja tokom istog protoka ne sme odstupati više od $\pm 0.1\%$ od prosečne relativne greške gasomera (izraženo u procentima) za taj protok. 1.3.10. Krivulja prosečnih relativnih grešaka gasomera (izraženo u procentima) u funkciji
---	---	--

gjatë rrjedhjes së caktuar fitohet me këtë formulë: $WME = \frac{\sum_{i=1}^n (k_i \times E_i)}{\sum_{i=1}^n k_i},$ me: $k_i = \frac{Q_i}{Q_{max}}$, për $Q_i \leq 0.7 \times Q_{max}$ $k_i = 1.4 - \frac{Q_i}{Q_{max}}$, for $0.7 \times Q_{max} \leq Q_{max}$ ku: Ei– është gabimi relativ i gazmatësit (shprehur në përqindje) e fituar për rrjedhjen Q_i k_i – koeficienti i rrjedhjes Q_i n – numri i matjeve gjatë një rrjedhje të caktuar. Numri më i vogël i matjeve për llogaritjen e gabimit mesatar relativ të gazmatësit (shprehur në përqindje) gjatë rrjedhës së caktuar është $n \geq 3$ 1.4. Pajisja me grykë kritike për testimin e gazmatësit përbëhet nga: – linja testuese; – blloqet me gryka kritike; – pjesa operative. 1.4.1. Si pjesë operative, përdoret një pompë vakumi, e cila duhet të ketë karakteristikë të tillë që të arrihet rrjedhje e mjaftueshme e ajrit dhe një vakum i tillë që të arrihet një rrjedhë	of measurements during a given flow is obtained by this formula: $WME = \frac{\sum_{i=1}^n (k_i \times E_i)}{\sum_{i=1}^n k_i},$ me: $k_i = \frac{Q_i}{Q_{max}}$, for $Q_i \leq 0.7 \times Q_{max}$ $k_i = 1.4 - \frac{Q_i}{Q_{max}}$, for $0.7 \times Q_{max} \leq Q_{max}$ where: Ei– is the relative gas meter error (expressed in percentage) obtained for the Q_i flow k_i – Q_i flow coefficient n – the number of measurements during a given flow. The smallest number of measurements for the calculation of the average relative error of the gas meter (expressed in percentage) during a given flow is $n \geq 3$ 1.4. The critical nozzle instrument for gas meter verification consists of: – test lines; – blocks with critical nozzles; – operative part. 1.4.1. As an operating part, a vacuum pump is used, which must have such characteristic as to achieve sufficient air flow and such a vacuum to achieve a critical air flow in the individual critical nozzle, where Mach number is $Ma = 1$.	protoka od Q_{min} do Q_{max} utvrđuje se preko prosečnih relativnih grešaka gasomera (izraženo u procentima) dobijenih od najmanje 12 različitih protoka. 1.3.11. Prosečna relativna greška gasomera (izraženo u procentima) za niz merenja tokom određenog protoka dobija se sledećom formulom: $WME = \frac{\sum_{i=1}^n (k_i \times E_i)}{\sum_{i=1}^n k_i},$ me: $k_i = \frac{Q_i}{Q_{max}}$, për $Q_i \leq 0.7 \times Q_{max}$ $k_i = 1.4 - \frac{Q_i}{Q_{max}}$, për $0.7 \times Q_{max} \leq Q_{max}$ gde: Ei– je relativna greška gasomera (izraženo u procentima) dobijena za protok Q_i k_i – koeficijent protoka Q_i n – broj merenja tokom određenog perioda. Najmanji broj merenja za izračunavanje prosečne relativne greške gasomera (izraženo u procentima) tokom određenog protoka je $n \geq 3$ 1.4. Uređaj sa kritičnim mlaznicama za ispitivanje gasomera sastoji se od: – ispitne linije; – blokova sa kritičnim mlaznicama;
---	--	--

kritike e ajrit në gryken kritike individuale, ku numri Mach është $Ma = 1$. 1.4.2. Linjën testuese e përbëjnë: – valvuli hyrës; – tubacionet; – sensorët e shtypjes për matjen e rënies së shtypjes në secilin gazmatës të testuar; – sensorët e rënies së shtypjes për matjen e rënies së shtypjes përgjatë linjës matëse; – sensori i temperaturës në hyrje të linjës testuese; – sensori i temperaturës në dalje të linjës testuese; – sensori i shtypjes atmosferike; – sensori i lagështisë së shtypjes atmosferike – valvulet dalje. 1.4.3. Blloku me gryka kritike përbëhet nga: – gryka kritike të lidhura paralelisht; – valvulet dalje për gryka të caktuara; – sensori i shtypjes në hyrjen e gryken kritike; – sensori i temperaturës në hyrjen e grykes kritike. Në linja testuese dhe blloqet me gryka kritike nuk duhet rrjedhje ansore. 1.4.4. Çdo grykë kritike duhet t'i plotësojë kushtet që rrjedhjet e caktuara pas testimit të	1.4.2. The test line consists of: – inlet valve; – pipelines; – pressure sensors for measuring the pressure drop in each verified gas meter; – pressure drop sensors for measuring pressure drop along the measuring line; – temperature sensor at the input of the verification line; – temperature sensor at the output of the verification line; – atmospheric pressure sensor; – atmospheric pressure humidity sensor – outlet valves. 1.4.3. The critical nozzle block consists of: – critical nozzle connected in parallel; – output valves for certain nozzles; – the pressure sensor at the inlet of the critical nozzle; – the temperature sensor at the inlet of the critical nozzle. In verification lines and blocks with critical nozzles, no side flow is required. 1.4.4. Each critical nozzle must meet the conditions that certain flows after verification	– operativnog dela. 1.4.1. Kao operativni deo, koristi se vakuum pumpa, koja mora posedovati karakteristike koje omogućavaju postizanje dovoljnog protoka vazduha i vakuma koji omogućava postizanje kritičnog protoka vazduha u pojedinačnoj kritičnoj mlaznici, gde Mach broj je $Ma = 1$. 1.4.2. Ispitna linija se sastoji od: – ulaznog ventila; – cevovoda; – senzora pritiska za merenje pada pritiska na svakom ispitnom gasomeru; – senzora pada pritiska za merenje pada pritiska duž merne linije; – senzora temperature na ulazu ispitne linije; – senzora temperature na izlazu ispitne linije; – senzora atmosferskog pritiska; – senzora vlage atmosferskog pritiska; – izlaznog ventila 1.4.3. Blok sa kritičnim mlaznicama sastoji se od: – kritične mlaznice paralelno povezane; – izlaznog ventila za određene mlaznice; – senzora pritiska na ulazu kritične mlaznice;
--	---	---

grykes nuk guxojnë të devijojnë më shumë se $\pm 0,5\%$ nga vlera mesatare e rrjedhjes për atë grykë. 1.4.5. Vlera mesatare e rrjedhjes së grykës caktohet nga një varg matjesh të një rrjedhje të caktuar sipas shprehjes: $Q = \frac{1}{n} \times \sum_{i=1}^n Q_i$ ku: Q, m³/h - është vlera mesatare e rrjedhjes së fiskajës, Q_i, m³/h - vlera e rrjedhjes në grykë, në gjendjen 20 °C, 1000 mbar, j=0% (ajër i thatë) e fituar nga matja e i-të n – numri i matjeve të një rrjedhje të caktuar, i cili ka vlerën $n \geq 3$ 1.5. Pajisja për testimin e gazmatësve me kompensimin e temperaturës përbëhet nga: – pjesa operative – linja testuese me gazmatësin kontrollues (etaloni) – dhomëza për rregullimin e temperaturës së testimit të gazmatësit. 1.5.1. Si pjesë operative shfrytëzohet ventilatori ose vakum pompa. 1.5.2. Linja testuese përbëhet nga: – valvuli hyrës (prapa tij mund të instalohet rregullatori i shtypjes së ajrit); – tubacionet;	of the nozzle must not deviate more than $\pm 0.5\%$ from the average flow value for that nozzle. 1.4.5. The average value of the nozzle flow is determined by a series of measurements of a given flow according to the expression: $Q = \frac{1}{n} \times \sum_{i=1}^n Q_i$ where: Q, m³/h - is the average value of the whisk flow, Q_i, m³/h – flow rate in the nozzle, at 20 °C, 1000 mbar, j = 0% (dry air) obtained from the i- measurement n – the number of measurements of a given flow, which has value $n \geq 3$ 1.5. The instrument for verification of gas meters with temperature compensation consists of: – operative part – test line with control gas meter (etalon) – chamber for regulating the gas meter verification temperature. 1.5.1. A fan or vacuum pump is used as an operating part. 1.5.2. The verification line consists of: – inlet valve (air pressure regulator can be installed behind it); – pipelines;	– senzora temperature na ulazu kritične mlaznice. Na ispitnoj liniji i blokovima sa kritičnim mlaznicama ne sme biti bočnih curenja. 1.4.4. Svaka kritična mlaznica mora ispuniti uslove da određena curenja nakon ispitivanja mlaznice ne smeju odstupiti više od $\pm 0.5\%$ od prosečne vrednosti za tu mlaznicu. 1.4.5. Prosečna vrednost protoka mlaznice određuje se nizom merenja jednog određenog protoka prema formuli: $Q = \frac{1}{n} \times \sum_{i=1}^n Q_i$ gde: Q, m³/h – je prosečna vrednost protoka mlaza, Q_i, m³/h – vrednost protoka na mlaznici, u stanju 20 °C, 1000 mbar, j=0% (suv vazduh) dobijena od merenja i-a n – broje merenja određenog protoka, čija je vrednost $n \geq 3$ 1.5. Uređaj za ispitivanje gasomera sa kompenzacijom temperature sastoji se od: – operativnog dela – ispitne linije sa kontrolnim gasomerom (etalonom) – komore za regulisanje temperature ispitivanja gasometra.
--	--	---

– senzorët e shtypjes tek gazmatësit e testuar dhe kontrollues (etaloni); – shkëmbyesi i nxehtësisë (brenda dhe jashtë dhomëzës); – termometri për matjen e temperaturës së ajrit në hyrje të gazmatësit të parë dhe në dalje të gazmatësit të fundit të testuar si dhe tek gazmatësi kontrollues (etaloni); – matësi i rrjedhjes (gazmatësi kontrollues ose blloku me gryka kritike). 1.5.3. Nëse në linjën testuese së gazmatësit me korrigjim të temperaturës është instaluar blloku me gryka kritike, duhet t'i plotësojë dispozitat e kësaj shtojce. 1.5.4. Dhomëza për rregullimin e temperaturës së testimit të gazmatësit duhet t'i plotësojë këto kushte: – dhomëza duhet të jetë e punuar ashtu që dallimi mes temperaturës më të lartë dhe më të ulët gjatë matjes të mos jetë mbi $\pm 2^{\circ}\text{C}$; – diapazoni i rregullimit të temperaturës duhet të jetë nga -20°C deri $+50^{\circ}\text{C}$. 1.6. Gabimet maksimale të lejueshme që shfaqë instrumenti për matjen dhe rregullimin e rrjedhjes së ajrit në pajisje janë $\pm 5\%$.	– pressure sensors on tested and control gas meters (etalon); – heat exchanger (inside and outside the chamber); – thermometer for measuring the air temperature at the inlet of the first gas meter and at the output of the last gas meter tested as well as at the control gas meter (etalon); – flow meter (control gas meter or critical nozzle block). 1.5.3. If a critical nozzle block is installed in the temperature-correcting gas meter verification line, it must meet the provisions of this annex. 1.5.4. The gas meter verification temperature control chamber must meet the following conditions: – the chamber must be constructed in such a way that the difference between the highest and lowest temperature during the measurement is not above $\pm 2^{\circ}\text{C}$; – the temperature adjustment range should be from -20°C to $+50^{\circ}\text{C}$. 1.6. The maximum permissible errors displayed by the measuring tool for measuring and regulating the air flow in the instruments are $\pm 5\%$.	1.5.1. Kao operativni deo se koristi ventilator ili vakum pumpa. 1.5.2. Ispitna linija se sastoji od: – ulaznog ventila (iza njega se može ugraditi regulator vazdušnog pritiska); – cevovodi; – senzora pritiska kod ispitnog i kontrolnog gasomera (etalona); – izmenjivača toplote (unutar i izvan komore); – termometar za merenje temperature vazduha na ulazu prvog gasomera i na izlazu zadnjeg ispitnog gasomera, kao i kod kontrolnog gasomera (etalona); – merač protoka (kontrolni gasomer ili blok za kritičnim mlaznicama). 1.5.3. Ukoliko je blok sa kritičnom mlaznicom instaliran na liniji za ispitivanje gasomera sa korekcijom temperature, on mora ispunjavati odredbe ovog priloga. 1.5.4. Komora za uređivanje temperature za ispitivanje gasomera, treba da ispunjava sledeće uslove: – komora mora biti izrađena tako da razlika između najviše i najniže temperature tokom merenja ne bude veća od $\pm 2^{\circ}\text{C}$; – opseg uređivanja temperature treba da bude od -20 do $+50^{\circ}\text{C}$.
--	--	---

1.7. Për matjen e shtypjes në pajisjet me kambanë duhet të përdoren matësit e shtypjes dhe atë: – manometrat me gyp në formën e shkronjës U; – manometrat e pjerrtë me gyp; – sensorët e shtypjes. 1.8. Manometrat e përdorur duhet ta kenë shkallën e saktësisë 1, gjegjësisht gabimet e matjes në përdorim nuk duhet të jenë më të mëdha se $\pm 1\%$ të shtypjes së matur. 1.9. Për matjen e temperaturës së pajisjeve duhet të përdoren termometrat laboratorikë nga qelqi, me vlerë të ndarjes që nuk është më e madhe se $0,1\text{ }^{\circ}\text{C}$. 1.10. Përveç tyre, mund të përdoren dhe lloje tjera të termometrave nëse në aspektin e saktësisë, përputhen me termometrat e përmendur në këtë paragraf. 1.11. Etalonët duhet të jenë të kalibruar. 2. HAPËSIRA DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën e punës për testimin e gazmatësit, që duhet t'i plotësojë këtë kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar;	1.7. To measure the pressure in bell type instruments, the following pressure meters must be used: – manometers in the shape of the letter U; – inclined manometers; – pressure sensors. 1.8. Manometers used must have a degree of accuracy 1, i.e. measurement errors in use must not be greater than $\pm 1\%$ of the measured pressure. 1.9. Laboratory glass thermometers with a graduation value not exceeding $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$ shall be used to measure the temperature of the instruments. 1.10. In addition, other types of thermometers may be used if, in terms of accuracy, they comply with the thermometers referred to in this paragraph. 1.11. Etalons must be calibrated. 2. SPACE AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have the working space for the verification of the gas meter, which must meet the following conditions: – be clean, dry and must have sufficient space for unhindered verification;	1.6. Maksimalno dozvoljene greške prikazane merilom za merenje i uređivanje protoka vazduha u uređaju su $\pm 5\%$. 1.7. Za merenje pritiska u uređajima sa zvonom treba koristiti merače pritiska i to: – manometre koji imaju cev u obliku slova U; – manometre sa kosom cevi; – senzore pritiska. 1.8. Manometri koji se koriste trebaju imati stepen tačnosti 1, odnosno greške merenja u upotrebi ne smeju biti veće od $\pm 1\%$ izmerenog pritiska. 1.9. Za merenje temperature uređaja se koriste laboratorijski stakleni termometri, čija vrednost podeljka nije veća od $0.1\text{ }^{\circ}\text{C}$. 1.10. Pored toga, mogu se koristiti i druge vrste termometra, ukoliko su u pogledu tačnosti u skladu sa termometrima navedenim u ovom stavu. 1.11. Etaloni moraju biti kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI
---	--	--

– të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; - të ketë hapësirë për vendosjen e mjeteve matëse të cilat testohen; - të jenë tre termometra për matjen e temperaturës së ajrit; - të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës gjatë testimit duhet të jetë brenda kufijtë prej 15 °C deri 25 °C dhe gjatë punës nuk duhet të luhetet më shumë se 2 °C. 2.3. Termometrat duhet të vendosen në tre mure të hapësirës, ashtu që të jenë 10 cm deri 15 cm larg nga muri, dhe lartësi 150 cm deri 170 cm mbi dysheme. Dallimet në temperaturën e ajrit në vendet e caktuara në hapësirën e punës nuk duhet të jenë më të mëdha se 1 °C. 2.4. Burimet e ngrohjes duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve nga vendi ku kryhet testimi.	– have enough space to place the necessary instruments; – must be protected from the direct impact of sunlight; – in and around the area, vibration sources must not affect the accuracy of the measurement; - have space for the placement of measuring instruments which are verified; - there should be three control thermometers in the area to measure the air temperature; - have natural and electric lighting; – be equipped with heat sources for uniform heating of the work area, air conditioner, when necessary. 2.2. Work environment temperature during verification should be within the range of 15 °C to 25 °C and during operation should not fluctuate more than 2 °C. 2.3. Thermometer should be placed at the wall of the spaces so that they are 10 cm to 15 cm away from the wall, and at a height of 150 cm to 170 cm from the floor. Differences in air temperature at designated locations in the workspace should not be greater than 1 °C. 2.4. Heating sources must be at least 1.5 m away from the instruments, i.e. from the place where the verification is performed.	2.1. Pravni subjekat treba da ima radni prostor za ispitivanje gasomera, koji mora ispunjavati sledeće uslove: – da bude čist, suv i imati dovoljno prostora za nesmetano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanje potrebnih uređaja; – da bude zaštićen od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoru i oko njega izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima prostora za postavljanje merila koji se ispituju; – u prostoru bi trebalo da postoje tri kontrolna termometra za merenje temperature vazduha; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – da bude opremljen izvorima toplote za ravnomerno zagrevanje radne prostorije i, ukoliko je to potrebno, klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja treba da bude u opsegu od 15 do 25°C i tokom rada ne bi trebalo da varira više od 2°C. 2.3. Termometri se trebaju postaviti na tri zida prostorije, tako da od zida budu udaljeni od 10 do 15 cm, a iznad poda na visini od 150 do 170 cm. Razlike u temperaturi vazduha na
---	--	---

SHTOJCA 9 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik i për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore me të cilat korrigjohet vëllimi i gazit të rrjedhur (korrektorët) Kushtet e veçanta të kësaj Shtojce përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology) OIML R 137-1-2. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisja për testimin e korrektorit duhet ta ketë: 1.1.1. Aparatin për krijimin dhe matjen e shtypjes i cili është pajisje me pesha, presë me manometër ose kalibrues i shtypjes (manometër digjital): – gabimi maksimal gjatë matjes së shtypjes nuk duhet të jetë më i madh se $\pm 0,2\%$ i shtypjes së matur; – nëse aparatet për krijimin dhe matjen e shtypjes janë të punuara si kundërvepruese, atëherë duhet të ekzistojë edhe pajisja për matjen e shtypjes atmosferike;	ANNEX 9 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring devices which correct the volume of leaked gas (correctors) The special conditions of this Annex shall be defined and implemented in accordance with the effective recommendation of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 137-1-2. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. The device for the verification of the corrector must have the following: 1.1.1. Apparatus for generating and measuring pressure which is a device with weights, pressure with manometer or pressure calibrator (digital manometer): – the maximum error when measuring the pressure must not be greater than $\pm 0.2\%$ of the measured pressure; – if the apparatus for generating and measuring pressure are designed as counteractive, then a device for measuring atmospheric pressure must be in place as well;	određenim mestima u radnoj prostoriji ne bi smele biti veće od 1°C. 2.4. Izvori toplote trebaju biti udaljeni najmanje 1.5 m od opreme, odnosno od mesta na kom se vrši ispitivanje. PRILOG 9 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila uređaja kojima se koriguje zapreminski protok gasa (korektora) za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R-137-1-2. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Uređaj za ispitivanje korektora treba da ima: 1.1.1. Aparat za stvaranje i merenje pritiska koji je uređaj sa tegovima, presom sa manometrom ili kalibratorom pritiska (digitalni manometar): –maksimalna greška pri merenju pritiska ne treba da bude veća od $\pm 0,2\%$ izmerenog pritiska;
---	--	--

– gabimi maksimal në matjen e shtypjes atmosferike nuk duhet të jetë më i madh se ± 100 Pa. 1.1.2. Pajisja termostatike (termostat) për matjen e temperaturës: – pajisja termostatike duhet të jetë i punuar asisoj që dallimi mes temperaturës më të lartë dhe më të ulët gjatë matjes mos jetë më e lartë se 0.2 K, përkatësisht 0.2 °C; – për ta matur temperaturën përdoren termometrat tek të cilët vlera e ndarjes nuk duhet të jetë më e madhe se 0.1 °C. 1.1.3. Aparati me të cilin simulohet rrjedhja e gazit: – aparati me të cilin simulohet rrjedhja e gazit është motori, boshti dalës i të cilit mund t'i përshtatet lehtësisht llojeve të ndryshme të korrektorëve ose gjeneratorit me impulse elektrike; – aparati me të cilin simulohet rrjedhja e gazit duhet ta ketë instrumentin për leximin e rrotullimeve të plota të boshtit të korrektorit, përkatësisht numrin e përgjithshëm të impulseve të dërguara. 1.2. Termometra (të paktën tre) me ndarje 0,1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës.	– the maximum error in measuring atmospheric pressure should not be greater than ± 100 Pa. 1.1.2. Thermostatic device (thermostat) for measuring temperature: – the thermostatic device must be designed in such a way that the difference between the highest and the lowest temperature during the measurement is not higher than 0.2 K, respectively 0.2°C; – thermometers are used to measure the temperature and the graduation value in these thermometers should not be greater than 0.1°C. 1.1.3. Apparatus with which gas flow is simulated: – the apparatus with which the gas flow is simulated is the engine, the output shaft of which can be easily adapted to different types of correctors or generators with electric impulses; – the apparatus with which the gas flow is simulated must have the measuring instrument for reading the complete rotations of the corrector shaft, respectively the total number of impulses sent. 1.2. Thermometers (at least three) with a graduation of 0.1°C for measuring the air temperature of the working environment.	–ako su aparati je oprema za stvaranje i merenje pritiska napravljeni za reagovanje, onda treba postojati i uređaj za merenje atmosferskog pritiska; –maksimalna greška u merenju atmosferskog pritiska ne treba da bude veća od ± 100 Pa. 1.1.2. Termostatski uređaj (termostat) za merenje temperature: –termostatski uređaj treba da bude izrađen tako da razlika između najviše i najniže temperature tokom merenja ne bude veća od 0.2 K, odnosno 0.2 °C; –za merenje temperature se koriste termometri čiji podeljak skale ne treba da bude veći od 0.1 °C. 1.1.3. Aparat s kojim se simulira protok gasa: –aparati s kojim se simulira protok gasa je motor, čija se izlazna osočina može lako prilagoditi različitim vrstama korektora ili generatora sa električnim impulsima; –aparati s kojim se simulira protok gasa mora da ima merilo za očitavanje kompletnih rotacija osovine korektora, odnosno ukupnog broja poslatih impulsa.
--	--	---

2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i të ketë hapësirë të punës për testimin të korrektorit, që duhet t'i plotësojë këtë kushte: - të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testimin papenguar të mjeteve matëse; - të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; - të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; - në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; - të ketë hapësirë për vendosjen e korrektorit që testohet; - të ketë hapësirë për vendosjen e korrektorit që janë verifikuar; - të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; - të ketë tre termometra për matjen e temperaturës së ajrit; - të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ajrit në hapësirën e punës për testimin e korrektorit duhet të matet me të	2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have a working space for the verification of the corrector which meets the following conditions: - be clean, dry and have sufficient space for unimpeded verification of measuring instruments; - have sufficient space to place the necessary devices; - be protected from direct sunlight; - vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space; - have space for placement of the correctors to be verified; - have space for placement of correctors that have been verified; - have natural and electric lighting; - have three control thermometers to measure the air temperature; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 2.2. The air temperature in the working area for corrector verification must be measured with at least three thermometers, the minimum	1.2. Termometri (najmanje tri) sa podeljkom skale 0.1 ° C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju za ispitivanje korektora, koja treba ispuniti sledeće uslove: -da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanja merila; -da ima dovoljno prostora za postavljanje neophodne opreme; -da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; -u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; -da ima prostora za postavljanje korektora koji se ispituje; -da ima prostora za postavljanje korektora koji su ispitani; -da ima prirodno svetlo i električno osvetljenje; -u prostoriji treba da budu tri kontrolna termometra za merenje temperature vazduha;
--	---	---

paktën tre termometra, ndarja më e vogël e të cilëve nuk guxon të jetë më e madhe se 0.1 °C. 2.3. Termometrat vendosen në tre mure të hapësirës, në largësi 10 cm deri 15 cm nga muri, dhe lartësi 150 cm deri 170 cm mbi dysHEME. Dallimet në temperaturën e ajrit në vendet e caktuara në hapësirën e punës nuk duhet të jenë më të mëdha se 1 °C. 2.4. Temperatura në hapësirën e punës nuk guxon që gjatë punës të ndryshoj më shumë se 2 °C. Temperatura e hapësirës së punës duhet të jetë në kufijtë prej 15 °C deri 25 °C. 2.5. Burimet e ngrohjes duhet të jenë së paku 1,5 m larg pajisjeve nga vendi ku kryhet testimi dhe të mundësojë ngrohje të barabartë të hapësirës.	graduation of which must not be greater than 0.1°C. 2.3. Thermometers shall be placed on three walls of the working space, at a distance of 10 cm to 15 cm from the wall, and a height of 150 cm to 170 cm above the floor. Differences in air temperature at designated locations in the working space should not be greater than 1°C. 2.4. The temperature in the working space must not change more than 2°C during the work. The working space temperature should be in the range of 15°C to 25°C. 2.5. Heating sources must be at least 1.5 m away from the devices, i.e. from the place where the verification is performed, and must enable equal heating of the space.	–da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije, i po potrebi i klima uređajima. 2.2. Temperatura vazduha u radnoj prostoriji za ispitivanje korektora treba se meriti najmanje tri termometrima, čiji najmanji podeljak skale ne sme da bude veći od 0.1 °C. 2.3. Termometri se postavljaju na tri zidova prostorije, na razdaljini od 10 cm do 15 cm od zida i visini od 150 cm do 170 cm od poda. Razlike u temperaturi vazduha na određenim mestima u radnom prostoru ne bi smele biti veće od 1 °C 2.4. Razlike u temperaturi vazduha na određenim mestima u radnoj prostoriji ne smeju biti veće od 1 °C. Temperatura u radnoj prostoriji ne sme da se tokom rada menja više od 2 °C. Temperatura radne prostorije treba da bude u rasponu od 15 °C do 25 °C. 2.5. Izvori toplote treba da budu udaljeni najmanje 1.5 m od opreme, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje i treba da omoguće ravnomerno grejanje prostorije.
---	--	--

SHTOJCA 10 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik i për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të masës dhe matësve të masës (gramarët) për verifikim Kushtet e veçanta të kësaj Shtojce përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi me të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 50-1, OIML R 106-1, OIML R 50-2, OIML R 106-2, OIML R 51-1, OIML R 107-1, OIML R 51-1, OIML R 107-2, OIML R 51-2, OIML R 111-1, OIML R 76-1, OIML R 111-2, OIML R 76-2 dhe OIML R 112. Mjetet matëse për matjen e masës janë të shpërndara në fushat si në vijim: 1. Peshat e klasës F1, F2, M1, M2, M3 të saktësisë dhe peshë deri 20 kg; 2. Peshat e klasës M1, M2, M3 të saktësisë dhe me peshë prej 50 kg deri 500 kg dhe 1000kg; 3. Peshore jo-automatike e klasës (I) të saktësisë; 4. Peshore jo-automatike e klasës (II) të saktësisë;	ANNEX 10 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments and mass flow meters (grammars) for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 50-1, OIML R 106-1, OIML R 50-2, OIML R 106-2, OIML R 51-1, OIML R 107-1, OIML R 51-1, OIML R 107-2, OIML R 51-2, OIML R 111-1, OIML R 76-1, OIML R 111- 2, OIML R 76-2 and OIML R 112. Instruments for mass flow measurement are distributed in the following fields: 1. Weights of classes F1, F2, M1, M2, M3 of accuracy and of weight up to 20 kg; 2. Weights of classes M1, M2, M3 of accuracy and of weight from 50 kg to 500 kg and 1000 kg; 3. Non-automatic weighing instrument of accuracy class (I); 4. Non-automatic weighing instrument of accuracy class (II);	PRILOG 10 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila i merača mase (tegova) za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga se utvrđuju i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 50-1, OIML R 106-1, OIML R 50-2, OIML R 106-2, OIML R 51-1, OIML R 107-1, OIML R 51-1, OIML R 107-2, OIML R 51-2, OIML R 111-1, OIML R 76-1, OIML R 111-2, OIML R 76-2 i OIML R 112. Merila za merenje mase su podeljeni na sledeće oblasti: 1. Tegovi klase tačnosti F1, F2, M1, M2, M3 i tegovi do 20 kg; 2. Tegovi klase tačnosti M1, M2, M3 i tegovi od 50 kg do 500 kg i 1000 kg;
---	---	---

5. Peshore jo-automatike e klasës (III) dhe (III) të saktësisë, me matje maksimale deri 9000 kg; 6. Peshore jo-automatike e klasës (III) dhe (III) të saktësisë, me matje maksimale mbi 9000 kg; 7. Peshore automatike me matje maksimale deri 9000 kg; 8. Peshore automatike me matje maksimale mbi 9000 kg. Vërejtje: Subjektet juridike të për përgatitjen e mjeteve matëse për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim do të autorizohen për klasën e saktësisë dhe rangut të peshave, kushtet tjera duhet të plotësohen. 1. Peshat e klasës F1, F2, M1, të saktësisë dhe peshë deri 20 kg 1.1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1.1. Kompleti metrologjik i peshave: – me pesha me masë nominale prej 1 mg deri 20 kg; – me pesha me të cilat kryhet testimi duhet të jetë së paku i një klase më të lartë se pesha e testuar; 1.1.2. Peshoret e cilat perdoren duhet ti përmbushin këto kushte:	5. Non-automatic weighing instruments of accuracy classes (III) and (III), with a maximum measurement of up to 9000 kg; 6. Non-automatic weighing instruments of accuracy classes (III) and (III), with a maximum measurement of over 9000 kg; 7. Automatic weighing instrument with a maximum measurement of up to 9000 kg, 8. Automatic weighing instrument with a maximum measurement of over 9000 kg. Note: Legal entities authorised for the preparation of measuring instruments for repair and preparation of legal measuring instruments for verification will be authorised for the accuracy class and weight range, other conditions must be met. 1. Weights of accuracy classes F1, F2, M1 and of weight up to 20 kg 1.1. ETALONS AND DEVICES 1.1.1. Metrological set of weights: – of weights with a nominal mass from 1 mg to 20 kg, – of weights with which testing is performed must be at least of a higher class than the tested weight, 1.1.2. Weighing instruments used which must meet the following conditions:	3. Neautomatska vaga (I) klase tačnosti; 4. Neautomatska vaga (II) klase tačnosti; 5. Neautomatska vaga (III) i (III) klase tačnosti, sa maksimalnim merenjem do 9000 kg 6. Neautomatska vaga (III) i (III) klase tačnosti, sa maksimalnim merenjem od preko 9000 kg; 7. Automatska vaga sa maksimalnim merenjem do 9000 kg; 8. Automatska vaga sa maksimalnim merenjem od preko 9000 kg. Napomena: Pravni subjekti za pripremu merila za popravku i priprema zakonskih merila za overavanje će biti ovlašćeni za klasu tačnosti i opseg težine, a ostali uslovi se trebaju ispuniti. 1. Tegovi klase tačnosti F1, F2, M1 i težine do 20 kg 1.1. ETALONI I UREĐAJI 1.1.1. Metrološki komplet tegova: – Sa tegovima nominalne mase od 1 mg do 20 kg,
--	---	--

- stabiliteti i peshores gjatë matjes së përsëritur të së njëjtës peshë në kushte të pandryshuara, duhet të jetë në një të tretën e ndarjes më të vogël të peshores; - vlera e ndarjes minimale të peshores nuk duhet të jetë më e madhe se një e treta e gabimit maksimal të lejuar e peshës e cila testohet. 1.1.3. Të gjitha peshat dhe peshoret që përdoren për testimin e peshave tjera duhet të jenë kalibruara. 1.1.4. Pajisjet ndihmëse: - termometri me ndarje së paku 0.1 °C për matjen e temperaturës në hapësirën e punës për testimin; - hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar; - Peshat, Peshoret, Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 1.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 1.2.1. Subjekti juridik i ta ketë hapësirën e punës, që duhet t'i plotësojë këto kushte:	- the stability of the weighing instrument during repeated measurement of the same weight under unchanged conditions should be at one-third of the minimum graduation of the weighing instrument; - the value of the minimum graduation of the weighing instrument must not be greater than one third of the maximum permissible weight error which is tested. 1.1.3. All weights and weighing instruments used to test other weights must be calibrated. 1.1.4. Auxiliary devices: - thermometer with a graduation of at least 0.1°C for measuring the temperature in the working space to be tested; - hygrometer with a graduation of 0.1% for measuring the relative humidity in the working space; - manometer with a graduation of 0.1 mbar for measuring the atmospheric pressure of the working space; - weights, weighing instruments, thermometer, hygrometer and manometer must be calibrated. 1.2. SPACES AND CONDITIONS 1.2.1. The legal entity must have the working space that meets the following conditions:	- Sa tegovima kojima se vrši ispitivanje koji trebaju biti najmanje za jednu klasu viši od testiranog tega, 1.1.2. Vaga koje se koriste trebaju se ispuniti sledeći uslovi: - Stabilnost vage tokom ponovljenog merenja iste težine u nepromenjenim uslovima, treba da bude na trećini najmanjeg podeljka skale vage; - vrednost najmanjeg podeljka skale vage ne treba da bude veća od jedne trećine maksimalno dozvoljene greške tega koji se ispituje. 1.1.3. Svi tegovi i vage koje se koriste za ispitivanje ostalih tegova treba da budu kalibrirani. 1.1.4. Pomoćna oprema: - Termometar sa podeljkom skale od najmanje 0,1°C za merenje temperature u radnoj prostoriji za ispitivanje; - Higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0,1%; - Manometar za merenje atmosferskog pritiska radne prostorije, sa podeljkom skale od 0,1 mbar; - Tegovi, vage, termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrirani.
--	--	--

– të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim dhe verifikim të papenguar të peshave; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve dhe peshoreve; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të ketë orendi - hapësirë për t'i vendosur peshat që testohen dhe që janë verifikuar; – të jetë i vendosur termometri, higrometri dhe manometri, për ta matjen e temperaturës, lagështisë dhe presionin e ajrit të ambientit; – të ketë ndriçim elektrik; – të ketë hapësirë e veçantë me hyrje që vjen nga paradhoma ose me dyer të dyfishta për testimin e peshave të klasës F1 dhe F2 të saktësisë; – duhet të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe me kondicioner ajri. 1.2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 25 °C 1.2.3. Peshat duhet të verifikohen në kushte të qëndrueshme mjedisore.	– be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing and verification of weights; – have sufficient space to place the devices and weighing instruments; – be protected from direct sunlight; – vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space; – have furniture - space to place the weights to be tested and those that have been verified; – thermometer, hygrometer and manometer must be placed in order to measure the environment air temperature, humidity and pressure; – have electric lighting; – have separate space with entrance from the anteroom or with double doors for testing of weights of accuracy classes F1 and F2; – be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and with air conditioner. 1.2.2. The temperature in the working environment must be in the range of 18°C to 25°C 1.2.3. Weights must be verified in stable environment conditions.	1.2. PROSTORIJE I USLOVI 1.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje i overavanje tegova; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme i vaga; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima nameštaj - prostor za postavljanje tegova koji se ispituju i koji su overeni; – u prostoriji treba da budu postavljeni termometar, higrometar i manometar za merenje temperature, vlažnosti i vazdušnog pritiska okruženja; – da ima električno osvetljenje; – da ima posebnu prostoriju sa ulazom iz predsoblja ili sa dvostrukim vratima za ispitivanje tegova klase tačnosti F1 i F2; – treba da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i klima uređaj.
--	---	---

Ndryshimi i lejuar i kushteve mjedisore:		Allowed change of environment conditions:		1.2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 18°C do 25°C 1.2.3. Tegovi se trebaju overavati u stabilnim uslovima okruženja. Dozvoljena promena uslova okruženja:
Klasa e peshave	Ndryshimi i temperaturës gjatë testimit	Weight class	Temperature change during testing	
F1	±1,5 °C në orë, më së shumti ±2 °C në 12 orë	F1	±1.5°C per hour, maximum ±2°C in 12 hours	
F2	± 2 °C në orë, më së shumti ±3,5 °C në 12 orë	F2	± 2 °C per hour, maximum ±3,5 °C in 12 hours	
M1	± 3 °C në orë, më së shumti ±5 °C në 12 orë	M1	± 3 °C per hour, maximum ±5 °C in 12 hours	
Klasa e peshave	Zona e lagështisë relative të ajrit	Weight class	Area of relative air humidity	
F	40% deri në 60% më së shumti ±15% në 4 orë	F	40% to 60% maximum ± 15% in 4 hours	
2. Peshat e klasave M1, M2, M3 të saktësisë dhe peshë nga 50 kg deri 500 kg dhe 1000 kg 2.1. ETALONËT DHE PAJISJET 2.1.1. Kompleti metrologjik i peshave: –të paktën të klasës F2 të saktësisë, për verifikimin e klasave M1, M2, M3 të saktësisë dhe masë nominale prej 20 kg deri 500 kg dhe 1000 kg. 2.1.2 Peshoret të cilat përdoren duhet ti përmbushin këto kushte: - stabiliteti i peshores, matjet e përsëritura të së njëjtës masë në kushte të pandryshuara duhet		2. Weights of accuracy classes M1, M2, M3 and weight from 50 kg to 500 kg and 1000 kg 2.1. ETALONS AND DEVICES 2.1.1. Metrological set of weights: – of at least of accuracy class F2 for verification of accuracy classes M1, M2, M3 and nominal mass from 20 kg to 500 kg and 1000 kg. 2.1.2.The weighing instruments used must meet the following conditions: - the stability of the weighing instrument during repeated measurement of the same		
Klasa tegova	Promena temperature tokom ispitivanja	Klasa tegova	Zona relativne vlažnosti vazduha	
F1	±1,5 °C na čas, a najviše ±2 °C za 12 časova	F1	±1,5 °C na čas, a najviše ±2 °C za 12 časova	
F2	± 2 °C na čas, a najviše ±3,5 °C za 12 časova	F2	± 2 °C na čas, a najviše ±3,5 °C za 12 časova	
M1	± 3 °C na čas, a najviše ±5 °C za 12 časova	M1	± 3 °C na čas, a najviše ±5 °C za 12 časova	
Klasa tegova		Klasa tegova		
F		F		

2.Tegovi klase tačnosti M1, M2, M1 i težine do 50 kg do 500 kg i 1000 kg 2.1. ETALONI I UREĐAJI 2.1.1. Metrološki komplet tegova: – Najmanje klase tačnosti F2, za overu klase tačnosti M1, M2, M3 i nominalne mase od 20 kg do 500 kg i 1000 kg.	
---	--

të jenë në një të tretën e ndarjes më të vogël të peshores -vlera e ndarjes më të vogël të peshores nuk duhet të jetë më e madhe se një e treta e gabimit të lejuar maksimal të peshës e cila testohet. 2.1.3.Të gjitha peshat dhe peshoret qe përdoren për testuar gramarët tjerë duhet të jenë kalibruara. 2.1.4. Pajisjet ndihmëse: – termometri me ndarje së paku 0.1 °C për matjen e temperaturës në hapësirën e punës për testimin peshave tjera; – hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar; - Peshat, Peshoret, Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 2.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën e punës, që duhet t'i plotësojë këto kushte:	weight under unchanged conditions should be at one-third of the minimum graduation of the weighing instrument; - the value of the minimum graduation of the weighing instrument must not be greater than one third of the maximum permissible weight error which is tested. 2.1.3.All weights and weighing instruments used to test other weights must be calibrated. 2.1.4. Auxiliary devices: – thermometer with a graduation of at least 0.1°C for measuring the temperature in the working space for testing other weights; – hygrometer with a graduation of 0.1% for measuring relative humidity in the working space; – manometer with a graduation of 0.1 mbar for measuring the atmospheric pressure of the working space; – weights, weighing instruments, thermometer, hygrometer and manometer. must be calibrated. 2.2. SPACES AND CONDITIONS 2.2.1. The legal entity must have a working space that meets the following conditions: – be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing of weights;	2.1.2.Vage koje se koriste treba da ispune sledeće uslove: - Stabilitnost vage tokom ponovljenog merenja iste težine u nepromenjenim uslovima, treba da bude na trećini najmanjeg podeljka skale vage; - Vrednost najmanjeg podeljka skale vage ne treba da bude veća od jedne trećine maksimalno dozvoljene greške tega koji se testira. 2.1.3.Svi tegovi i vage koje se koriste za ispitivanje ostalih tegova treba da budu kalibrirani. 2.1.4. Pomoćna oprema: – Termometar sa podeljkom skale od najmanje 0,1°C za merenje temperature u radnoj prostoriji za ispitivanje drugih tegova; – Higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0,1%; – Manometar za merenje atmosferskog pritiska radne prostorije, sa podeljkom skale od 0,1 mbar; – Tegovi, vage, termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrirani.
--	--	--

–të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të peshave; –të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve dhe peshoreve; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; –të ketë orendi-hapësirë për t'i vendosur peshat që testohen dhe që janë testuar; – në hapësirën e punës duhet të jetë termometri, hygrometri dhe manometri, për matjen e temperaturës, lagshtisë dhe presionit të hapsires punuese; –të ketë ndriçim elektrik; –të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe, sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 27 °C. 2.2.3. Peshat duhet të verifikohen në kushte të qëndrueshme mjedisore.	– have sufficient space to place the devices and weighing instruments; -to have sufficient space for placing equipment and scales; – be protected from direct sunlight; – vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space; – have furniture - space to place the weights to be tested and those that have been tested; – thermometer, hygrometer and manometer must be placed in the working space in order to measure the temperature, humidity and pressure in the working space; – have electric lighting; – be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 2.2.2. The temperature in the working environment must be in the range of 18°C to 27°C. 2.2.3. Weights must be verified in stable environment conditions.	2.2. PROSTORIJE I USLOVI 2.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje i overavanje tegova; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme i vaga; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima nameštaj - prostor za postavljanje tegova koji se ispitaju i koji su overeni; – u prostoriji treba da budu postavljeni termometar, higrometar i manometar za merenje temperature, vlažnosti i vazdušnog pritiska okruženja; – da ima električno osvetljenje; – treba da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i klima uređaj. 2.2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 18°C do 27°C.
---	---	---

Ndryshimi i lejuar i kushteve mjedisore:		Allowed change of environment conditions:		2.2.3. Tegovi se trebaju overavati u stabilnim uslovima okruženja.	
Klasa e peshës	Ndryshimet e temperaturës gjatë testimit	Weight class	Temperature changes during testing	Klasa tegova	Promene temperature tokom testiranja
M1	± 3 °C në orë, më së shumti ±5 °C në 12 orë.	M1	± 3 °C per hour, maximum ±5 °C in 12 hours.	M1	± 3°C na čas, a najviše ±5°C za 12 časova.
3. Peshoret jo-automatike të klasës (I) të saktësisë		3. Non-automatic weighing instruments of accuracy class (I)		Dozvoljena promena uslova okruženja:	
3.1. ETALONËT DHE PAJISJET		3.1. ETALONS AND DEVICES		3.1. ETALONI I UREÐAJI	
3.1.1. Kompleti i peshave:		3.1.1. Set of weights:		3.1.1. Komplet tegova:	
- të klasës E2 të saktësisë, për peshore me ndarës shqyrtues »e« e cila ka vlerën 0,001 g ≤ e, me masë nominale 1 mg deri 200 g, dhe masë të përgjithshme 500 g.		- should be of accuracy class E2 for weighing instrument with a graduation of »e« having a value of 0,001 g ≤ e and with a nominal mass of 1 mg to 200 g, and a total mass of 500 g.		- Klase tačnosti E2, za vage sa ispitnim podeljkom »e« koja ima vrednost 0,001 g ≤ e, nominalne mase od 1 mg do 200 g i ukupne mase od 500 g.	
Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të jenë të kalibruara.		Specified weights and weight groups must be calibrated.		Određeni tegovi i grupe tegova treba da budu kalibrirani.	
3.1.2. Pajisjet ndihmëse:		3.1.2. Auxiliary devices:		3.1.2. Pomoćna oprema:	
- libela e klasës së saktësisë të paktën II; - llupa me zmadhim për 10 here; - termometri për matjen e temperaturës në hapësirën e punës, me ndarje së paku 0.1 °C;		- spirit level of accuracy class at least II; - magnifier with a 10 times magnification; - thermometer with graduation of at least 0.1°C for measuring the temperature in the working space;		- libela najmanje II klase tačnosti; - lupa sa uvećanjem od 10 puta; - termometar za merenje temperature u radnoj prostoriji, sa podeljkom skale od najmanje 0,1°C;	
- hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar;		- hygrometer with graduation of 0.1% for measuring relative humidity in the working space; - manometer with graduation of 0.1 mbar for measuring the atmospheric pressure of the working space;			

3.1.3.Peshat,Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 3.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 3.2.1. Subjekti juridik të ketë hapësirë të punës që duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të peshoreve; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve dhe peshoreve; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të ketë orendi – hapësirë për vendosjen peshave që perdoren për testimin dhe pergatitjen e peshoreve për verifikim; – në hapësirën e punës duhet të jetë termometri, hygrometri dhe manometri, për matjen e temperaturës, lagshtisë dhe presionit te hapsires punuese; – të ketë ndriçim elektrik; – të jetë e ndërtuar si hapësirë e veçantë me hyrje nga paradhoma ose me dyer të dyfishta për testimin e peshoreve të klasës I të saktësisë;	3.1.3.Weights, thermometer, hygrometer and manometer must be calibrated. 3.2. SPACES AND CONDITIONS 3.2.1. The legal entity must have a working space that meets the following conditions: – be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing of weighing instruments; – have sufficient space to place the devices and weighing instruments; – be protected from direct sunlight; – vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space; – have furniture - space for placing weights used for testing and preparation of weighing instruments for verification; – thermometer, hygrometer and manometer must be placed in the working space in order to measure the temperature, humidity and pressure in the working space; – have electric lighting; – be built as a separate space with entrance from the anteroom or with double doors for testing of weighing instruments of accuracy class I;	- higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0,1%; - manometar za merenje atmosferskog pritiska radne prostorije, sa podeljkom skale od 0,1 mbar; 3.1.3.Tegovi, termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrirani. 3.2. PROSTORIJE I USLOVI 3.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje vaga ; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme i vaga; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima nameštaj - prostor za postavljanje tegova koji se koriste za ispitivanje i pripremu vaga za overavanje; – u prostoriji treba da budu postavljeni termometar, higrometar i manometar za
--	--	---

– të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 3.2.2. Temperatura e mjedisit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 20 °C deri në 25° C për peshoren e klasës I të saktësisë. 4. Peshoret jo-automatike të klasës (II) të saktësisë 4.1. ETALONËT DHE PAJISJET 4.1.1. Komplet i peshave: – të klasës F1 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e cila ka vlerën 1 mg $<e \leq 100$ mg, me masë nominale 1 mg deri së paku 5 kg, me masë të përgjithshme 20 kg; – të klasës F2 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e cila ka vlerën 0,1 g $<e < 1$ g, me masë nominale 1 mg deri së paku 5 kg, me masë të përgjithshme 10 kg; 4.1.2. Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të jenë kalibruara. 4.1.3. Peshat e klasës më të ulët të saktësisë mund të zëvendësohen me sasinë e njëjtë të peshave të klasës më të lartë të saktësisë. 4.1.4. Pajisjet ndihmëse: – libela e klasës së saktësisë të paktën II;	– be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 3.2.2. The temperature in the working environment must be in the range of 20°C to 25°C for the weighing instrument of accuracy class II. 4. Non-automatic weighing instruments of accuracy class (II) 4.1. ETALONS AND DEVICES 4.1.1. Set of weights: – of accuracy class F1 for weighing instruments with a graduation of »e« having a value of 1 mg $<e \leq 100$ mg and with a nominal mass of 1 mg up to at least 5 kg and a total mass of 20 kg; – of accuracy class F2 for weighing instruments with a graduation of »e« having the value 0,1 g $<e < 1$ g, a nominal mass of 1 mg up to at least 5 kg and a total mass 10 kg. 4.1.2. Specified weights and weight groups must be calibrated. 4.1.3. Weights of lower class of accuracy can be replaced with the same amount of weights of higher class of accuracy. 4.1.4. Auxiliary devices: – spirit level of accuracy class at least II;	merenje temperature, vlažnosti i pritiska radne prostorije; – da ima električno osvetljenje; – da bude izgrađena kao posebna prostorija sa ulazom iz predsoblja ili sa dvostrukim vratima za ispitivanje vaga I klase tačnosti; – treba da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i po potrebi i klima uređajem. 3.2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 20°C do 25°C za vagu I klase tačnosti. 4. Neautomatske vage (II) klase tačnosti 4.1. ETALONI I UREĐAJI 4.1.1. Komplet tegova: – klase tačnosti F2, za vage sa ispitnim podeljkom »e« koja ima vrednost 1 mg $\leq e \leq 100$ mg, nominalne mase od 1 mg do najmanje 5 kg i ukupne mase od 20 kg; – klase tačnosti F2, za vage sa ispitnim podeljkom »e« koja ima vrednost 0,1 g $<e < 1$ g, nominalne mase od 1 mg do najmanje 5 kg i ukupne mase od 10 kg.
---	---	--

– llupa me zmadhim për 10 here; - termometri për matjen e temperaturës në hapësirën e punës, me ndarje së paku 0.1 °C; - hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar. 4.1.5.Peshat,Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 4.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 4.2.1. Subjekti juridik i të ketë hapësirë të punës që duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të peshoreve; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve dhe peshoreve; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes;	– magnifier with 10 times magnification; - thermometer with graduation of at least 0.1°C for measuring the temperature in the working space; - hygrometer with graduation of 0.1% for measuring relative humidity in the working space; - manometer with graduation of 0.1 mbar for measuring the atmospheric pressure of the working space. 4.1.5.Weights, thermometer, hygrometer and manometer must be calibrated. 4.2. SPACES AND CONDITIONS 4.2.1. The legal entity must have a working space that meets the following conditions: – be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing of weighing instruments; – have sufficient space to place the devices and weighing instruments; – be protected from direct sunlight; – vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space;	4.1.2.Određeni tegovi i grupe tegova treba da budu kalibrirani. 4.1.3.Tegovi najniže klase tačnosti se mogu zameniti istom količinom tegova najviše klase tačnosti. 4.1.4. Pomoćna oprema: – libela najmanje II klase tačnosti; – lupa sa uvećanjem od 10 puta; - termometar za merenje temperature u radnoj prostoriji, sa podeljkom skale od najmanje 0,1°C; - higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0,1%; - manometar za merenje atmosferskog pritiska radne prostorije, sa podeljkom skale od 0,1 mbar. 4.1.5.Tegovi, termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrirani. 4.2. PROSTORIJE I USLOVI 4.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje vaga; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme i vaga;
--	---	--

– të ketë orendi - hapësirë për vendosjen e e peshave që perdoren për testimin dhe pergatitjen e peshoreve për verifikim; – në hapësirën e punës duhet të jetë termometri, hygrometri dhe manometri, për matjen e temperaturës, lagshtisë dhe presionit te hapsires punuese; – të ketë ndriçim elektrik; – të jetë e ndërtuar si hapësirë e veçantë me hyrje nga paradhoma ose me dyer të dyfishta për verifikimin e peshoreve të klasës II të saktësisë; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës e sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 4.2.2. Temperatura e mjedisit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 20 °C deri 25 °C për peshoren e klasës II të saktësisë. 5. Peshoret jo automatike të klasave (III) dhe (III) të saktësisë me matje maksimale deri 9000 kg 5.1. ETALONËT DHE PAJISJET 5.1.1. Kompleti metrologjik i peshave: – të klasës M1 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e cila ka vlerën e ≥ 1g, me masë	– have furniture - space to place the weights used for testing and preparing the weighing instruments for verification; – thermometer, hygrometer and manometer must be placed in the working space in order to measure the temperature, humidity and pressure in the working space; – have electric lighting; – be built as a separate space with entrance from the anteroom or with double doors for verification of weighing instruments of accuracy class II; – be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 4.2.2. The temperature in the working environment must be in the range of 20°C to 25°C for the weighing instrument of accuracy class II. 5. Non-automatic weighing instruments of accuracy classes (III) and (III) with a maximum measurement of up to 9000 kg 5.1. ETALONS AND DEVICES 5.1.1. Metrological set of weights: - of accuracy class M1 for weighing instruments with a graduation of »e« having a	– da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima nameštaj - prostor za postavljanje tegova koji se koriste za ispitivanje i pripremu vaga za overavanje; – u prostoriji treba da budu postavljeni termometar, higrometar i manometar za merenje temperature, vlažnosti i pritiska radne prostorije; – da ima električno osvetljenje; – da bude izgrađena kao posebna prostorija sa ulazom iz predsoblja ili sa dvostrukim vratima za ispitivanje vaga II klase tačnosti; – da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i po potrebi i klima uređajem. 4.2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 20°C do 25°C za vagu II klase tačnosti. 5. Neautomatske vage (III) i (III) klase tačnosti sa maksimalnim merenjem do 9000 kg
---	---	--

nominale 1 g deri 20 kg, me masë të përgjithshme 2000 kg; – të klasës M1 të saktësisë, për peshore elektromekanike, me masë nominale 100 mg x 10 copë deri 500 g x 10 copë. 5.1.2. Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të jenë të kalibruara. 5.1.3. Peshat e klasës më të ulët të saktësisë mund të zëvendësohen me sasinë e njëjtë të peshave të klasës më të lartë të saktësisë. 5.1.4. Pajisjet ndihmëse: – libela e klasës së saktësisë të paktën II; – llupa me zmadhim për 10 herë; - termometri për matjen e temperaturës në hapësirën e punës, me ndarje së paku 0.1 °C; - hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar; - Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 5.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 5.2.1. Subjekti juridik të ketë hapësirë të punës që duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme:	value of $\geq 1g$, a nominal mass of 1 g up to 20 kg and a total mass of 2000 kg; – of accuracy class M1 for electromechanical weighing instruments with a nominal mass of 100 mg x 10 pieces up to 500 g x 10 pieces. 5.1.2. Specified weights and weight groups must be calibrated. 5.1.3. Weights of lower accuracy class can be replaced with the same amount of weights of higher accuracy class. 5.1.4. Auxiliary devices: – spirit level of at least class II accuracy; – magnifier with 10 times magnification; - thermometer with graduation of at least 0.1°C for measuring the temperature in the working space; - hygrometer with graduation of 0.1% for measuring relative humidity in the working space; - manometer with graduation of 0.1 mbar for measuring the atmospheric pressure of the working space; - thermometer, hygrometer and manometer must be calibrated. 5.2. SPACES AND CONDITIONS 5.2.1. The legal entity must have a working space that meets the following conditions:	5.1. ETALONI I UREÐAJI 5.1.1. Metrološki komplet tegova: – klase tačnosti M1 za vagu, ispitni podeljak »e« koji ima vrednost $\geq 1g$, nominalne mase od 1 g do 20 kg, ukupne mase 2000 kg; – klase tačnosti M1 za elektromehaničke vage sa nominalnom masom 100 mg x 10 komada do 500 g x 10 komada. 5.1.2. Određeni tegovi i grupe tegova treba da budu kalibrirani. 5.1.3. Tegovi najniže klase tačnosti se mogu zameniti istom količinom tegova najviše klase tačnosti. 5.1.4. Pomoćna oprema: – libela najmanje II klase tačnosti; – lupa sa uvećanjem od 10 puta; - termometar za merenje temperature u radnoj prostoriji, sa podeljkom skale od najmanje 0.1°C; - higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0.1%; - manometar za merenje atmosferskog pritiska radne prostorije, sa podeljkom skale od 0.1 mbar; - Termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrirani.
--	--	--

– të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të peshoreve; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve dhe peshoreve; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të ketë orendi- hapësirë për vendosjen e peshave që përdoren për testimin dhe përgatitjen e peshoreve për verifikim; – në hapësirë duhet të jetë termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë ndriçim elektrik dhe/ose natyral; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe, sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 5.2.2. Temperatura e mjedisit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri në 27° C për testimin e peshoreve te klasave III dhe IIII të saktësisë. 6. Peshoret jo automatike me matje maksimale mbi 9000 kg 6.1. ETALONËT DHE PAJISJET	– be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing of weighing instruments; – have sufficient space to place the devices and weighing instruments; – be protected from direct sunlight; – vibration sources must not affect the accuracy of the measurement in and around the space; – have furniture - space for placing weights used for testing and preparation of weighing instruments for verification; – thermometer must be placed in the working space in order to measure the air temperature; – have electric and/or natural lighting; – be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner; 5.2.2. The temperature in the working environment must be in the range of 18°C to 27°C for the weighing instrument of accuracy classes III and IIII. 6. Non-automatic weighing instruments with maximum measurement over 9000 kg 6.1. ETALONS AND DEVICES	5.2. PROSTORIJE I USLOVI 5.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje vaga; – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme i vaga; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima nameštaj – prostori za postavljanje vaga za ispitivanje i priprema vaga za overavanje; – u prostoriji treba da bude termometar za merenje temperature vazduha; – da ima električno i/ili prirodno osvetljenje; – da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi i klima uređajem. 5.2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 18°C do 27°C za vage III i IIII klase tačnosti.
--	--	--

6.1.1. Kompleti metrologjik i peshave: – Peshat e klasës M1 të saktësisë, me masë nominale 20 kg deri 500 kg, dhe masë të përgjithshme 20000 kg; – Peshat e klasës M1 të saktësisë, me masë nominale 200 g x 10 copë deri 5 kg x 10 copë; - Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të jenë të kalibruara. 6.1.2. Pajisjet ndihmëse: – libela e klasës së saktësisë të paktën II; – llupa me zmadhim 10 herë; – termometri me ndarje 1 °C për matjen e temperaturës së ambientit. 6.1.3.Termometri duhet të jetë i kalibruar. 6.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 6.2.1. Subjekti juridik i autorizuar ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme: –të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve; –të ketë zyrë për punën e metrologëve. 6.2.2. Temperatura e mjedisit të punës gjatë testimit duhet të jetë në kufijtë prej 0 °C dhe 35 °C. 7. Peshoret automatike të matjes maksimale deri 9000 kg	6.1.1. Metrological set of weights: – Weights of accuracy class M1 with nominal mass of 20 kg to 500 kg and a total mass of 20000 kg; – Weights of accuracy class M1 with a nominal mass of 200 g x 10 pieces up to 5 kg x 10 pieces; - Specified weights and weight groups must be calibrated. 6.1.2. Auxiliary devices: – spirit level of at least class II accuracy; – magnifier with 10 times magnification; – thermometer with graduation of 1°C for measuring the environment temperature; 6.1.3.thermometer must be calibrated. 6.2. SPACES AND CONDITIONS 6.2.1. The authorised legal entity must have a working space that meets the following conditions: – be clean, dry and have sufficient space to place the devices – have an office for the work of metrologists. 6.2.2. The temperature in the working environment during testing must be in the range of 0°C to 35°C. 7. Automatic weighing instruments of maximum measurement up to 9000 kg	6. Neautomatske vage sa maksimalnim merenjem od preko 9000 kg 6.1. ETALONI I UREĐAJI 6.1.1. Metrološki komplet tegova: – klase tačnosti M1, nominalnom mase od 20 kg do 500 kg, ukupne mase od 20000 kg – klase tačnosti M1, nominalne mase od 200 g x 10 komada do 5 kg x 10 komada; - Određeni tegovi i grupe tegova treba da budu kalibrisane. 6.1.2. Pomoćna oprema: – libela najmanje II klase tačnosti; – lupa sa uvećanjem od 10 puta; – termometar sa podeljkom skale od 1°C za merenje temperature okruženja. 6.1.3.termometar treba da bude kalibrisan. 6.2. PROSTORIJE I USLOVI 6.2.1. Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme – da ima kancelariju za rad metrologa.
--	---	---

7.1. ETALONËT DHE PAJISJET 7.1.1. Kompleti metrologjik i peshave: – të klasës E2 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e të cilave ka vlerën $0,001 \text{ g} \leq e$, me masë nominale 1 mg deri 200 g, me masë të përgjithshme 500 g; – të klasës F1 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e të cilave ka vlerën $1 \text{ mg} < e \leq 100 \text{ mg}$, me masë nominale 1 mg deri minimum 5 kg, dhe masë të përgjithshme 20 kg; – të klasës F2 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e të cilave ka vlerën $0,1 \text{ g} < e < 1 \text{ g}$, me masë nominale 1 mg deri minimum 5 kg, dhe masë të përgjithshme 10 kg; – të klasës M1 të saktësisë, për peshore, ndarës shqyrtues »e« e të cilave ka vlerën $\geq 1 \text{ g}$, me masë nominale 1 g deri 20 kg, me masë të përgjithshme 2000 kg; – të klasës M1 të saktësisë, për peshore elektromekanike me masë nominale 100 mg x 10 copë deri 500 g x 10 copë; – zinxhirë të butë për verifikimin e peshoreve automatike me rripa. 7.1.2. Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të jenë të kalibruara.	7.1. ETALONS AND DEVICES 7.1.1. Metrological set of weights: – of accuracy class E2, for weighing instruments, with review graduation »e« of which the value is $0,001 \text{ g} \leq e$, with a nominal mass of 1 mg to 200 g, with a total mass of 500 g; – of accuracy class F1, for weighing instruments, with review graduation »e« of which the value is $1 \text{ mg} < e \leq 100 \text{ mg}$, with a nominal mass of 1 mg up to a minimum of 5 kg, and a total mass of 20 kg; – of accuracy class F2, for weighing instruments, with review graduation »e« of which has the value $0,1 \text{ g} < e < 1 \text{ g}$, with a nominal mass of 1 mg up to a minimum of 5 kg, and a total mass of 10 kg; – of accuracy class M1, for weighing instruments, with review graduation »e« of which has the value $\geq 1 \text{ g}$, with nominal mass 1 g up to 20 kg, with total mass 2000 kg; – of accuracy class M1, for electromechanical weighing instruments with nominal mass 100 mg x 10 pieces up to 500 g x 10 pieces; – soft chains for verifying automatic weighing instruments with band. 7.1.2. Certain weights and weight groups must be calibrated.	6.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja treba da bude u opsegu od 0°C do 35°C. 7. Automatske vage za maksimalno merenje do 9000 kg 7.1. ETALONI I UREĐAJI 7.1.1. Metrološki komplet tegova: – klase tačnosti E2, za vage, sa ispitnim podeljkom »e« koji ima vrednost od $0,001 \text{ g} \leq e$, nominalne mase od 1 mg do 200 g, ukupne mase 500 g; – klase tačnosti F1, za vage, sa ispitnim podeljkom »e« koji ima vrednost $1 \text{ mg} < e \leq 100 \text{ mg}$, nominalne mase od 1 mg do najmanje 5 kg i ukupne mase od 20 kg; – klase tačnosti F2, za vagu sa ispitnim podeljkom »e« kojih ima vrednost $0,1 \text{ g} < e < 1 \text{ g}$, nominalne mase 1 mg do najmanje 5 kg i ukupne mase od 10 kg; – klase tačnosti M1, za vage, sa ispitnim podeljkom »e« koji ima vrednost $\geq 1 \text{ g}$, nominalne mase od 1 g do 20 kg, ukupne mase od 2000 kg;
--	--	---

7.1.3. Pajisjet ndihmëse: – libela e klasës së saktësisë të paktën II – llupa me zmadhim 10 herë - termometri për matjen e temperaturës në hapësirën e punës, me ndarje së paku 0.1 °C; - hygrometri për matjen e lagështisë relative në hapësirën e punës me ndarje 0.1%; - manometri për matjen e presionit atmosferik të hapësirës punuese, me ndarje 0.1 mbar. 7.1.4.Termometri, hygrometri dhe manometri duhet të jenë të kalibruar. 7.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 7.2.1. Subjekti juridik i autorizuar ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme: – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve; – të ketë zyrë për punën e servisereve-metrologëve. 7.2.2. Temperatura e mjedisit të punës gjatë testimit duhet të jetë mes 0 °C dhe 35 °C. 8. Peshoret automatike me matje maksimale mbi 9000 kg	7.1.3. Auxiliary devices: – spirit level of at least accuracy class II; – Magnifier with 10 times magnification; - thermometer for measuring the temperature in the working space, with a graduation of at least 0.1 °C; - hygrometer for measuring relative humidity in the workspace with 0.1% graduation; - manometer for measuring the atmospheric pressure of the working space, with a graduation of 0.1 mbar. 7.1.4.Thermometer, hygrometer and manometer must be calibrated. 7.2. SPACES AND CONDITIONS 7.2.1. The authorised legal entity must have the working space that meets the following conditions: – have sufficient space for placing the devices; – to have an office for the work of service technicians-metrologists. 7.2.2. The temperature of the working environment during the testing should be between 0 °C and 35 °C. 8. Automatic weighing instruments with maximum measurement over 9000 kg	– klase tačnosti M1, za elektromehaničke vage, nominalne mase 100 mg x 10 komada do 500 g x 10 komada; – meki lanci za overavanje automatskih vaga sa kaiševima. 7.1.2.Određeni tegovi i grupe tegova treba da budu kalibrisane. 7.1.3. Pomoćna oprema: – libela najmanje II klase tačnosti; – lupa sa uvećanjem od 10 puta; - termometar za merenje temperature u radnoj prostoriji, sa podeljkom skale od najmanje 0.1°C; - higrometar za merenje relativne vlažnosti u radnoj prostoriji sa podeljkom skale od 0.1%; - manometar za merenje atmosferskog pritiska radnog prostora, sa podeljkom skale od 0.1 mbar. 7.1.4. termometar, higrometar i manometar treba da budu kalibrisani. 7.2. PROSTORIJE I USLOVI 7.2.1. Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme; – da ima kancelariju za rad servisera-metrologa.
--	---	--

8.1. ETALONËT DHE PAJISJET 8.1.1. Komplet i metrologjik i peshave: – të klasës M1 të saktësisë, me masë nominale 20 kg deri 500 kg, me masë të përgjithshme 20000 kg; – të klasës M1 të saktësisë, me masë nominale 200 g x 10 copa deri në 5 kg x 10 copë; – karrocë standarde për testimin e peshoreve për matjen e automjeteve në lëvizje (të matura me peshore me vlerë të ndarjes testuese dhjetë herë më të vogël se vlera e ndarjes testuese për matjen e automjetit në lëvizje). 8.1.2. Peshat e caktuara dhe grupet e peshave duhet të kenë vërtetimin e vlefshëm të kalibrimit. 8.1.3. Pajisjet ndihmëse: – mbajtësit për vendosjen e pajisjeve matëse; – libela e klasës së saktësisë të paktën II; – llupa me zmadhim 10 herë; – termometri me ndarje 1 °C për matjen e temperaturën së hapësirës së punës. -8.1.4. Termometri duhet të jetë i kalibruar. 8.2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 8.2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë kushtet e mëposhtme:	8.1. ETALONS AND DEVICES 8.1.1. Metrological set of weights: – of accuracy class M1, with nominal mass 20 kg to 500 kg, with total mass 20000 kg; – of accuracy class M1, with a nominal mass of 200 g x 10 pieces up to 5 kg x 10 pieces; – standard cart for testing of weighing instruments for measuring vehicles on move (measured with weighing instruments with a value of the testing graduation ten times less than the value of the testing graduation for the measurement of a vehicle on move). 8.1.2. Certain weights and groups of weights must have valid calibration certification. 8.1.3. Auxiliary devices: – holders for placing measuring devices; -spirit level of at least accuracy class II; -Magnifier with 10 times magnification; -thermometer with graduation 1 °C for measuring the temperature of the working space. 8.1.4. The thermometer must be calibrated. 8.2. SPACES AND CONDITIONS 8.2.1. The legal entity must have the working space that must meet the following conditions:	7.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja treba da bude u opsegu između 0°C i 35°C. 8. Automatske vage sa maksimalnim merenjem od preko 9000 kg 8.1. ETALONI I UREĐAJI 8.1.1. Metrološki komplet tegova: – klase tačnosti M1, nominalne mase od 20 kg do 500 kg, ukupne mase od 20000 kg; – klase tačnosti M1, nominalne mase od 200 g x 10 komada do 5 kg x 10 komada; – standardna kolica za ispitivanje vaga za merenje vozila u pokretu (izmereno vagom sa vrednošću ispitnog podeljka deset puta manjom od vrednosti ispitnog podeljka za merenje vozila u pokretu). 8.1.2. Tegovi i grupe tegova treba da imaju važeću potvrdu o kalibraciji. 8.1.3. Pomoćna oprema: – držači za postavljanje merne opreme; – libela najmanje II klase tačnosti; – lupa sa uvećanjem od 10 puta; – termometar za podeljkom skale od 1°C, za merenje temperature u radnoj prostoriji.
--	--	---

– të jetë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve; – të ketë zyrë për punën e stafit-metrologëve. 8.2.2. Temperatura e mjedisit të punës gjatë testimit duhet të jetë në kufijtë 0 °C deri 35 °C.	– have sufficient space to place the devices; – have an office for the work of staff-metrologists. 8.2.2. The temperature of the working environment during the testing should be in the range 0 °C to 35 °C.	8.1.4. termometar treba da bude kalibrisan. 8.2. PROSTORIJE I USLOVI 8.2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da ima dovoljno prostora za postavljanje opreme – da ima kancelariju za rad osoblja-metrologa. 8.2.2. Temperatura radnog okruženja tokom ispitivanja treba da bude u opsegu od 0°C do 35°C.
---	---	---

SHTOJCA 11 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik i për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore –termometrave për verifikim Kushtet e veçantë nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R-7, OIML R-114 dhe OIML R-115. 1. Termometrat ndahen në zona si në vijim: 1.1.Termometrat qelqi të mbushur me lëng; 1.2. Termometrat Aneroid; 1.3. Termometrat dixhital; 1.4. Termometrat me Rezitor Pt.; 1.5.Termometrat Termoqift. TC; 1.6.Termometrat me Rreze Infra IR; 1.7.Termometrat medicinalë (humanë). Aneroid,dixhital,Me rreze Infra IR. 2. Termometrat nga qelqi të mbushur me lëng 2.1. ETALONËT DHE PAJISJET 2.1.1. Etaloni i temperaturës. 2.1.2. Etaloni i kalibruar i temperaturës duhet të jetë termometri, siguria matëse e të cilit	ANNEX 11 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments - thermometers for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R-7, OIML R-114 and OIML R-115. 1. Thermometers are divided into areas as follows: 1. 1. Liquid-in-glass thermometers; 1.2. Aneroid thermometer; 1.3. Digital thermometers; 1.4. Thermometers with Resistor Pt.; 1.5. Thermocouples. TC; 1.6. Infrared Thermometers; 1.7. Medical (human) thermometers. Aneroid, digital, Infrared. 2. Liquid-in-glass thermometers 2.1. ETALONS AND DEVICES 2.1.1. Temperature etalon. 2.1.2. The calibrated temperature etalon shall be the thermometer whose measuring safety is	PRILOG 11 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila - termometara za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga se utvrđuju i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R-7, OIML R-114 i OIML R-115. 1. Termometri se dele na sledeće zone: 1. 1. Termometri od stakla ispunjeni tečnošću; 1.2. Aneroidni termometri; 1.3. Digitalni termometri; 1.4. Termometri sa Pt otpornikom; 1.5. Termoparni TC termometri; 1.6. Termometri sa infracrvenim (IR) zracima;
--	--	---

është më e vogël ose e barabartë me vlerën e gabimit absolut më të madh të lejuar të termometrit të testuar. 2.2. Pajisjet për riprodhimin e temperaturave të dhëna, varësisht zonës matëse të termometrit të testuar, mund të jenë: 2.2.1. Pajisja për riprodhimin e temperaturës së shkrirjes së akullit që realizon temperaturën prej 0 °C me gabim maksimal të lejuar prej $\pm 0,01$ °C. 2.2.3 Banjat me termostat (me ujë, vajra, rërë, Alkohol, Air. Pike trefishe te ujit sekondare), që arrijnë temperaturën e caktuar në disa zona matëse dhe kanë: - vëllim mjaft të madh dhe thellësi të mjaftueshme për zhytjen e termometrave etaloni dhe termometrave që testohen; - mundësi për ruajtjen e temperaturës konstante në kufijtë prej $\pm 0,01$ °C; - devijim të temperaturës më të vogël ose të barabartë me $\pm 0,05$ °C në tërë hapësirën e punës dhe në të gjitha kushtet e punës (kur termometrat janë të zhytur në banjë). 2.3. Kronometri i kalibruar ose i verifikuar me saktësi 0,1 s/h. 2.4. Pajisjet e kalibruara ose të verifikuara për përcjelljen e kushteve të ambientit të punës (temperaturat prej 0 °C deri +50°C me saktësi	less than or equal to the value of the highest absolute permissible error of the tested thermometer. 2.2. The devices for reproducing the given temperatures, depending on the measuring area of the tested thermometer, can be: 2.2.1. Device for reproducing ice melting temperature that achieves a temperature of 0 °C with a maximum permissible error of ± 0.01 °C. 2.2.3 Baths with thermostat (water, oils, sand, Alcohol, Air. Triple points of secondary water), which reach the set temperature in some measuring areas and have: - quite large volume and sufficient depth for immersion of standard thermometers and testing thermometers; - possibility to maintain a constant temperature in the range of ± 0.01 °C; - temperature deviation of less than or equal to ± 0.05 °C in the whole working space and in all working conditions (when the thermometers are immersed in the bathroom). 2.3. Calibrated or verified chronometer with an accuracy of 0.1 s/h. 2.4. Calibrated or verified device for monitoring working environment conditions (temperatures from 0 °C to + 50 °C with	1.7. Medicinski (humani) termometri. Aneroidni, digitalni, sa infracrvenim IR zracima. 2. Termometri od stakla napunjeni tečnošću 2.1. ETALONI I UREĐAJI 2.1.1. Etalon temperature. 2.1.2. Kalibrisani etalon temperature treba da bude termometar, čija je merna sigurnost manja ili jednaka vrednosti apsolutne dozvoljene greške ispitivanog termometra. 2.2. Oprema za reprodukciju datih temperatura, u zavisnosti od merne zone ispitivanog termometra, može biti: 2.2.1. Oprema za reprodukciju temperature topljenja leda koja dostiže temperaturu od 0°C sa maksimalno dozvoljenom greškom od $\pm 0,01$°C. 2.2.3 Kupatila sa termostatom (vodom, uljem, peskom, alkoholom, vazduhom, trostrukom tačkom sekundarne vode), koja dostižu određenu temperaturu u nekim mernim zonama i imaju: - dovoljno veliku zapreminu i dubinu dovoljnu za potapanje etalon termometara i termometara koji se ispituju; - mogućnost za održavanje konstantne temperature u granicama od $\pm 0,01$°C;
---	--	---

±0,2 °C ose më të mirë, Presion meter per matjen e shtypja atmosferike prej 950 hPa deri 1050 hPa me saktësi ±0,5 hPa ose me të mirë dhe lagështia relative prej 20% deri 95% të lagështisë relative me saktësi ±4% të lagështisë relative ose më të mirë) me mundësi të regjistrimit të të dhënave. 2.5. Etalonët duhet të janë të kalibruar, ndërsa pajisjet tjera matëse të verifikuara ose të kalibruara. 3.HAPËSIRAT DHE KUSHTET 3.1. Subjekti juridik duhet të ketë hapësirën ku mund të kryhet vetëm testimi dhe hapësirën ku kryhet riparimi i mjeteve matëse. 3.2. Hapësira për testimin e termometrave duhet: 3.2.1. të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të matësve. 3.2.2. të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme. 3.2.3. të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit. 3.2.4. të ketë orëndi për vendosjen e pajisjeve matëse. 3.2.5. të ketë orëndi për vendosjen e mjeteve matëse që testohen.	accuracy ± 0,2 °C or better, Pressure meter for measuring atmospheric pressure from 950 hPa to 1050 hPa with accuracy ± 0,5 hPa or better and relative humidity from 20% to 95% relative humidity with accuracy ± 4% relative humidity or better) with data recording capability. 2.5. Etalons must be calibrated, while other measuring instruments verified or calibrated. 3. SPACES AND CONDITIONS 3.1. The legal entity must have the space where only the testing can be performed and the space where the repair of measuring instruments is performed. 3.2. The space for testing of thermometers should: 3.2.1. be clean, dry and with sufficient space for unimpeded testing of meters. 3.2.2. have sufficient space to place the necessary devices. 3.2.3. be protected from the direct sunlight. 3.2.4. have furniture for placing measuring devices. 3.2.5. have furniture for placing the measuring instruments to be tested.	- odstupanje najmanje temperature ili jednake sa ±0,05°C u čitavoj radnoj prostoriji i pod svim radnim uslovima (kada su termometri potopljeni u kupatilu). 2.3. Kalibrisani ili overeni hronometar sa tačnošću od 0,1 s/h. 2.4. Kalibrisana ili overena oprema za praćenje uslova radnog okruženja (temperature od 0°C do +50°C sa tačnošću ±0,2°C ili više, merač pritiska za merenje atmosferskog pritiska od 950 hPa do 1050 hPa sa tačnošću od ±0,5 hPa ili bolji i relativna vlažnost od 20% do 95% relativne vlažnosti sa tačnošću od ±4% relativne vlažnosti ili boljom) uz mogućnosti registrovanja podataka. 2.5. Etaloni treba da budu kalibrisani, a ostala merna oprema je overena ili kalibrisana. 3. PROSTORIJE I USLOVI 3.1. Pravni subjekat treba da ima prostoriju u kojoj se može vršiti samo ispitivanje i prostoriju u kojoj se vrši popravka merila. 3.2. Prostorija za ispitivanje termometara treba da: 3.2.1. bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje merača
--	---	---

3.2.6. të ketë ndriçim natyror dhe ndriçim elektrik. 3.2.7. në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve. 3.2.8. në hapësirën e punës duhet të vendoset pajisja për përcjelljen e kushteve të ambientit të punës së zonave matëse dhe saktësisë së përcaktuar në pikën 2.4 të kësaj Shtojce. 3.2.9. të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të një trajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës me kondicioner ajri. 3.2.10. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 25 °C, ndërsa ndryshimi i temperaturës së ambientit të punës gjatë kohës së testimit të termometrave nuk duhet të jetë më i madh se 1 °C. 3.2.11. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet, respektivisht nga vendi ku kryhet testimi dhe duhet të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës. 4. Termometrat medicinalë (humanë) 4.1. ETALONËT DHE PAJISJET 4.1.1. Termometri standard i kalibruar nga qelqi ose termometri digjital me sondë	3.2.6. have both natural and electric lighting. 3.2.7. vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space. 3.2.8. in the working space must be placed the device for monitoring the working environment conditions of the measuring areas and the accuracy defined in point 2.4 of this Annex 3.2.9. be equipped with heat sources for uniform heating of workspace and if necessary, with air conditioning. 3.2.10. The temperature in the working environment should be in the range of 18 °C to 25 °C, while the change of the temperature of the working environment during the testing of the thermometers should not be greater than 1 °C. 3.2.11. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the devices, respectively from the place where the testing is performed, they must enable uniform space heating. 4. Medical (human) thermometers 4.1. ETALONS AND DEVICES 4.1.1. Standard calibrated glass thermometer or digital thermometer with platinum resistant	3.2.2. ima dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme 3.2.3. bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka 3.2.4. ima ormare za postavljanje merne opreme 3.2.5. ima ormare za postavljanje merila koje se ispituju 3.2.6. da ima prirodno i električno osvetljenje 3.2.7. da izvori vibracija u prostoriji i oko nje ne smeju uticati na tačnost merenja 3.2.8. u radnoj prostoriji treba postaviti uređaj za praćenje uslova radnog okruženja mernih zona i tačnosti, koja je utvrđena u tački 2.4. ovog Priloga 3.2.9. bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i po potrebi klima uređajem. 3.2.10. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u opsegu od 18°C do 25°C, a promena temperature radnog okruženja tokom vremena ispitivanja termometara ne treba da bude veća od 1°C.
--	--	--

rezistuese nga platini me saktësi $\pm 0,02$ °C ose më të madhe, në diapazon prej +30 °C deri +45 °C. 4.1.2. Banja e ujit e testuar me termostat me diapazon pune prej +30 °C deri +45 °C me gradient horizontal dhe vertikal maksimal $\pm 0,03$ °C dhe me qëndrueshmëri më të mirë ose të barabartë me $\pm 0,03$ °C në kohëzgjatje prej 10 minutash. 4.1.3. Centrifuga për termometrat humanë të mbushur me lëng që arrin nxitimin centrifugal prej 600 m/s². 4.1.4. Kronometri duhet të jetë i kalibruar apo i verifikuar. 4.1.5. Vend i përshtatshëm për vendosjen e termometrave humanë që testohen në banjën me termostat. 4.1.6. Pajisjet të kalibruara ose të verifikuara për përcjelljen e kushteve të ambientit të punës duhet të jenë sipas saktësis në piken 2.4 të kesaj shtojce.	probe with an accuracy of ± 0.02 °C or greater, in the range of + 30 °C to + 45 °C. 4.1.2. Water bath with thermostat tested with working range from +30 °C to +45 °C with maximum horizontal and vertical gradient ± 0.03 °C and with better stability or equal to ± 0.03 °C in duration of 10 minutes. 4.1.3. Centrifuge for human thermometers filled with liquid achieving centrifugal acceleration of 600 m/s². 4.1.4. The chronometer must be calibrated or verified. 4.1.5. Suitable place for placing human thermometers that are tested in the bathroom with a thermostat. 4.1.6. Calibrated or verified equipment for monitoring the working environment conditions must be by accuracy in point 2.4 of this annex.	3.2.11. Izvori grejanja prostorija trebaju biti najmanje 1,5 m udaljeni od opreme, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje i treba da omogućava ravnomerno grejanje prostorije.
HAPËSIRAT DHE KUSHTET 5.Hapësirat dhe Kushtet qe duhet ti posedoj subjekti juridik: 5.1. Subjekti juridik i autorizuar duhet të ketë hapësirën ku mund të kryhet vetëm testimi dhe duhet të jetë e ndarë nga hapësirat tjera.	SPACES AND CONDITIONS 5. Spaces and Conditions that the legal entities must possess: 5.1. The authorised legal entity must have a space where only testing can be performed and must be separate from other spaces.	4. Medicinski (humani) termometri 4.1. ETALONI I UREÐAJI 4.1.1. Standardni kalibrisani stakleni termometar ili digitalni termometar sa otpornom sondom od platina sa tačnošću od $\pm 0,02$°C, ili većom, sa opsegom od +30°C do +45°C. 4.1.2. Vodeno kupatilo ispitano termostatom sa opsegom rada od +30°C do +45°C sa maksimalnim horizontalnim i vertikalnim gradijentom $\pm 0,03$°C i boljom stabilnošću ili jednakim sa $\pm 0,03$°C u trajanju od 10 minuta. 4.1.3. Centrifuga za ljudske termometre ispunjene tačnošću koji postižu centrifugalno ubrzanje od 600 m/s². 4.1.4. Hronometar treba da bude kalibrisan ili overen. 4.1.5. Pogodno mesto za postavljanje ljudskih termometara koji se ispituju u kupatilu sa termostatom. 4.1.6. Kalibrisana ili overena oprema za praćenje uslova u radnom okruženju treba da

5.2. Hapësira për testimin e termometrave duhet: 5.2.1. Të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të mjeteve matëse. 5.2.2. Të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme. 5.2.3. Të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit. 5.2.4. Të ketë orëdi për vendosjen e pajisjeve matëse. 5.2.5. Të ketë orëdi për vendosjen e matësve që testohen. 5.2.6. Të ketë ndriçim natyral dhe elektrik. 5.2.7. Në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve. 5.2.8. Në hapësirën e punës për testim duhet të vendoset pajisja për përcjelljen e kushteve të ambientit sipas saktësisë së përcaktuar në pikën 2.4. të kësaj Shtojce. 5.2.9. Të ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo mos të ndikoj në kushtet e ambientit në hapsires testuese. 5.2.10. Të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të	5.2. The space for testing of thermometers should: 5.2.1. Be clean, dry and with sufficient space for unimpeded testing of measuring instruments. 5.2.2. Have sufficient space to place the necessary devices. 5.2.3. Be protected from direct sunlight. 5.2.4. Have furniture for placing measuring instruments. 5.2.5. Have furniture for the placement of meters to be tested. 5.2.6. Have natural and electric lighting. 5.2.7. vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space. 5.2.8. in the working space for testing should be placed the device for monitoring the environmental conditions according to the accuracy defined in point 2.4. of this Annex. 5.2.9. have the front door worked so that it does not affect the environment conditions in the testing area. 5.2.10. be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioning.	buđu u skladu sa tačnošću iz tačke 2.4. ovog Priloga. PROSTORIJE I USLOVI 5. Prostorije i uslovi koje treba da ima pravna lica: 5.1. Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima prostoriju u kojoj se može vršiti samo ispitivanje i treba da bude odvojena od ostalih prostorija. 5.2. Prostorija za ispitivanje termometara treba da: 5.2.1. bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje merila. 5.2.2. ima dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme. 5.2.3. bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka. 5.2.4. ima ormare za postavljanje merne opreme. 5.2.5. ima ormare za postavljanje merača koji se ispituju. 5.2.6. da ima prirodno i električno osvetljenje. 5.2.7. u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja.
---	---	---

hapësirës së punës dhe sipas nevojës me kondicioner ajri. 5.2.11. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 25 °C, ndërsa ndryshimi i temperaturës së ambientit të punës gjatë kohës së testimit të termometrave nuk duhet të jetë më i madh se 1 °C. 5.2.12. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet, respektivisht nga vendi ku kryhet testimi dhe duhet të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës dhe sipas nevojës të kete edhe kondicioner.	5.2.11. The temperature in the working environment should be in the range of 18 °C to 25 °C, while the change of the temperature of the working environment during the testing of the thermometers should not be greater than 1 °C. 5.2.12. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the devices, respectively from the place where the testing is performed and must enable uniform heating of the space and if necessary, have an air conditioner	5.2.8. u radnoj prostoriji za overavanje treba postaviti uređaj za praćenje uslova radnog okruženja u skladu sa tačnošću, koja je utvrđena u tački 2.4. ovog Priloga 5.2.9. ima ulazna vrata izrađena tako da ne utiču na uslove radnog okruženja prostorije za ispitivanje. 5.2.10. bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i po potrebi klima uređajem. 5.2.11. temperatura radnog okruženja treba da bude u rasponu od 18°C do 25°C, a promena temperature radnog okruženja tokom vremena ispitivanja termometara ne treba da bude veća od 1°C. 5.2.12. Izvori grejanja prostorije trebaju biti najmanje 1,5 m udaljeni od opreme, odnosno od mesta na kome se vrši ispitivanje i treba da omogućavaju ravnomerno grejanje prostorije i po potrebi da ima i klima uređaj.
---	---	--

SHTOJCA 12 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore si manometrave, vakumometrave, manovakumometrave, konvertuesëve (shndërruesve) matës të shtypjes, aparateve për matjen e shtypjes së gjakut, aparateve për matjen e shtypjes së gomave (mjeteve matëse të shtypjes) për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R-23. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisjet e nevojshme për testimin e mjeteve matëse të shtypjes janë: – peshorja e shtypjes, manometri preciz, pompa e shtypjes ose vakum pompa (hidraulike dhe/ose pneumatike) me konvertuesin matës të shtypjes ose cilido etalon tjetër gjegjë për shtypje, varësisht llojit të matësit të shtypjes për të cilin kërkohet autorizim.	ANNEX 12 Conditions to be met by the legal entity for repair and preparation of legal measuring instruments such as manometers, vacuum meters, mano-vacuum meters, pressure gauge converters, blood pressure measuring devices, tire pressure measuring devices (pressure gauges) for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R-23. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. The equipment needed to test the pressure gauges are: – pressure gauge, precision manometer, pressure pump or vacuum pumps (hydraulic and/or pneumatic) with pressure gauge converter or any other pressure etalon, depending on the type of pressure gauge for which authorisation is required.	PRILOG 12 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila kao što su manometri, vakuumometri, manovakuumometri, konverteri (pretvarači) za merenje pritiska, aparati za merenje krvnog pritiska, aparati za merenje pritiska guma (merila za pritisak) za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga se utvrđuju i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R-23. 1. ETALONI I UREĐAJI
--	---	--

1.2. Për testimin e aparatit për matjen e shtypjes së gjakut nevojitet: – kronometri; – pompa e dorës me valvul lëshues; – ena e fortë metalike me vëllim 500 ml, respektivisht 100 ml; – enët për pranimin dhe mbajtjen e zhivës së rrjedhur. 1.3. Për testimin e mjetit matës të shtypjes absolute nevojitet barometri (matësi i shtypjes atmosferike). 1.4. Për testimin e konvertueseve matës të shtypjes pa pajisjen treguese nevojitet edhe mjeti matës i etalonit të rrymës (tensionit). 1.5. Termometri me ndarje prej 0,1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës. 1.6. Higrometri me ndarje prej 0.1 % për matjen e lagështisë relative të ajrit të ambientit të punës. 1.7. Barometer me ndarje 0.1 mbar, për matjen e presionit ajrit në ambientin e punës. 1.8. Etalonët me të cilët testohen mjetet matëse të shtypjes duhet të janë të kalibruar, ndërsa pajisjet tjera matëse duhet të janë të verifikuara apo të kalibruara.	1.2.To test the measuring blood pressure device, the following are needed: - chronometers; - hand pump with release valve; - strong metal container with a volume of 500 ml, respectively 100 ml; - containers for receiving and holding leaked mercury. 1.3. To test the estimate of the absolute pressure gauge the following is needed barometer (atmospheric pressure gauge). 1.4. To test the pressure gauge converters without the indicating device the following is also needed current etalon (voltage) measuring instrument. 1.5. Thermometer with a graduation of 0.1 °C for measuring the air temperature of the working environment. 1.6. Hygrometer with a graduation of 0.1% for measuring the relative humidity of the working environment. 1.7 Barometer with 0.1 mbar graduation, for measuring the air pressure in the working environment. 1.8.The etalons with which the pressure measuring instruments are verified must be calibrated, while other measuring devices must be verified or calibrated.	1.1. Neophodna oprema za ispitivanje merila pritiska je: – manometar, precizni manometar, pumpa pod pritiskom ili vakum pumpa (hidraulična i/ili pneumatična) sa mernim konverterom pritiska ili bilo kojim drugim odgovarajućim etalomom za pritisak, u zavisnosti od vrste merača pritiska za koji se zahteva ovlašćenje. 1.2. Za ispitivanje aparata za merenje krvnog pritiska su potrebni: – hronometar; – ručna pumpa sa ispusnim ventilom; – čvrsta metalna posuda zapremine od 500 ml, odnosno 100 ml; – posuda za prijem i održavanje tečne žive. 1.3. Za ispitivanje merila apsolutnog pritiska su potrebni barometar (merač atmosferskog pritiska). 1.4. Za ispitivanje mernih konvertera pritiska bez indikativne opreme su potrebni merilo etalona struje (napona). 1.5. Termometar sa podeljkom skale od 0,1°C za merenje temperature vazduha u radnom okruženju.
---	---	---

2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik duhet ta ketë hapësirën e punës për testimin e matësve të shtypjes e cila duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testimin matësve të shtypjes; - të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të ketë orendi për vendosjen e matësve të cilët testohen; – në hapësirë duhet të jetë termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – në hapësirë duhet të jetë hygrometri për matjen e lagështisë relative të ajrit; – të ketë ndriçimin natyral dhe elektrik; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 28 °C. 2.3. Burimet e ngrohjes së hapësirës për testimin e matësit të shtypjes duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet, respektivisht	2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have a working space for the testing of pressure gauges which must meet the following conditions: - be clean, dry and with sufficient space for testing of pressure gauges; - to have sufficient space for placing the necessary devices; - be protected from direct sunlight; - vibration sources must not affect the accuracy of measurements in space and around; - have furniture for the placement of meters to be tested; - there should be a thermometer in the space to measure the air temperature; - in the space should be the hygrometer for measuring the relative humidity of the air; - have natural and electric lighting; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 2.2. The temperature of the working environment in the workspace should be in the range of 18 °C to 28 °C. 2.3. The space heating sources for the testing of the pressure gauge must be at least 1.5 m away from the devices, respectively from the	1.6. Higrometar sa podeljkom skale od 0.1% za merenje relativne vlažnosti vazduha u radnom okruženju. 1.7 Barometar sa podeljkom skale od 0.1 mbar, za merenje vazdušnog pritiska u radnom okruženju. 1.8. Etaloni kojima se overavaju merila za pritisak treba da budu kalibrisani, a ostali merni uređaji treba da budu overeni ili kalibrisani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju za ispitivanje merača pritiska, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za ispitivanje merača pritiska; – da ima dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima ormare za postavljanje merača koji se ispituju; – da u prostoriji treba da bude termometar za merenje temperature vazduha;
--	---	---

nga vendi ku kryhet testimi i matësve të shtypjes dhe duhet të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës për testimin e mjetit matës të shtypjes.	place where the testing of the pressure gauges is performed and must enable uniform heating of the space for the testing of the pressure gauge.	– da u prostoriji treba da bude higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i po potrebi klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja treba da bude u opsegu od 18°C do 28°C. 2.3. Izvori grejanja prostorija za ispitivanje merača pritiska treba da budu najmanje 1,5 m udaljeni od opreme, odnosno od mesta na kome se vrši ispitivanje merača pritiska i treba da omogućavaju ravnomerno grejanje prostorije za ispitivanje merila pritiska.
--	--	--

SHTOJCA 13 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse - njehsorëve të energjisë elektrike për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimet në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology): OIML R 46-2 dhe OIML R 46-3. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisja për testimin e njehsorëve (etaloni me vatmetra dhe/ose njehsorë etaloni). 1.1.1. Vatmetrat etalon të instaluar në pajisje duhet të janë: – të paktën të klasës 0,2 të saktësisë dhe rrymës nominale 5 A ose 1 A – nëse janë instaluar në pajisjen për testimin e njehsorëve të klasës 2 dhe 3 të saktësisë (A); – të paktën të klasës 0,1 të saktësisë – nëse janë të instaluar në pajisjen për testimin e njehsorit të klasës 0,2 S, 0,5 S, 0,5 dhe 1 të saktësisë (A,B,C). 1.1.2. Njehsorët etalon të instaluar në pajisje duhet të janë:	ANNEX 13 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments - electricity meters for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology: OIML R 46-2 and OIML R 46-3. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Meter testing device (etalon with wattmeter and/or etalon meters). 1.1.1. The etalon wattmeters installed in the device shall be as follows: - at least accuracy class 0.2 and rated current 5 A or 1 A - if installed in the device for testing of meters of accuracy class 2 and 3 (A); - at least accuracy class 0.1 - if installed in the metering testing device of accuracy class 0.2 S, 0.5 S, 0.5 and 1 (A, B, C). 1.1.2. The etalon meters installed in the device shall be as follows:	PRILOG 13 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila - brojila električne energije za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology): OIML R 46-2 dhe OIML R 46-3. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Uređaj za ispitivanje brojila (etalon sa vatmetrima i/ili etalonska brojila).
---	--	--

-Njehsorët etalon të paktën duhet të janë të klasës 0,2 të saktësisë– nëse janë instaluar në pajisjen për testimin e njehsorit të klasës 2 dhe 3 të saktësisë (A); – Njehsorët etalon të paktën duhet të janë të klasës 0,05 të saktësisë– nëse janë të instaluar në pajisjen për testimin e njehsorëve të klasës 0,2 S, 0,5 S, 0,5 dhe 1 të saktësisë (A,B,C). 1.2. Mjeti matës i kohës. 1.3. Mjeti matës kontrollues (ampermetrat, voltmetrat, frekuencometrat e ngjashëm). Për kontrollin e herëpashershëm të ampermetrave, voltmetrave dhe frekuencometrave të instaluar në pajisjet e kontrollit, duhet të ekzistojë instrumenti kontrollues për verifikimin e klasës së tyre të saktësisë të paktën 0,2 (nëse testimi kryhet me metodën fuqia –koha). 1.4. Pajisja për testimin e izolimit të njehsorëve: -Pajisja për testimin e izolimit të njehsorit duhet të ketë fuqinë të paktën 500 VA, dhe diapazon tensioni 2000 V, ose 4000 V kur tensioni ka formën sinuside. Vendosja e tensionit duhet të jetë e pandërprerë prej 0 V deri 2000 V respektivisht 4000 V, me ç’ rast tensioni matet me voltmetër të paktën të klasës 1,5 të saktësisë. 1.5. Burimet e furnizimit:	- Etalon meters must be at least of accuracy class 0.2 of - if installed in the device for testing of meter of accuracy class 2 and 3 (A); - The standard meters must be at least of accuracy class 0.05 - if they are installed in the device for testing of meters of class 0.2 S, 0.5 S, 0.5 and 1 of accuracy (A, B, C). 1.2. Time measuring device. 1.3. Control measuring devices (ammeters, voltmeters, similar frequency meters). For periodic inspection of ammeters, voltmeters and frequency meters installed in the control devices, there must be a control measuring device to verify their accuracy class of at least 0.2 (if the testing is performed with the power-time method). 1.4. Meter insulation testing device: -The meter insulation testing device must have a power of at least 500 VA, and a voltage range of 2000 V, or 4000 V when the voltage has a sinusoidal form. The voltage setting must be uninterrupted from 0 V to 2000 V respectively 4000 V, in which case the voltage is measured with a voltmeter of at least accuracy class 1.5. 1.5. Sources of supply:	1.1.1.Etalonski vatmetri ugrađeni u uređaju treba da budu: – najmanje 0,2 klase tačnosti i nominalne struje 5 A ili 1 A - ako su ugrađena na uređaju za ispitivanje merača tačnosti klase 2 i 3 (A); – najmanje 0,1 klase tačnosti– ako su ugrađeni na uređaju za ispitivanje brojila tačnosti klase 0,2 S, 0,5 S, 0,5 i 1 tačnosti (A,B,C). 1.1.2.Etalonska brojila ugrađena na uređaju treba da budu: – Etalonska brojila moraju biti najmanje 0,2 klase tačnosti– ako su ugrađeni na uređaju za ispitivanje brojila tačnosti klase 2 i 3 (A) – Etalonska brojila moraju biti najmanje 0,05 klase tačnosti– ako su ugrađeni na uređaju za ispitivanje brojila klase 0,2 S, 0,5 S, 0,5 i 1 tačnosti (A,B,C) 1.2. Merilo za vreme. 1.3. Kontrolno merilo (ampermetri, voltmetri, slični frekvencometri). Za povremenu kontrolu ampermetara, voltmetara i frekvencometara koji su ugrađeni u kontrolne uređaje, treba da postoji kontrolno merilo za overavanje njihove klase tačnosti najmanje 0.2 (ako se overavanje vrši metodom snaga – vreme).
---	--	---

- Burimet e furnizimit të pajisjes për testimin e njehsorëve duhet, gjatë ndryshimit të tensionit të furnizimit prej $\pm 10\%$ dhe frekuencës prej $\pm 1\%$ nga vlerat nominale, në kyçjet dalëse të pajisjes për testimin e njehsorit, t'i sigurojnë kushtet referente (në aspektin e shumës së tensionit, rrymës dhe frekuencës, formës së valëve të tensionit dhe rrymës, renditjes së fazave dhe baraspeshës së tensionit dhe rrymës) në përputhje me kërkesat matëse për klasën e saktësisë dhe llojin e njehsorëve të cilët testohen. Koha për rregullimin e tensionit nuk guxon të jetë më e gjatë se 0,5 s; - Me rastin e ndryshimit të ngarkesës së burimit të furnizimit nga puna boshe e boshtit deri 75% të ngarkesës nominale, ndryshimi i tensionit të qëndrueshëm nuk guxon të jetë më i madh se $\pm 0,1\%$, respektivisht $\pm 0,05\%$ nga diapazoni nominal i matjes, gjatë së cilës koha e rregullimit të tensionit nuk guxon të jetë më e gjatë se 1 s. 1.6. Mbajtëset për vendosjen e pajisjeve matëse: 1.6.1.Mbajtëset për vendosjen e njehsorëve duhet ta mundësojnë qëndrimin e njehsorëve në pozitën vertikale. 1.6.2.Gjatë diapazonit më të ulët të tensionit të matur të pajisjes për testimin e njehsorëve dhe	- The supply sources of the meter testing device, during the change of the supply voltage of $\pm 10\%$ and the frequency of $\pm 1\%$ from the nominal values, at the output connections of the meter testing device, must provide the reference conditions (in terms of the sum of voltage, current and frequency, the shape of voltage and current waves, the sequence of phases and the balance of voltage and current) in accordance with the measurement requirements for the accuracy class and the type of meters being tested. The time for voltage regulation must not be longer than 0.5 s.; - In case of change of supply source load from idle shaft work up to 75% of nominal load, change of stable voltage must not be greater than $\pm 0,1\%$, respectively $\pm 0,05\%$ of nominal range of the measurement, during which the voltage adjustment time must not be longer than 1 s. 1.6. Holders for placing measuring devices: 1.6.1.Meter holders should allow the meters to stand in a vertical position: 1.6.2.During the lower measured voltage range of the meter testing device and during the	1.4. Uređaj za ispitivanje izolacije brojila: -Uređaj za ispitivanje izolacije brojila treba da ima snagu od najmanje 500 VA, i opseg napona 2000 V, ili 4000 V kada napon ima sinusoidni oblik. Tok napona treba da bude neprekidan od 0 V do 2000 V, odnosno 4000 V, i u tom slučaju napon se meri voltmetrom najmanje klase tačnosti 1.5. 1.5. Izvori napajanja: - Izvori za napajanje uređaja za ispitivanje brojila treba da prilikom promene napona napajanja od $\pm 10\%$ i frekvencije od $\pm 1\%$ nominalne vrednosti, u izlaznim priključcima uređaja za ispitivanje brojila, da osiguraju referentne uslove (u pogledu vrednosti napona, struje i frekvencije, obliku talasa napona i struje, rasporedu faza i ravnoteže napona i struje) u skladu sa mernim zahtevima za klasu tačnosti i vrstom brojila koja se testiraju. Vreme za podešavanje napona ne sme biti duže od 0.5 s; - U slučaju promene opterećenja izvora napajanja od praznog rada do 75% nominalnog opterećenja, promena stabilnog
---	--	---

gjatë numrit më të madh të njehsorëve që mund të vendosen në mbajtëse, rënia e tensionit në qarqet e tensionit të mbajtësit mbi të cilin vendosen njehsorët nuk duhet të jetë më e madhe se: – 0,1% e vlerës nominale të tensionit të njehsorit – kur në mbajtës janë vendosur njehsorët e energjisë aktive elektrike të klasës 2 të saktësisë dhe njehsorët e energjisë elektrike reaktive të klasës 2 dhe 3 (A) të saktësisë; – 0,015% të vlerës nominale të tensionit të njehsorit – kur në mbajtës janë vendosur njehsorët e energjisë elektrike aktive të klasës 0,2 S; 0,5 S; 05 dhe 1.,(B,C) të saktësisë. 1.7. Termometri me ndarje të paktën 0,1 °C për matjen e temperaturës në hapësirën e punës. 1.8. Hygrometri me ndarje të paktën 0.1 % për matjen e lagështisë relative të ajrit në hapësirën e punës. 1.9. Etalonët dhe pajisjet në pikat 1.1.;1.2.;1.3;1.4;1.7. dhe 1.8 dhe duhet të janë të kalibruara. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i autorizuar të ketë hapësirë të punës që duhet t'i plotësojë këto kushte:	larger number of meters that can be placed in the holder, the voltage drop across the voltage circuits of the holder on which the meters are placed shall no longer be greater than: - 0,1% of the nominal value of the meter voltage - when the meters of the active accuracy class 2 electricity and the meters of reactive electricity of accuracy class 2 and 3 (A) are placed in the holder; - 0.015% of the nominal value of the meter voltage - when the meters of active electricity of class 0,2 S; 0.5 S; 05 and 1., of accuracy (B, C) are placed in the holder. 1.7. Thermometer with a graduation of at least 0.1 °C for measuring the temperature in the working space. 1.8. Hygrometer with a graduation of at least 0.1% for measuring the relative humidity of the air in the working space. 1.9. Etalons and devices in items 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.7. and 1.8 must be calibrated. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The authorised legal entity must have the working space that must meet the following conditions:	napona ne sme da bude veći od $\pm 0,1\%$, odnosno $\pm 0,05\%$ od nominalnog opsega merenja, tokom koje vreme podešavanja napona ne sme biti duže od 1 s. 1.6. Držači za postavljanje mernih uređaja: 1.6.1. Držači za postavljanje brojila treba da omoguću da brojila stoje u vertikalnom položaju. 1.6.2. Tokom nižeg opsega izmerenog napona uređaja za ispitivanje brojila i tokom većeg broja brojila koja se mogu postaviti na držačima, pad napona na naponskim krugovima držača na kome su postavljena brojila ne sme biti veći veće od: – 0,1% nominalne vrednosti napona brojila – kada su na držaču postavljena brojila aktivne električne energije klase tačnosti 2 i brojila aktivne električne energije klase tačnosti i 3 (A); – 0,015% nominalne vrednosti brojila kada su na držaču postavljena brojila aktivne električne energije klase 0,2 S; 0,5 S; 05 i 1.,(B,C) tačnosti.
--	---	---

– të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testimin e papenguar; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – të ketë rafte, karroca respektivisht panele për vendosjen e njehsorëve që testohen; – të ketë dysheme horizontale-antistatike; – të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; – në hapësirë dhe për rreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të ketë termometer për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë hygrometer për matjen e lagështisë relative të ajrit; – duhet ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo mos të ndikoj në ndryshimin e kushteve të ambientit në hapësirën testuese; – duhet të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 21 °C deri 25 °C.	- be clean, dry and with sufficient space for unimpeded testing; - have sufficient space for placing the necessary devices; - be protected from the direct sunlight; - have shelves, carts or panels for placing the meters to be tested; - have horizontal-antistatic floor; - have natural and electric lighting; - vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space; - there should be a thermometer in the space to measure the air temperature; - there should be a hygrometer in the space for measuring the relative humidity of the air; - have the entrance door worked so that it does not affect the change of environmental conditions in the testing space; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioning. 2.2. The temperature in the working environment should be in the range of 21 °C to 25 °C.	1.7. Termometer sa podeljkom najmanje od 0,1 °C za merenje temperature u radnom prostoru. 1.8. Higrometar sa podeljkom skale najmanje od 0.1 % za merenje relativne vlažnosti vazduha u radnom prostoru. 1.9. Etaloni sa opremom u tačkama 1.1.;1.2.;1.3;1.4;1.7. i 1.8 moraju biti kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Ovlašćeni pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i sa dovoljnim prostorom za neometano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme; – da bude zaštićeno od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da ima police, kolica odnosno ploče za postavljanje brojila koja se testiraju; – da ima horizontalno-antistatički pod; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – u prostoru i njegovoj okolini izvori vibracije ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima termometer za merenje temperature vazduha;
--	---	---

2.3. Lagështia relative e ajrit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 25% deri 75%. 2.4. Termometrat dhe higrometrat duhet të vendosen në murin e hapësirës ashtu që të janë larg nga muri të paktën 10 cm deri 15 cm, dhe lartësi prej 150 cm deri 170 cm mbi dysHEME. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet ku kryhet testimi dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës. 2.6. Testimi duhet të kryhet me pajisjen më precize, varësisht nga klasa e saktësisë e mjetit matës	2.3. The relative humidity of the air in the workspace should be in the range of 25 to 75%. 2.4. Thermometers and hygrometers should be placed on the wall of the working space so that they are at least 10 cm to 15 cm away from the wall, and of a height of 150 cm to 170 cm above the floor. 2.5. The space heating sources must be at least 1.5m away from the devices where the testing is performed and must enable uniform heating of the space. 2.6. Testing should be performed with the most precise equipment, depending on the accuracy class of the measuring instrument	– da ima higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – ulazna vrata moraju biti izrađena tako da ne utiču na promenu uslova okruženja u prostoru testiranja; – mora biti opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radnog prostora i po potrebi i klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnim prostorijama treba da bude u rasponu od 21 °C do 25 °C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnom prostoru mora biti u rasponu od 25% do 75%. 2.4. Termometri i higrometri moraju biti postavljeni na zid prostora tako da budu udaljeni od zida najmanje 10 cm do 15 cm, u visini od 150 cm do 170 cm od poda. 2.5. Izvori grejanja moraju biti najmanje 1,5 m udaljeni od uređaja gde se vrši ispitivanje i omogućavaju ravnomerno grejanje prostora. 2.6. Ispitivanje se mora izvršiti najpreciznijom opremom, u zavisnosti od klase tačnosti mernog instrumenta
---	---	---

SHTOJCA 14 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse –transformatorëve matës të energjisë elektrike për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me standardet në fuqi të Komisionit ndërkombëtar elektroteknik (International Electrotechnical Commission): IEC 60044-1 dhe IEC 60044-2. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Pajisja për matjen e gabimeve. Si pajisje për matjen e gabimeve mund të përdoren urat matëse (analoge ose digjitale). 1.2. Transformatorët etalon, rezistuesi etalon dhe ndarësit e tensionit. 1.2.1. Për testimin e transformatorëve matës të rrymës mund të përdoren: – transformatorët etalon të rrymës; – komparatorët e rrymës. 1.2.2. Për testimin e transformatorëve matës të tensionit mund të përdoren: – transformatorët etalon të tensionit; – ndarësi i tensionit etalon kapacitiv për tensionet mbi 300 kV. 1.3. Ngarkesa.	ANNEX 14 Conditions to be met by the legal entity for the repair and preparation of legal measuring instruments – electricity measuring transformers for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable standards of the International Electrotechnical Commission: IEC 60044-1 and IEC 60044-2. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Device for measuring the errors. Measuring bridges (analogue or digital) can be used as devices for measuring the errors. 1.2. Etalon transformers, etalon resistor and voltage dividers. 1.2.1. The following can be used for the testing of electricity measuring transformers: - Etalon electricity transformers; - Electricity/Power comparators. 1.2.2. The following can be used for the testing of voltage measuring transformers: - Etalon voltage transformers; - Capacitive etalon voltage divider for voltages above 300 kV. 1.3. Load.	PRILOG 14 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila - mernih transformatora električne energije za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne elektrotehničke komisije (International Electrotechnical Commission): IEC 60044-1 i IEC 60044-2. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Uređaj za merenje grešaka. Kao uređaji za merenje grešaka mogu se koristiti merni mostovi (analogni ili digitalni).
---	--	---

1.3.1. Ngarkesa reale e transformatorit matës përbëhet nga: – ngarkesa standarde e rrymës; – pajisja për matjen e gabimeve; – ampermetri, nëse është i kyçur; – përcjellësit (konduktorët) hyrës dhe dalës mes mbështjellësit sekondar të transformatorit etalon të rrymës dhe pajisjes për matjen e gabimeve. 1.3.2. Ngarkesa reale e transformatorit matës të tensionit përbëhet nga: – ngarkesa standarde e tensionit; – pajisjes për matjen e gabimeve; – voltmetrit, nëse është i kyçur. 1.4. Mjeti matës për matjen e rrymës, tensionit dhe frekuencës. 1.5. Pajisja për prodhimin e rrymave, respektivisht tenseoneve. 1.6. Pajisja për vënien e rrymave, respektivisht tenseoneve. 1.7. Termometri me ndarje 0.1 °C për matjen e temperaturës së ajrit në hapësirën e punës. 1.8. Higrometri me ndarje 0.1% për matjen e lagështisë relative të ajrit në hapësirën e punës. 1.9. Etalonët nën pikat 1.1, 1.2. dhe 1.3, duhet të janë të kalibruara, ndërsa pajisjet tjeramatëse duhet të janë të verifikuara ose të kalibruara.	1.3.1. The actual load of the measuring transformer consists of: - Standard electricity load; - Error measuring device; - Ammeter, if locked; - Input and output conductors between the secondary winding of the etalon electricity transformer and the error measuring device. 1.3.2. The real load of the voltage measuring transformer consists of: - Standard voltage load; - Error measuring device; - Voltmeter, if locked. 1.4. Measuring instrument for measuring the electricity, voltage and frequency. 1.5. Equipment for the production of electricity, respectively voltages. 1.6. The device for installing the electricity, respectively voltages. 1.7. Thermometer with graduation 0.1 °C for measuring the air temperature in the working space. 1.8. Hygrometer with graduation 0.1% for measuring the relative humidity of the air in the working space. 1.9. Etalons under points 1.1, 1.2. and 1.3, must be calibrated, whereas the other meter devices must be verified or calibrated.	1.2. Etalonski transformatori, etalonski otpornik i naponski razvodnici. 1.2.1. Za ispitivanje mernih transformatora struje mogu se koristiti: – etalonski transformatori struje; – strujni komparatori. 1.2.2. Za ispitivanje mernih transformatora napona mogu se koristiti: – etalonski transformatori napona; – razdelnik kapacitivnog etalonskog napona za napone preko 300 kV. 1.3. Opterećenje. 1.3.1. Realno opterećenje mernog transformatora sastoji se od: – standardnog opterećenja struje; – uređaja za merenje grešaka; – ampermetra, ako je priključen; – ulaznih i izlaznih provodnika (konduktora) između sekundarnog namotaja etalonskog strujnog transformatora i uređaja za merenje grešaka. 1.3.2. Realno opterećenje mernog transformatora napona sastoji se od: – standardnog opterećenja napona; – uređaja za merenje grešaka; – voltmetra, ako je priključen. 1.4. Merilo za merenje struje, napona i frekvencije.
--	---	---

2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të ketë termometer për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë hygrometer për matjen e lagështisë relative të ajrit; – ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo të mos ndikoj në ndryshimin e kushteve të ambientit në hapësirës punuese; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 28 °C.	2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The legal entity must have the working space that must meet the following conditions: - be clean, dry and with sufficient space for unimpeded testing; - have sufficient space for placing the necessary devices; - be protected from the direct sunlight; - have natural and electric lighting; - vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space; - there should be a thermometer to measure the air temperature; - there should be a hygrometer to measure the relative humidity of the air; - have the entrance door worked so that it does not affect the change of environmental conditions in the working space; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioning. 2.2. The temperature of the working environment should be in the range of 18 °C to 28 °C.	1.5. Uređaj za proizvodnju struje, odnosno napona. 1.6. Uređaj za postavljanje struja, odnosno napona. 1.7. Termometar sa podeljkom skale 0,1 ° C za merenje temperature vazduha u radnoj prostoriji. 1.8. Higrometar sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti vazduha u radnoj prostoriji. 1.9. Etaloni pod tačkama 1.1, 1.2. i 1.3, treba da budu kalibrirani, dok drugi merni uređaji treba da budu verifikovani ili kalibrirani. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Pravni subjekat treba da ima radnu prostoriju, koja treba da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i sa dovoljnim prostorom za neometano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanje potrebne opreme; – da bude zaštićeno od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da ima prirodno i električno osvetljenje; – u prostoru i njegojvoj okolini izvori vibracije ne smeju uticati na tačnost merenja; – da ima termometar za merenje temperature vazduha;
--	---	---

2.3. Lagështia relative e ajrit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 45% deri 75% 2.4. Termometrat dhe higrometrat duhet të vendosen në murin e hapësirës ashtu që të janë larg nga muri të paktën 10 cm deri 15 cm, dhe lartësi prej 150 cm deri 170 cm mbi dysHEME. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet, ku kryhet testimi dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës.	2.3. The relative humidity of the air in the workspace should be in the range of 45% to 75%. 2.4. Thermometers and hygrometers should be placed on the wall of the working space so that they are at least 10 cm to 15 cm away from the wall, and a height of 150 cm to 170 cm above the floor. 2.5. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the device where the testing is performed and must enable uniform heating of the space.	-da ima higrometar za merenje relativne vlažnosti; – ulazna vrata moraju biti izrađena tako da ne utiču na promenu uslova okruženja u prostoru testiranja; – da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radnog prostora i po potrebi klima uređajem. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 18 °C do 28 °C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 45% do 75% 2.4. Termometri i higrometri treba da budu postavljeni na zid prostorije tako da budu udaljeni od zida najmanje 10 cm do 15 cm, a od poda na visini od 150 cm do 170 cm. 2.5. Izvori grejanja prostorije trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje i trebaju omogućiti ravnomerno grejanje prostorije.
--	--	---

SHTOJCA 15 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikimin që përdoren për testimin e instalimeve elektrike Kushtet e posaçme nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me standardin HRN EN 61557. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Gjeneratori i tensionit njëkahor (1 mV deri 1000 V). 1.2. Gjeneratori i tensionit alternativ (1 mV deri 1000 V) me frekuencë deri 1 kHz. 1.3. Gjeneratori i rrymës njëkahore (1 mA deri 10 A). 1.4. Gjeneratori i rrymës alternative (1 mA deri 10 A) me frekuencë deri 1 kHz. 1.5. Mjeti matës i tensionit njëkahor (0,1 mV deri 1000 V). 1.6. Mjeti matës i tensionit alternativ (0,1 mV deri 1000 V) me frekuencë deri 1 kHz. 1.7. Mjeti matës i rrymës njëkahore (1 mA deri 1 A). 1.8. Mjeti matës i rrymës alternative (1 mA deri 1 A) me frekuencë deri 1 kHz.	ANNEX 15 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments for verification of devices used for testing electrical installations The specific conditions contained in this Annex are determined and applied in compliance with the standard HRN EN 61557. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. The one-way voltage generator (1 mV to 1000 V). 1.2. Alternating voltage generator (1 mV up to 1000 V) with frequency up to 1 kHz. 1.3. One-way electricity generator (1 mA to 10 A). 1.4. Alternating electricity generator (1 mA to 10 A) with frequency up to 1 kHz. 1.5. One-way voltage measuring instrument (0.1 mV up to 1000 V). 1.6. Alternating voltage measuring instrument (0.1 mV up to 1000 V) with frequency up to 1 kHz. 1.7. One-way electricity measuring instrument (1mA to 1 A). 1.8. Alternating electricity measuring instrument (1mA to 1 A) with frequency up to 1 kHz.	PRILOG 15 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila koje se koriste za ispitivanje električnih instalacija za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa standardom HRN EN 61557. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Generator jednosmernog napona (1 mV do 1000 V). 1.2. Generator naizmeničnog napona (1 mV do 1000 V) sa frekvencijom do 1 kHz. 1.3. Generator jednosmerne struje (1 mA do 10 A)
---	---	--

1.9. Mjeti matës i rezistencës (0,1 Ω deri 1 G Ω). 1.10. Mjeti matës i tensionit të lartë njëkahor (1 deri 10 kV). 1.11. Mjeti matës digjital i frekuencës (0 Hz deri 10 kHz). 1.12. Mjeti matës i kohës (1 ms deri 100 s). 1.13. Rezistuesit etalon (0,1 Ω deri 1 TΩ). 1.14. Termometri me ndarje 0.1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës. 1.15. Higrometri me ndarje 0.1% për matjen e lagështisë relative të ajrit të ambientit të punës. 1.16. Etalonët që përdoren për testim duhet të janë të kalibruar, ndërsa pajisjet tjera matëse të verifikuara dhe të kalibruara. 1.17. Pasiguria matëse e etalonëve dhe pajisjeve matëse për secilën madhësi matëse dhe për diapazon të caktuar duhet të jetë më e vogël se gabimi i lejuar i matjes i asaj madhësie të matur të mjetit të matës të testuar. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i autorizuar ta ketë hapësirën e punës që duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar;	1.9. Resistance measuring instrument (0.1 Ω to 1 G Ω). 1.10. One-way high voltage measuring instrument (1 to 10 kV). 1.11. Digital frequency measuring instrument (0 Hz to 10 kHz). 1.12. Time measuring instrument (1ms to 100 s). 1.13. Etalon resistors (0.1 Ω to 1 TΩ). 1.14. Thermometer with graduation 0.1 °C for measuring the air temperature of the working environment. 1.15. Hygrometer with graduation 0.1% for measuring the relative humidity of the working environment. 1.16. The etalons used for testing must be calibrated, whereas the other measuring instruments shall be verified and calibrated. 1.17. The measuring uncertainty of the etalons and measuring instruments for each measuring quantity and for a certain range, must be less than the permissible measurement error of that measured size of the tested measuring instrument. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. the authorized legal entity must have the working space that must meet the following conditions: - be clean, dry and with sufficient space for unimpeded testing;	1.4. Generator naizmenične struje (1 mA do 10 A) sa frekvencijom do 1 kHz. 1.5. Merilo jednosmernog napona (0,1 mV do 1000 V). 1.6. Merilo naizmeničnog napona (0,1 mV do 1000 V) sa frekvencijom do 1 kHz. 1.7. Merilo jednosmerne struje (1 mA do 1 A). 1.8. Merilo naizmenične struje (1 mA do 1 A) sa frekvencijom do 1 kHz. 1.9. Merilo otpora (0,1 Ω do 1 G Ω). 1.10. Merilo visokog jednosmernog napona (1 do 10 kV). 1.11. Digitalno merilo frekvencije (0 Hz do 10 kHz). 1.12. Merilo vremena (1 ms do 100 s). 1.13. Etalonski otpornici (0,1 Ω do 1 Ω). 1.14. Termometar sa podeljkom skale 0,1 °C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.15. Higrometar sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti vazduha radnog okruženja. 1.16. Etaloni koji se koriste za ispitivanje treba da budu kalibrirani, dok ostali merni uređaji overavani i kalibrirani.
--	--	--

– të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – të ketë orendi për vendosjen e mjeteve matëse të cilat testohen; - të ketë ndriçim natyral dhe ndriçim elektrik; – ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo të mos ndikoj në ndryshimin e kushteve të ambientit të hapsires punuese; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – të jetë e siguruar nga depërtimi i pluhurit, avullit të ujit dhe gazrave agresivë; – të ketë termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – të ketë higrometri për matjen e lagështisë relative të ajrit; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 21 °C deri 25 °C. 2.3. Lagështia relative e ajrit në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 30% deri 70%.	- have sufficient space for placing the necessary device; - be protected from the direct sunlight; - have furniture for placing measuring instruments to be tested; - have natural lighting and electric lighting; - have the entrance door worked so that it does not affect the change of the working environment; - vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space; - ensure that dust, water vapor and aggressive gases do not penetrate into it; - there should be a thermometer to measure the air temperature; - there should be a hygrometer for measuring the relative humidity of the air; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioning. 2.2. The temperature of the working environment should be in the range of 21 °C to 25 °C. 2.3. The relative humidity of the air in the workspace should be in the range of 30% to 70%.	1.17.Merna nesigurnost etalona i mernih uređaja za svaku mernu veličinu i za određeni opseg mora biti manja od dozvoljene greške merenja te izmerene veličine testiranog mernog instrumenta. 2. PROSTORI I USLOVI 2.1. Ovlašćeno pravno lice da ima radni prostor koji mora da ispunjava sledeće uslove: – da bude čista, suva i sa dovoljno prostora za neometano ispitivanje; – da ima dovoljno prostora za postavljanje neophodne opreme; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da ima ormare za postavljanje merila koje se testiraju; – da prirodno svetlo i električno osvetljenje; – da ima ulazna vrata koja su izrađena tako da ne utiču na promenu uslova okruženja radne prostorije; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da bude zaštićena od prodora prašine, vodene pare i agresivnih gasova; – u prostoriji treba da bude termometar za merenje temperature vazduha;
---	--	--

2.4. Termometrat dhe hygrometrat duhet të vendosen në murin e hapësirës ashtu që të janë larg nga muri të paktën 10 cm deri 15 cm, dhe lartësi prej 150 cm deri 170 cm mbi dysheme. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet, respektivisht nga vendi ku kryhet testimi dhe duhet të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës.	2.4. Thermometers and hygrometers should be placed on the wall of the working space so that they are at least 10 cm to 15 cm away from the wall, and a height of 150 cm to 170 cm above the floor. 2.5. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the equipment, respectively from the place where the testing is performed and must enable uniform heating of the space.	– u prostoriji treba da bude higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, klima uređajima. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 21 °C do 25 °C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 30% do 70%. 2.4. Termometri i higrometri treba da budu postavljeni na zid prostorije, tako da budu udaljeni od zida najmanje 10 cm do 15 cm, a od poda na visini od 150 cm do 170 cm. 2.5. Izvori grejanja prostorije trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši overavanje i trebaju omogućiti ravnomerno grejanje prostorije.
---	--	--

SHTOJCA 16 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore për verifikim të pajisjeve për matjen e nivelit të alkoolit etilik në frymarrje Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology) OIML R 126. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Bombola me tretje gjegjëse referuese të alkoolit etilik me përqendrim të caktuar saktë. 1.2. Dhomëza, respektivisht pajisja për përgatitjen e përqendrimit referues të avullit të alkoolit etilik në ajër, nëse testimi kryhet me të ashtuquajturën metodën e lagësht. 1.3. Mjeti matës i rrjedhjes së gazrave (nëse testimi kryhet me të ashtuquajturën metodën e thatë). 1.4. Pajisjet e zakonshme të laboratorit kimik-fizik si dhe e gjithë pajisja e nevojshme për operim dhe përdorim të sigurt të bombolave të	ANNEX 16 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments for verification of devices used for measuring the level of ethyl alcohol in the breath The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology OIML R 126. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Cylinders with corresponding ethyl alcohol reference solution, with precisely determined concentration. 1.2. Compartment, respectively the device for the preparation of the reference concentration of the vapor of ethyl alcohol in the air, if the testing is performed with the so-called wet method. 1.3. Gas flow meter (if testing is performed with the so-called dry method). 1.4. The usual equipment of the chemical-physical laboratory as well as all the equipment necessary for safe operation and use of gas	PRILOG 16 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila uredaja za merenje nivoa etil-alkohola u izdahu za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology) OIML R 126. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Boce sa odgovarajućim referentnim rastvorom etil-alkohola sa tačno određenom koncentracijom.
---	--	---

gazit (manometrat, valvulet reduktuese) kur përdoret gazi i thatë referues në bombola. 1.5. Termometri etalon me diapazon matës prej 0 °C deri + 35 °C me ndarjen më të vogël prej 0,1 °C për përcjelljen e temperaturës së tretjes referuese. 1.6. Termometri me ndarje 0,1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës. 1.7. Higrometri me ndarje 0.1 % për matjen e lagështisë relative të ajrit të ambientit të punës. 1.8. Materialet referuese duhet të verifikohen, termometri etalon duhet të kalibrohet, ndërsa të gjitha pajisjet tjera matëse me të cilat testohen etilometrat duhet të jenë të verifikuara ose të kalibruara. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Hapësira e punës për testimin e etilometrave duhet t'i plotësojë këto kushte: – të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testimin e papenguar të mjetit matës; – të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit;	cylinders (manometers, reducing valves) when using dry reference gas in cylinders. 1.5. Standard thermometer with measuring range from 0 °C to + 35° C with the smallest separation of 0.1 °C to monitor the reference solvent temperature. 1.6. Thermometer with a separation of 0.1 °C for measuring the air temperature of the working environment. 1.7. Hygrometer with separation of 0.1% for measuring the relative humidity of the working environment. 1.8. Reference materials should be verified, the etalon thermometer should be calibrated, and all other measuring devices with which the ethylometers are tested should be verified or calibrated. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The workspace for verifying ethylometers must meet the following conditions: - be clean, dry and have sufficient space for unimpeded testing of the measuring instrument; - have sufficient space for placing the necessary devices; - be protected from direct sunlight;	1.2. Komora, odnosno uređaj za pripremu referentne koncentracije pare etil-alkohola u vazduhu, ako se ispitivanje vrši takozvanom vlažnom metodom. 1.3. Merilo protoka gasa (ako se ispitivanje vrši takozvanom suvom metodom). 1.4. Uobičajena oprema hemijsko-fizičke laboratorije, kao i sva oprema neophodna za bezbedan rad i upotrebu gasnih boca (manometri, redukcioni ventili) pri upotrebi suvog referentnog gasa u bocama. 1.5. Etalonski termometar sa opsegom merenja od 0 °C do + 35 °C sa najmanjim podeljkom skale 0,1 °C za praćenje referentne temperature rastvaranja. 1.6. Termometar sa podeljkom skale od 0,1 °C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.7. Higrometar sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti vazduha radnog okruženja. 1.8. Treba overavati referentne materijale, etalonski termometar treba kalibrirati, dok svi ostale merni uređaji koji se koriste za overavanje etilometara treba da budu overavani ili kalibrirani.
---	---	---

– në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjes; – të jetë e siguruar nga depërtimi i pluhurit, avullit të ujit dhe gazrave agresivë; – të ketë orendi për vendosjen e etilometrave të cilët testohen; – të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; – termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – higrometri për matjen e lagështisë relative të ajrit; – ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që te mos ndikoj në ndyshimin e kushteve të ambientit në hapësirës punuese; – të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.6. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 25 °C. 2.7. Lagështia relative e ajrit u në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 30% deri 70%. 2.8. Termometri dhe higrometri duhet të vendosen në murin e hapësirës ashtu që të janë larg nga muri të paktën 10 cm deri 15 cm, dhe lartësi prej 150 cm deri 170 cm mbi dysheme.	- vibration sources must not affect the accuracy of measurements in and around space; - ensure that dust, water vapor and aggressive gases do not penetrate into it; - have furniture for the placement of ethylometers to be tested; - have natural lighting and electric; -thermometer for measuring air temperature; -hygrometer for measuring the relative humidity of the air; - have the entrance door worked so that it does not to affect the change of environmental conditions in the working space; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioning. 2.6. The temperature of the working environment should be in the range of 18 °C to 25 °C. 2.7. The relative humidity of the air in the workspace should be in the range of 30% to 70%. 2.8. Thermometer and hygrometer should be placed on the wall of the working space so that they are at least 10 cm to 15 cm away from the wall, and a height of 150 cm to 170 cm above the floor.	2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Radna prostorija za ispitivanje etilometra treba da ispuni sledeće uslove: –biti čist, suv i imati dovoljno prostora za neometano ispitivanje merila; –da imaju dovoljno prostora za smeštaj potrebne opreme; –biti zaštićeni od direktnog uticaja sunčeve svetlosti; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – da bude biti zaštićena od prodora prašine, vodene pare i agresivnih gasova; –da ima nameštaj za postavljanje etilometra koji se ispituju; –da ima prirodno i električno osvetljenje; –termometar za merenje temperature vazduha; –higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da ima ulazna vrata koja su izrađena tako da ne utiču na promenu uslova okruženja u radnoj prostoriji; – da bude opremljeni izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, klima uređajima.
---	--	--

2.9. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet ku kryhet testimi dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës.	2.9. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the equipment, where the testing is performed and enable uniform space heating.	2.6. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 18 °C do 25 °C. 2.7. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 30% do 70%. 2.8. Termometri i higrometri treba da budu postavljeni na zid prostorije tako da budu udaljeni od zida najmanje 10 cm do 15 cm, a od poda na visini od 150 cm do 170 cm. 2.9. Izvori grejanja prostorije trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši overavanje i trebaju omogućiti ravnomerno grejanje prostorije.
---	--	---

SHTOJCA 17 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-taksimetra për verifikim Kushtet e veçanta nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology) OIML R 21. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Subjekti juridik duhet t'i ketë këta etalonë, këto pajisje matëse dhe ndihmëse: 1.1.1. Pajisjen/etalonin matëse të matjes se shpejtësisë dhe rrugës. 1.1.2. Pajisjen/etalonin për përcaktimin e rrugës së kaluar. 1.1.3. Pajisjen/etalonin për testimin e instrumentit matës të automjetit. 1.1.4. Pajisjen/etalonin për testimin e matjes së kohës në taksimetër. 1.1.5. Pajisjen për testimin dhe rimbushjen e presionit të ajrit nëpër tuba.	ANNEX 17 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments-taximeters for verification The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology OIML R 21. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. The legal entity must have the following etalons, the following measuring and auxiliary devices: 1.1.1. Equipment/ measuring etalon for measuring the speed and route. 1.1.2. Equipment / Etalon for verifying the route travelled. 1.1.3. Equipment / Etalon for verifying the vehicle measuring instrument. 1.1.4. Equipment / Etalon equipment for verifying the time measuring device in the taximeter. 1.1.5. Equipment for verification and refilling of air pressure in pipes.	PRILOG 17 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila - taksimetara za overavanje Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovede u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology) OIML R 21. 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Pravni subjekat treba da ima ove etalone, ove merne i pomoćne uređaje i opremu: 1.1.1. Mernu opremu/etalon za merenje brzine i puta.
---	--	---

1.1.6. Veglat dhe pajisjet tjera provuese sipas udhëzimit të prodhuesit të taksimetrave. 1.1.7. Termometri me ndarje 0.1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës me mundësi mbajtjeje dhe regjistrimi të temperaturës së ajrit. 1.1.8. Hygrometri me ndarje 0.1% për matjen e lagështisë relative të ajrit të ambientit të punës me mundësi mbajtjeje dhe regjistrimi të lagështisë relative të ajrit. 1.2 Etalonët që përdoren për testimin e taksimetrave duhet të janë të kalibruar, ndërsa pajisjet matëse duhet të janë të verifikuara ose kalibruara. 1.3. Aftësia më e mirë matëse e etalonëve dha pajisjes matëse për secilën madhësi matëse, dhe për procedurën e verifikimit diapazoni i caktuar, i caktuar me vlerësimin e kontributit të disa përbërësve të caktuar të pasigurisë së matjeve, duhet të jetë më e vogël se gabimi i lejuar i matjes së asaj madhësie të matur të taksimetrit të verifikuar. 2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Hapësira për verifikimin e taksimetrave duhet:	1.1.6. Other testing tools and equipment according to the instructions of the taximeter manufacturer. 1.1.7. Thermometer with 0.1 °C graduation for measuring the air temperature of the working environment with the possibility of maintaining and recording the air temperature. 1.1.8. Hygrometer with 0.1% graduation for measuring the relative air humidity of the working environment with the possibility of maintaining and recording the relative air humidity. 1.2. The etalons used for the testing of taximeters must be calibrated, while the measuring instruments must be verified or calibrated. 1.3. The best measuring ability of the etalons and measuring device for each measuring size, and for the verification procedure, the certain range, determined by estimating the contribution of certain components of the measurement uncertainty, must be less than the permissible error of measuring that measured size of the verified taximeter. 2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. Space for verification of taximeters should meet the following requirements:	1.1.2. Opremu/etalon za određivanje predenog puta. 1.1.3 Opremu/etalon za proveru mernog instrumenta vozila. 1.1.4. Opremu/etalon za proveru merenja vremena u taksimetru. 1.1.5. Oprema za verifikaciju i dopunjavanje vazdušnog pritiska u cevima. 1.1.6. Ostali alat i oprema za testiranje prema uputstvima proizvođača taksimetra. 1.1.7. Termometar sa podeljkom skale 0,1 ° C za merenje temperature vazduha radnog okruženja uz mogućnost zadržavanja i evidencije temperature vazduha. 1.1.8. Higrometar sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti vazduha radnog okruženja uz mogućnost zadržavanja i evidencije relativne vlažnosti vazduha. 1.2. Etaloni koji se koriste za ispitivanje taksimetara treba da budu kalibrirani, dok merni uređaju treba da budu overavani ili kalibrirani. 1.3. Najbolja merna sposobnost etalona i mernog uređaja za svaku mernu veličinu, i za
--	---	---

– të jetë e pastër, e thatë dhe me hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar, për vendosjen e pajisjeve të nevojshme dhe të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; –të ketë ndriçim natyral dhe elektrik; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – në hapësirë të jetë termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – në hapësirë duhet të jetë higrometri për matjen e lagështisë relative të ajrit; – ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo të mos ndikoj në ndryshimin e kushteve të ambientit në hapësirës punuese; –të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri. 2.2. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 18 °C deri 28 °C. 2.3. Lagështia relative e ajrit u në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 30% deri 80%. 2.4. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet ku kryhet	- be clean, dry and with sufficient space for unimpeded verification, for the placement of necessary devices and to be protected from the direct sunlight; - have natural and electric lighting; - vibration sources in space and around must not affect the accuracy of measurements; - the control thermometer for measuring the air temperature should be in the space; - the control hygrometer for measuring the relative air humidity should be in the space; - have the entrance door so that it does not affect the change of environmental conditions in the working space; - be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner. 2.2. The temperature of the working environment should be in the range of 18 °C to 28 °C. 2.3. The relative air humidity in the workspace should be in the range of 30% to 80%. 2.4. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the device, where the testing	postupak overavanja određenog opsega, određen procenom doprinosa određenih komponenti nesigurnosti merenja, treba da bude manja od dozvoljene greške merenja te izmerene veličine overavanog taksimetra. 2. PROSTORIJE I USLOVI 2.1. Prostorija za overavanje taksimetara treba: –da bude čista, suva i sa dovoljno prostora za neometano overavanje, za postavljanje neophodne opreme i da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da ima prirodno svetlo i električno osvetljenje; – u prostoriji i oko nje izvori vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja; – u prostoriji treba da bude kontrolni termometar za merenje temperature vazduha; – u prostoriji treba da bude kontrolni higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da ima ulazna vrata koja su izrađena tako da je moguće kontrolisati ulaz u ovu prostoriju;
--	--	---

testimi dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës.	is performed and must enable uniform space heating.	– da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, klima uređajima. 2.2. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 18 °C do 28 °C. 2.3. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 30% do 80%. 2.4. Izvori grejanja prostorije trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši overavanje i trebaju omogućiti ravnomerno grejanje prostorije.
--	--	--

SHTOJCA 18 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore të shpejtësisë në trafikun rrugor për verifikim Kushtet specifike nga kjo Shtojcë përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me rekomandimin në fuqi të Organizatës ndërkombëtare për metrologji ligjore (International Organization of Legal Metrology) OIML R91. 1. ETALONËT, PAJISJET DHE PAJIMET 1.1. Gjenerator sinjali – 1 μHz deri 50 MHz; 1 mV deri 10 V (cetv. i sin). 1.2. Matësi digjital i frekuencave – 1 MHz deri 35 GHz. 1.3. Njehsori i impulseve – 0 deri 100 000. 1.4. Mjeti matës VF me fuqi prej – 1 μW deri 3 W; 100 MHz deri 35 GHz. 1.5. Mjeti matës i kohës – 1 ns deri 100 s. 1.6. Pajisje etaloni për testimin e mjeteve matëse dopler dhe laserik me shpejtësi – 30 km/h deri 200 km/h (shpejtësia e simuluar). 1.7. Trupi i autorizuar duhet t'i ketë pajisjet testuese dhe matëse si dhe pajimet sipas udhëzimeve të prodhuesit të mjetit matës të shpejtësisë.	ANNEX 18 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments for verification of speed in road traffic The specific conditions contained in this Annex shall be determined and applied in compliance with the applicable recommendations of the International Organization of Legal Metrology (OIML R91). 1. ETALONS, DEVICES AND FITTINGS 1.1. Signal generator - 1 μHz up to 50 MHz; 1 mV up to 10 V (cetv. i sin). 1.2. Digital frequency meter - 1 MHz up to 35 GHz. 1.3. Pulse meter - 0 up to 100 000. 1.4. VF measuring instrument with power from - 1 μW to 3 W; 100 MHz up to 35 GHz. 1.5. Time measuring device - 1 ns up to 100 s. 1.6. Etalon equipment for testing of Doppler and laser measuring instruments with speed - 30 km/h up to 200 km/h (simulated speed). 1.7. The authorized body must have the testing and measuring equipment as well as the equipment according to the instructions of the manufacturer of the speed measuring instrument.	PRILOG 18 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila za overavanje uređaja brzine u drumskom saobraćaju Posebni uslovi iz ovog Priloga utvrđuju se i sprovode u skladu sa važećim preporukama Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology) OIML R91. 1. ETALONI, UREĐAJI I OPREMA 1.1. Generator signala - 1 μHz do 50 MHz; 1 mV do 10 V (cetv. sin). 1.2. Digitalni merač frekvencije - 1 MHz do 35 GHz. 1.3. Brojač impulsa - 0 do 100 000.
---	--	--

1.8. Termometri me ndarje 0,1 °C për matjen e temperaturës së ajrit të ambientit të punës. 1.9. Hygrometri me ndarje 0.1% për matjen e lagështisë relative të ajrit të ambientit të punës. 1.10. Etalonët që përdoren duhet të janë të kalibruar, ndërsa pajisjet tjera matëse duhet të janë të verifikuara ose kalibruara. 1.11. Aftësia më e mirë matëse e etalonëve për secilën madhësi të matur dhe për procedurën testimit diapazoni i caktuar, i caktuar me vlerësimin e kontributit të disa përbërësve të caktuar të pasigurisë së matjes, duhet të jetë më e vogël se gabimi i lejuar i matjes së asaj madhësie të matur të mjetit matës.	1.8. Thermometer with 0.1 °C graduation for measuring the air temperature of the working environment. 1.9. Hygrometer with 0.1% graduation for measuring the relative air humidity of the working environment. 1.10. The etalons used must be calibrated, while other measuring instruments must be verified or calibrated. 1.11. The best measuring ability of the etalons for each measured size and for the testing procedure the certain range determined by estimating the contribution of certain components of the measurement uncertainty, must be less than the permissible error of measuring that measured size of the measuring instrument.	1.4. Merilo VF snage - 1 μV do 3 W; 100 MHz do 35 GHz. 1.5. Merilo za merenje vremena-1 ns do 100 s. 1.6. Etalonski uređaj za overavanje doplerskih i laserskih merača brzine – 30 km/h do 200 km/h (simulirana brzina). 1.7. Ovlašćeno telo treba da poseduje opremu za testiranje i merenje u skladu sa uputstvima proizvođača uređaja za merenje brzine.
2. HAPËSIRAT DHE KUSHTET 2.1. Subjekti juridik i autorizuar duhet ta ketë hapësirën ku kryhet testimi i mjetit matës të shpejtësisë. 2.2. Hapësira për testimin e mjetit matës të shpejtësisë: – duhet të jetë e pastër, e thatë dhe të ketë hapësirë të mjaftueshme për testim të papenguar të mjetit matës të shpejtësisë;	2. SPACES AND CONDITIONS 2.1. The authorized legal entity has the space where the testing of the speed measuring instrument is performed. 2.2. Space for testing the speed measuring instrument should meet the following requirements: - must be clean, dry and with sufficient space for unimpeded verification of the speed measuring instrument;	1.8. Termometar sa podeljkom skale 0,1 ° C za merenje temperature vazduha radnog okruženja. 1.9. Higrometar sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti vazduha radnog okruženja. 1.10. Etaloni koji se koriste treba da budu kalibrirani, dok ostali merni uređaji treba da budu overavani ili kalibrirani. 1.11. Najbolja merna sposobnost etalona za svaku mernu veličinu, i za postupak ispitivanja određenog opsega, određen procenom doprinosa određenih komponenti nesigurnosti merenja, treba da bude manja od dozvoljene greške merenja te izmerene veličine merila. 2. PROSTORIJE I USLOVI

– duhet të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme; – duhet të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; – duhet të ketë orendi për vendosjen e mjeteve matëse të shpejtësisë të cilat testohen; – duhet të ketë natyral dhe elektrik; – në hapësirë duhet të jetë termometri për matjen e temperaturës së ajrit; – në hapësirë duhet të jetë hygrometri për matjen e lagështisë relative të ajrit; – ta ketë derën hyrëse të punuar ashtu që ajo të mos ndikoj në ndryshimin e kushteve të ambientit në hapësirës punuese; – në hapësirë dhe përreth saj burimet e goditjeve dhe dridhjeve nuk guxojnë të ndikojnë në saktësinë e matjeve; – duhet të jetë e pajisur me burime të nxehtësisë për ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës së punës dhe sipas nevojës edhe me kondicioner ajri; – duhet të jetë e siguruar nga depërtimi i pluhurit, avullit të ujit dhe gazrave agresivë. 2.3. Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 21 °C deri 25 °C.	- must have sufficient space for placing the necessary device; - must be protected from the direct sunlight; - must have furniture for placing speed measuring instruments to be tested; - must have natural and electric lighting; - the thermometer for measuring the air temperature must be in the space; - the hygrometer for measuring the relative air humidity must be in the space; - have the entrance door worked so that it does not affect the change of environmental conditions in the working space; - vibration and shock sources must not affect the accuracy of measurements in the space and around; - must be equipped with heat sources for uniform heating of the working space and, if necessary, with air conditioner; - must ensure that dust, water vapor and aggressive gases do not penetrate into it. 2.3. temperature of the working environment should be in the range of 21 °C to 25 °C.	2.1. Ovlaščeni pravni subjekat treba da ima prostoriju gde se vrši ispitivanje merila brzine. 2.2. Prostorija za ispitivanje merila brzine treba: –da bude čista, suva i da ima dovoljno prostora za neometano ispitivanje merila brzine; – da ima dovoljno prostora za postavljanje neophodne opreme; – da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; – da ima ormare za postavljanje merila brzine koja se testiraju; –da ima prirodno svetlo i električno osvetljenje; – u prostoriji treba da bude termometar za merenje temperature vazduha; – u prostoriji treba da bude higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha; – da ima ulazna vrata izrađena tako da je moguće kontrolisati ulaz u ovu prostoriju; – u prostoriji i oko nje izvori udara i vibracija ne smeju uticati na tačnost merenja;
---	--	---

2.4. Lagështia relative e ajrit u në hapësirën e punës duhet të jetë në kufijtë prej 40% deri 70%. 2.5. Burimet e ngrohjes së hapësirës duhet të janë të paktën 1,5 m larg nga pajisjet ku kryhet testimi dhe të mundësojnë ngrohje të njëtrajtshme të hapësirës.	2.4. The relative air humidity in the workspace should be in the range of 40% to 70%. 2.5. The space heating sources must be at least 1.5 m away from the equipment, where the testing is performed and must enable uniform space heating.	– da bude opremljena izvorima toplote za ravnomerno grejanje radne prostorije i, po potrebi, klima uređajima; – da bude zaštićena od prodora prašine, vodene pare i agresivnih gasova. 2.3. Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 21 °C do 25 °C. 2.4. Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 40% do 70%. 2.5. Izvori grejanja prostorije trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši overavanje i trebaju omogućiti ravnomerno grejanje prostorije.
---	--	--

SHTOJCA 19 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore në qendrat e kontrollimit teknik të automjeteve për verifikim 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1. Mjetet matëse për përcaktimin e forcës frenuese në diskun e rrotës tek automjetet. 1.2. Mjetet matëse për kontrollimin e presionit në pneumatikët e automjeteve. 1.3. Mjetet matëse për kontrollimin e gazrave të nxjerra nga mjetet motorike. 1.4. Mjetet matëse për kontrollimin e ngarkesës së lejuar maksimale në boshtet e automjeteve. 1.5. Mjetet matëse për kontrollimin e zhurmës së automjeteve. 1.6. Mjetet matëse për kontrollimin e dritave të automjeteve. 1.7. Mjetet matëse për kontrollimin e thellësisë së profileve të gomave. 1.8. Leva me gramarë - Stabilimenti mekanik ose elektronik (matësi i gjysmë boshteve) me dimensione dhe formë të përshtatshme për tipe dhe peshë të caktuara të mjeteve matëse për	ANNEX 19 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments for verification in the vehicle technical control centres 1. ETALONS AND DEVICES 1.1. Measuring instruments for determining the braking force on the wheel disc in vehicles. 1.2. Measuring instruments for controlling pressure in vehicle tires. 1.3. Measuring instruments for controlling exhaust gases from motor vehicles. 1.4. Measuring instruments for controlling the maximum permissible load on vehicle axles. 1.5. Measuring instruments for controlling vehicle noise. 1.6. Measuring instruments for controlling vehicle lights. 1.7. Measuring instruments for checking the depth of tire profiles. 1.8. Levers with weights- Mechanical or electronic facility (half-axis meter) with dimensions and shape suitable for certain types and weights of measuring tools for measuring	PRILOG 19 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila u centrima za tehnički pregled vozila za overavanje 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Merilo za određivanje sile kočenja na disku točka u vozilima; 1.2. Merilo za kontrolu pritiska u pneumaticima vozila; 1.3. Merilo za kontrolu gasova koji ispuštaju motorna vozila; 1.4. Merilo za kontrolu najvećeg dozvoljenog opterećenja na osovinaima vozila, 1.5. Merilo za kontrolu buke vozila,
--	--	---

matjen e forcës frenuese te automjeteve dhe masë/gramarë të përshtatshme të klasës së saktësisë M2, përkatësisht me krahun matës me manometër, dinamometër ose konvertues elektronik të forcës, të cilët japin të dhëna mbi forcën frenuese në diapazonin prej 0 deri 40 kN; 1.9. Kalibratorë i gazit- për kalibrimin e mjeteve matëse për matjen e vëllimit të komponentëve të gazrave të emetuar nga makinat motorike. Kalibratori i gazit duhet të ketë këto karakteristika: - Oksidi i karbonit (CO), - (0-5) % vol; -Dioksidi i karbonit (CO₂), - (0-16) % vol; -Oksigjen (O₂), - (0-21)% vol; -Hidrokarburet (HC) - (0-2000) ppm vol; -Propan/Hexan, faktor ekuivalent (C₃H₈/C₆H₁₄) – (0.490...0.540) %; -Azot(N₂) - pjesa tjetër Rezolucioni: - (CO), - 0.01 % vol; - (CO₂) - 0.1 % vol; - (O₂), - 0.01% vol, për rangun (më të vogël se 4) dhe 0.1% vol për rangun (më të madh se 4). 1.10. Kalibruer presioni . Klasa e saktësisë së etalonit duhet të jetë $\pm 0.025\%$ FS me diapazon matës mbi 4 bar me aksesori të ndryshëm duke e përfshirë edhe pompa presioni deri në 30 bar.	the braking force of vehicles and suitable gauge/weights of M2 accuracy class, respectively with measuring arm with manometer, dynamometer or electronic force converter, which provide data on the braking force in the range of 0 to 40 kN; 1.9. Gas calibrators - for calibration of measuring instruments for measuring the volume of gas components emitted by motor vehicles. The gas calibrator must have the following characteristics: - Carbon monoxide (CO), - (0-5) % vol; - Carbon dioxide (CO₂), - (0-16) % vol; - Oxygen (O₂), - (0-21) % vol; - Hydrocarbons (HC) - (0-2000) ppm vol; - Propane/Hexane, equivalent factor (C₃H₈ / C₆H₁₄) - (0.490 ... 0.540) %; -Nitrogen (N₂) - other part. Resolution: - (CO), - 0.01% vol; - (CO₂) - 0.1% vol; - (O₂), - 0.01% vol for range (smaller than 4) vol and 0.1 %vol for range (greater than 4). 1.10. Pressure calibrators. The accuracy class of the standard should be $\pm 0.025\%$ FS with measuring range over 4 bar with various	1.6. Merilo za kontrolu svetla u vozilu, 1.7. Merilo za proveru dubine šare pneumatika. 1.8. Poluga sa tegovima - Mehaničko ili elektronsko postrojenje (poluosovinski brojač) dimenzija i oblika pogodnih za određene tipove i težine merila za merenje sile kočenja vozila i odgovarajuća masa/tegovi klase tačnosti M2, odnosno sa mernom stranom sa manometrom, dinamometrom ili elektronskim pretvaračem sile, koji daju podatke o sili kočenja u rasponu od 0 do 40 kN; 1.9. Kalibratori gasa - za kalibraciju merila za merenje zapremine gasnih komponenti koje ispuštaju motorna vozila. Kalibrator gas treba da ima ove karakteristike: - Ugljen monoksid (CO), - (0-5) % vol; - Ugljen dioksid (CO₂), - (0-16) % vol; - Kiseonik (O₂), - (0-21)% vol; - Ugljovodonici (HC) - (0-2000) ppm vol; - Propan/Hexan, ekvivalentni faktor (C₃H₈/C₆H₁₄) – (0.490...0.540); - Azot(N₂)- drugi deo.
--	---	--

1.11 Kalibrues i matësve të zhurmës (Fanometri)- minimum pajisje e klasit të dytë me presion të zërit në dalje 94 db ose më mirë. 1.12 Pajisje për testimin e mjeteve matëse të thellësisë së profileve në goma. 1.13 Kalibrues i pajisjeve për testimin të saktësisë së kontrolluesve të e intezitetit dhe drejtimit të dritave : (0-120,000) cd me saktësi të matjes minimum: Intensiteti i dritës $\pm 4\%$; 2. Hapësirat dhe Kushtet që duhet të posedoj subjekti juridik i autorizuar 2.1 Të jetë e pastër, e i thatë dhe me sipërfaqe të mjaftueshme për vendosjen e pajisjeve, si edhe për testimin të pa pengueshëm të mjeteve matëse me cilindra; 2.2 Kushtet e ambientit të jenë stabile dhe të përshtatshme për matje. 2.3 Të jetë e mbrojtur nga ndikimi direkt i rrezeve të diellit; 2.4 Në hapësira dhe në rrethinë të mos ketë burim të vibrimit që do të ndikonte në saktësi të matjeve; 2.5 Të ketë ndriçim të mjaftueshëm natyror dhe elektrik;	accessories including pressure pumps up to 30 bar. 1.11. Calibrator of noise meters (Phonometer) - minimum second-class equipment with sound pressure output 94 db or better. 1.12. Equipment for testing of measuring instruments of the depth of tire profiles. 1.13. Calibrator of devices for testing the accuracy of light intensity and direction controllers: (0-120,000) cd with minimum measurement accuracy:Light intensity $\pm 4\%$; 2.Spaces and conditions that the authorized legal entity must possess 2.1. Be clean, dry and with sufficient surface for the placement of devices, as well as for unimpeded testing of measuring instruments with cylinders; 2.2.Environment conditions to be stable and suitable for measurement 2.3.Be protected from the direct sunlight; 2.4.There should be no vibration source in the space and around that would affect the accuracy of the measurements; 2.5.Have sufficient natural and electric lighting;	Rezolucija: - (CO), - 0.01 % vol; - (CO₂) - 0.1 % vol; - (O₂), - 0.01% vol za opseg (manji od 4) i 0.1% vol za opseg (veći od 4). 1.10. Kalibrator pritiska. Klasa tačnosti etalona treba da bude $\pm 0,025\%$ FS sa opsegom merenja preko 4 bara sa raznim dodacima, uključujući pumpe pod pritiskom do 30 bara. 1.11. Kalibrator merača buke (Fanometar) - minimalna oprema druge klase sa izlaznim pritiskom zvuka 94 db ili boljim. 1.12. Uređaj za ispitivanje merila dubine šare u pneumaticima. 1.13. Kalibrator uređaja za ispitivanje tačnosti kontrolera intenziteta i smera svetla: (0-120.000) cd sa minimalnom tačnošću merenja: Intenzitet svetla $\pm 4\%$; 2.Prostorija i uslovi koje treba da ima ovlašćeni pravni subjekat 2.1. Da bude čista, suva i sa dovoljno prostora za postavljanje opreme, kao i za neometano ispitivanje merila sa valjcima;
---	--	--

2.6.Të ketë termometër për matjen e temperaturës së ambientit me ndarje prej 0.1 °C; 2.7.Të ketë hygrometrin me ndarje 0.1% për majtën e lagështisë relative; 2.8.Në hapësirat punuese të destinuara për testimin të mjeteve matëse duhet të vendosen pajisjet për këtë qëllim dhe kjo hapësirë nuk mund të shfrytëzohet për asnjë aktivitet tjetër. 2.9.Temperatura e ambientit të punës në hapësirën e punës për testimin e mjeteve matëse duhet të jetë në kufijtë prej 10 °C deri 30 °C. 2.10.Burimet e nxehtësisë në hapësirat punuese për testimin duhet të jenë të larguara nga pajisjet, përkatësisht nga vendi ku realizohet testimi në distancë së paku 1.5 m si dhe të mundësojnë e ngrohjen lineare të të gjithë hapësirës.	2.6.Have a thermometer for measuring the environment temperature with 0.1 oC graduation; 2.7.Have a hygrometer for measuring the relative air humidity with 0.1% graduation; 2.8.Devices for this purpose must be placed in the working spaces intended for testing of measuring instruments and this space cannot be used for any other activity; 2.9.The temperature of the working environment for the testing of measuring instruments should be in the range of 10 ° C to 30 ° C; 2.10. Heat sources in the working spaces for testing must be away from the devices, respectively from the place where the testing is performed at a distance of at least 1.5 m and must make possible linear heating of the entire space.	2.2.Da uslovi okruženja budu stabilni i prikladni za merenje. 2.3.Da bude zaštićena od direktnog uticaja sunčevih zraka; 2.4.U prostoriji i oko nje ne treba da postoji izvor vibracija koji bi uticao na tačnost merenja; 2.5.Da ima dovoljno prirodnog svetla i električnog osvetljenja; 2.6.Da ima termometra za merenje temperature okruženja sa podeljkom skale 0,1 oC; 2.7.Da ima higrometra sa podeljkom skale 0,1% za merenje relativne vlažnosti; 2.8.U radnoj prostoriji koja je namenjena za ispitivanje merila, treba da bude postavljena oprema za ovu namenu i ta prostorija se ne može koristiti za bilo koju drugu aktivnost. 2.9.Temperatura radnog okruženja u radnoj prostoriji za overavanje merila treba da bude u rasponu od 10 °C do 30 ° C. 2.10.Izvori grejanja u radnoj prostoriji za ispitivanje trebaju biti udaljeni od uređaja najmanje 1,5 m, odnosno od mesta gde se vrši ispitivanje, i trebaju takođe omogućiti linearno grejanje čitave prostorije.
--	---	---

SHTOJCA 20 Kushtet që duhet ti plotësojë subjekti juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse ligjore-tahogafët dhe kufizuesit e shpejtësisë për verifikim. 1. ETALONËT DHE PAJISJET 1.1.Pajisjet e përshtatshme të kontrollit në pajtim me udhëzimet e prodhuesit: 1.1.1 Pajisja e dorës për testimin e tahogرافit – e përshtatshme për përdorim mobil dhe në kabinën e automjetit me softuer të përshtatshëm dhe të azhurnuar sipas kriterëve të kërkuara. Kjo pajisje shërben për përcaktimin e koeficientit karakteristik të automjetit "ë" dhe konstantës së tahogرافit "k" ku së paku i plotëson kushtet të verifikohen tahogرافët e tipit analog; 1.1.2 Paisja për matjen elektronike të rrugës së kaluar e matur ndërmjet dy pikave referente; 1.1.3 Pajisja për testimin e matjes së kohës në tahogراف sipas kohës kombëtare dhe ndërkombëtare; 1.1.4 Pajisje për furnizimin të tahogرافit me tension elektrik: 12 (24) V ± 10% ose me vlerë nominale ± 10%;	ANNEX 20 Conditions to be met by the legal entity to repair and prepare legal measuring instruments- tachographs and speed limiters for verification. 1. ETALONS AND DEVICES 1.1.Appropriate control equipment in accordance with the instructions of the manufacturer; 1.1.1.Handheld device for tachograph testing - suitable for mobile and in-vehicle use with suitable and updated software according to the required criteria. This device serves to determine the characteristic coefficient of the vehicle "w" and the tachograph constant "k" where at least it meets the conditions to verify analogue-type tachographs; 1.1.2.Electronic road metering device, measured between two reference points; 1.1.3.Device for testing of time measurement in tachograph according to national and international time; 1.1.4.Device for supply of tachograph with electrical voltage: 12 (24) V ± 10% or nominal value ± 10%;	PRILOG 20 Uslove koje treba da ispuni pravni subjekat za popravku i pripremu zakonskih merila - tahografa i graničnika brzine za overavanje 1. ETALONI I UREĐAJI 1.1. Odgovarajuća oprema za kontrolu u skladu sa uputstvima proizvođača; 1.1.1. Ručni uređaj za ispitivanje tahografa - prikladan za mobilnu upotrebu i u kabini vozila sa odgovarajućim i ažuriranim softverom u skladu sa zahtevanim kriterijumima. Ovaj uređaj služi za utvrđivanje karakterističnog koeficijenta vozila „e“ i tahografske konstante „k“, koji ispunjava minimalne uslove za overavanje tahografa analognog tipa;
---	---	---

1.1.5 Pajisje për kontrollin e regjistrimit në fletëzën e tahogرافit me fushat e shënuara për kufijtë e lejueshëm të gabimit (shabllonet sipas udhëzimit të prodhuesit të tahogرافit) dhe zmadhuesin (llupën) për leximin e fletëzës së tahogرافit; 1.1.6 Manometër për matjen e presionit të gomave; 1.1.7 Pajisje për matjen e perimetrit efektiv të rrotave; 1.1.8 Shiritin matës në gjatësinë prej 30 metrave; 1.1.9 Vulën testuese dhe pajisjen për shtypjen e vulës; 1.1.10 Mjetet themelore mekanike dhe elektrike; 1.1.11 Pajisjet testuese shitesë për testimin e tahogرافëve (sipas udhëzimeve të prodhuesit të tahogرافëve); 1.1.12 Udhëzuesit (manualet) për testimin e tahogرافëve; 1.1.13 Kompjuterin personal me printer; 1.1.14 Për testimin e tahogرافit mund të përdoren vetëm pajisjet të cilat janë në pronësi të subjektit juridik që aplikon për autorizim.	1.1.5.Tachograph sheet recording control device with fields marked for permissible error limits (templates as instructed by the tachograph manufacturer) and magnifier for tachograph sheet reading; 1.1.6.Manometer for measuring tire pressure; 1.1.7.Device for measuring effective wheel perimeter; 1.1.8.Measuring tape in length of 30 meters; 1.1.9.Testing seal and seal printing device; 1.1.10.Basic mechanical and electrical tools; 1.1.11.Additional testing device for verification of tachographs (according to the instructions of the tachograph manufacturer); 1.1.12.Guidelines (manuals) for testing of tachographs; 1.1.13.Personal computer with printer; 1.1.14. Only equipment owned by the legal entity applying for authorization can be used for tachograph testing.	1.1.2.Uređaj za elektronsko merenje pređenog puta između dve referentne tačke; 1.1.3.Uređaj za ispitivanje merenja vremena u tahografu prema nacionalnom i međunarodnom vremenu; 1.1.4.Uređaj za napajanje tahografa električnim naponom: 12 (24) V $\pm$ 10% ili nominalne vrednosti $\pm$ 10%; 1.1.5.Uređaj za kontrolu evidentiranja na tahografskom listiću sa poljima označenim za dozvoljene granice greške (šabloni u skladu sa uputstvima proizvođača tahografa) i lupa za očitavanje tahografskog listića; 1.1.6.Manometar za merenje pritiska u pneumaticima; 1.1.7.Uređaj za merenje efektivnog obima točkova; 1.1.8.Merna traka dužine 30 metara; 1.1.9.Overeni pečat i uređaj sa otiskom pečata; 1.1.10.Osnovna mehanička i električna sredstva; 1.1.11.Dodatna oprema za ispitivanje tahografa (u skladu sa uputstvima proizvođača tahografa);
---	---	--

2. Objekti, hapësira, pajisjet ndihmëse dhe kushtet që duhet të posedoj subjekti juridik i autorizuar 2.1 Subjekti juridik duhet të ketë objekt dhe hapësirë për testim, vendosjen e pjesëve dhe pajisjeve, të evidentimit të të dhënave verifikuese të tahografëve që janë: 2.1.1 Të ndërtuara ashtu që të mos jetë objekt me kontruksion të përkohshëm; 2.1.2 Duhet të posedoj deshmin (pëlqimin) nga organi kompetent për kyçje në rrugë publike, në përputhje me dispozitat ligjore të ligjit mbi rrugët; 2.1.3 Të ketë sipërfaqe të mjaftueshme që mjetet matëse, pajisjet dhe dokumentacioni i arkivuar me të gjithë dokumentacionin që lidhet me punën e subjektit juridik të autorizuar, si dhe stafin, të vendosen në mënyrë që lëvizja e stafit të jetë e papenguar; 2.1.4 Të ketë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e tahografëve të riparuar dhe përgatitur për testim; 2.1.5 Në hapësirën punuese duhet të ketë termometrin për matjen e temperaturës së ajrit me ndarje 0.1°C; 2.1.6 Duhet të ketë hygrometrin për matjen e lagështisë relative të ajrit me ndarje 0.1%;	2. The facility, space, auxiliary equipment and conditions that the authorized legal entity must possess 2.1.The legal entity must have a facility and space for testing, placement of parts and equipment, recording of verification data of tachographs which are: 2.1.1.Built so that it is not facility with temporary construction; 2.1.2.Must possess proof (consent) from the competent body for connection to public roads, in accordance with the legal provisions of the law on roads; 2.1.3.Have sufficient space for measuring instruments, devices and archived documentation with all documentation related to the work of the authorized legal entity, as well as staff to be placed in the manner that their movement is unimpeded; 2.1.4.Have sufficient space for placing the repaired tachographs and prepared for testing; 2.1.5.The working space should have a thermometer for measuring air temperature with 0.1°C graduation; 2.1.6.Must have a hygrometer for measuring relative air humidity with 0.1% graduation;	1.1.12.Uputstva (priručnici) za overavanje tahografa; 1.1.13.Lični računar sa štampačem; 1.1.14. Za ispitivanje tahografa može se koristiti samo oprema u vlasništvu pravnog lica koje podnosi zahtev za. 2. Objekat, prostorija, pomoćna oprema i uslovi koje treba da ima ovlašćeni pravni subjekat 2.1. Pravni subjekat treba da ima objekat i prostoriju za ispitivanje, postavljanje delova i opreme, za evidentiranje podataka za overavanje tahografa, kao u nastavku: 2.1.1.Izgrađeni tako da ne bude objekat sa privremenom konstrukcijom; 2.1.2.Mora imati dokaz (saglasnost) od nadležnog organa za priključenje na javne puteve, u skladu za zakonskim obredbama zakona o putevima; 2.1.3.Da ima dovoljno prostora za se merni uređaji, oprema i arhivirana dokumentacija sa svim dokumentima koji se odnosi na rad imenovanog tela, kao i osoblje, mogu smestiti tako da se osoblje može slobodno kretati;
---	---	--

2.1.7 Temperatura e hapësirës punues duhet të jetë në kufij prej 18 deri 28 gradë; 2.1.8 Lagështia relative e ajrit në hapësirën punuese duhet të jetë në kufij 30% deri 80%. 3. Rrugën testuese (poligonin) ose cilindrat testues; 3.1. Vendi i testimit duhet të ketë një trase (poligon testues). Në mungesë të poligonit testues testimit mund të bëhet me ndihmën e cilindrave ose ruleve matës testues; 3.2. Vendi testues duhet të jetë me sipërfaqe bashkëkohore rrugore (asfalt, beton apo materiale të tjera, i cili siguron një cilësi minimale nga shtresa e betonit ose asfaltit); 3.3. Dimensionet e poligonit testues/verifikues duhet të jenë sipas standardeve dhe normave teknike të përcaktuara enkas për këtë çështje në rastin kur është pa cilindra (rule) testues. 3.4. Kur vendi i testimit ka trase me cilindra apo rule matës testues, dimensionet e trasesë duhet të kenë përmasa sipas kushteve për përdorim të cilindrave; 3.5. Gjerësia e trasesë së poligonit që përdoret për testim pa cilindra testues duhet të jetë më së paku 3 metra. Traseja duhet të jetë e vendosur në mënyrë horizontale gjatësore në terren me një tolerance $\pm 2\%$;	2.1.7.The temperature of the working space should be in the range of 18 to 28 degrees; 2.1.8.The relative air humidity in the working space should be in the range of 30% to 80%. 3. Testing road (testing range) or testing cylinders; 3.1. The testing place must have a road (testing road). In the absence of a testing range, the testing can be done with the help of testing cylinders or rollers; 3.2. The testing place must have a modern road surface (asphalt, concrete or other materials, which ensures a minimum quality of the concrete or asphalt layer); 3.3.The dimensions of the testing/verification range must be according to the technical norms and standards set especially for this issue in case it is without test cylinders (rollers). 3.4. When the testing place has a track with testing measurement cylinders or rollers, the dimensions of the track must have dimensions according to the conditions for use of cylinders; 3.5. He width of the range track used for testing without testing cylinders must be at least 3 meters. The track should be placed horizontally longitudinally on the ground with a tolerance $\pm 2\%$;	2.1.4.Ima dovoljno prostora za postavljanje popravljenih tahografa i pripremljenih za ispitivanje; 2.1.5.U radnoj prostoriji treba da postoji termometar za merenje temperature vazduha sa podeljkom skale 0,1 ° C; 2.1.6.Da ima higrometar za merenje relativne vlažnosti vazduha sa podeljkom skale 0,1%; 2.1.7.Temperatur radne prostorije treba da bude u rasponu od 18 do 28 stepeni; 2.1.8.Relativna vlažnost vazduha u radnoj prostoriji treba da bude u rasponu od 30% do 80%. 3.Staza za testiranje (poligon) ili valjci za testiranje; 3.1. Mesto za ispitivanje treba da ima stazu (poligon za testiranje). U nedostatku poligona za ispitivanje može se izvršiti pomoću valjaka ili mernih valjaka za testiranje; 3.2. Mesto za ispitivanje treba da modernu površinu puta (asfalt, beton ili drugi materijal, koji obezbeđuje minimalan kvalitet betonskog ili asfaltnog sloja); 3.3. Dimenzije poligona za overavanje treba da budu u skladu sa standardima i tehničkim normama utvrđenim posebno za ovo pitanje u slučaju kada nema cilindra (valjaka) za testiranje.
--	--	--

3.6. Dalja e drejtpërdrejtë nga vendi i testimi (poligoni i testimi) në hapësirën e trafikut publik duhet të bëhet i mundur me kyçjen e automjetit në trafik në mënyrë të papenguar dhe në mënyrë të sigurt; 3.7. Vendi i destinuar për testim të jetë në dispozicion (nuk ka pengesa në qasje) gjatë orarit të punës, dhe nëse verifikimi kryhet në hapësira publike ose rrugë publike duhet të posedojë deshmin (pëlqimin) nga organi kompetent. 4.Kanalin, rrëshqitësen ose peshëngritësen (vinçin); 4.1.Vendi i testimi duhet të ketë kanalin, rrëshqitësin ose peshëngritësin i cili përdoret gjatë veprimi të testimi të tahogرافit, gjatësia, gjerësia duhet të jenë adekuate me distancën e boshteve të automjetit motorik në të cilin vendoset tahogرافi; 4.2.Gjatësia, gjerësia dhe kapaciteti i ngarkesës, të jetë të përshtatshëm për distancën ndërmeje rrotave të automjeteve motorike në të cilat verifikohen/testohen takogرافët ndodhet jashtë zonës së trafikut publik dhe në brendi apo ngjitur me objektin e destinuar për verifikim/ testim të tahogرافit;	3.6. Direct exit from the testing place (testing range) in the public traffic space must be made possible by allowing the connection of the vehicle to the traffic in an unobstructed and safe way; 3.7. The place intended for testing is available (there are no limitations to access) during working hours, is not allowed to be in the premises of social or public enterprises; 4.Channel, slider or weightlifter (crane); 4.1.The testing place must have a channel, slider or weightlifter which is used during the tachograph testing operation, the length, width must be adequate to the distance of the axles of the motor vehicle in which the tachograph is placed; 4.2.The length, width and capacity of the load, to be suitable for the distance between the wheels of motor vehicles in which the tachographs are verified / tested is located outside the public traffic area and inside or adjacent to the object intended for testing of the tachograph	3.4. Kada mesto za ispitivanje ima stazu sa cilindrima ili merne valjke za overavanje, dimenzije staze treba da budu u skladu sa uslovima za upotrebu cilindara; 3.5. Širina staze poligona koja se koristi za ispitivanje bez cilindara za overavanje treba da bude najmanje 3 metra. Staza treba biti postavljena uzdužno horizontalno na tlo sa tolerancijom $\pm 2\%$; 3.6. Direktan izlaz sa mesta za ispitivanje (poligon za overavanje) u površini javnog saobraćaja treba da bude omogućen uključivanjem vozila u saobraćaj na neometan i bezbedan način; 3.7. Mesto namenjeno za ispitivanje je dostupno (bez prepreka za pristup) tokom radnog vremena, a ako se overavanje vrši u javnim površinama ili javnim putevima oni moraju imati dokaz (saglasnost) od nadležnog organa; 4. Kanal, klizač ili dizač težine (dizalica); 4.1.Mesto za ispitivanje treba da ima kanal, klizač ili dizača težine koji se koriste tokom postupka ispitivanja tahogرافa, dužine, širine i treba da budu adekvatni sa udaljenošću osovina motornog vozila u kojem je tahogراف postavljen;
---	--	---

4.3.Dalja e drejtpërdrejtë nga kanali, rrëshqitësi ose peshëngritësi në sipërfaqe publike të trafikut duhet të mundësojë qasje të sigurve të automjetit në trafik. 5.Hapësirën (vendin) përkatës për pranimin dhe parkimin e automjetit; 5.1. Vendi i testimit duhet të ketë qasje pa problem të automjetit, në të cilin mundësohet kalimi i automjetit nga traseja në kanal, në rrëshqitës apo peshëngritës. 5.2. Në vendin e testimit duhet të jetë qartë e shënuar kahja e lëvizjes së automjetit dhe vendi për parkimin e tij. 5.3. Parkimi i automjetit duhet të jetë jashtë hapësirës publike dhe kjo hapësirë të jetë mjaftë e madhe që të mundë të parkohet më së paku një automjet i përmasave të automjetit motorik i cili është i pajisur me tahograf. 5.4. Që është në dispozicion (nuk ka kufizime në qasje) gjatë orarit të punës. 5.5. Dëshmitë që subjekti juridik ka objektin dhe hapësirën e duhur për kryerjen e veprimtarive për të cilat po aplikon qoftë në pronësi apo i marr me qira, përfshirë këtu edhe poligonin testues, pajisjet dhe mjetet e nevojshme për testim (cilindrat testues, kanalin, rrëshqitësen ose peshëngritësen (vinçin).	4.3.Direct exit from the channel, slider or weightlifter to public traffic areas should enable safe access of the vehicle to traffic. 5.Relevant space (place) for receiving and parking the vehicle; 5.1.The testing place must have trouble-free access to the vehicle, in which it is possible for the vehicle to move from the track to the channel, to the slide or weightlifter. 5.2.The direction of vehicle movement and location for its parking must be clearly marked in the testing place. 5.3.The parking of the vehicle must be outside the public space and this space must be large enough to be able to park at least one vehicle of the size of a motor vehicle which is equipped with a tachograph. 5.4.That is available (no barriers to access) during business hours. 5.5.Evidence that the legal entities has the appropriate facility and space to carry out the activities for which it is applying, either owned or rented, including the testing range, de-vices and tools necessary for testing (testing cylinders, channel, slider or weightlifter (crane).	4.2.Dužina, širina i kapacitet tereta, biti odgovarajuća za udaljenost između točkova motornih vozila u kojima su tahografi verifikovani/ispitani, nalazi se izvan područja javnog saobraćaja i unutar ili pored objekta namenjenog za ispitivanje tahografa; 4.3.Direktan izlaz iz kanala, klizača ili dizača težine u javnim površinama za saobraćaj treba omogućiti siguran pristup vozila saobraćaju. 5. Odgovarajuća prostorija (mesto) za prijem i parkiranje vozila; 5.1.Mesto za ispitivanje treba da ima imati pristup bez problema vozilu, kojim se omogućava da vozilo pređe sa staze na kanal, na klizač ili dizač težine. 5.2.Na mestu za ispitivanje treba da budu jasno označeni smer kretanja vozila i mesto za njegovo parkiranje. 5.3.Parkiranje vozila treba da bude izvan javnih površina i taj prostor treba da bude dovoljno veliki na kome se može parkirati najmanje jedno vozilo veličine motornog vozila koje je opremljeno tahografom. 5.4.Da je dostupno (bez prepreka za pristup) tokom radnog vremena.
--	--	--

		5.5.Dokaz da pravo lice ima odgovarajući objekat i prostoriju za obavljanje aktivnosti za koje aplicira bez obzira da li je u vlasništvu ili iznajmljeno, uključujući poligon za ispitivanje, opremu i neophodne uređaje za ispitivanje (cilindri za overavanje, kanal, klizač ili dizač težine (dizalica).
--	--	--